

آشوب شیطان

صداق
هفته نامه
سیاسی، فرهنگی و اجتماعی

ضمیمه شماره ۹۲۴ هفته نامه صداق • ویژه بررسی شکست پروژه شرارت آمریکایی

با آثار و گفتاری از:

دکتر محسن رضایی
سردار محمد شیرازی
حجت الاسلام حسینیان
دکتر عبدالمجید شیخی
سردار علیرضا افشار
دکتریدالله جوانی
عباس حاجی نجاری
سیدعلیرضا آل داوود
حنیف غفاری
و ...

- بنزین شهر آشوب
- امضاهای جعلی، اصلاح طلبان بدلی
- عملیات به وقت اشرف
- ایستاده چون سرو
- مهندسی معکوس فتنه ابتر

صداق

ضمیمه هفته‌نامه
سیاسی، فرهنگی و اجتماعی

صاحب امتیاز: معاونت سیاسی
نماینده‌گی ولی فقیه در سپاه

مدیر مسئول: دکتر یدالله جوانی
سر دبیر: علی حیدری
دبیر ویژه‌نامه: مهدی سعیدی

شورای سیاست‌گذاری ویژه‌نامه:
علی قاسمی، سیامک باقری، حسین عبداللهی فر،
فرهاد مهدوی، فتح‌الله پریشان،
سیدفخرالدین موسوی، اکبر معصومی

صفحه‌آرا: محمد صالح نادری
ناظر چاپ: سعید قاسمی

باتشکر از:

علیرضا جلالیان، علیرضا بیرانوند،
محبوبه حاجی آقایی، فاطمه گلچین،
فاطمه اورک، زهرا حسامی و تمام کسانی که
در تهیه این ویژه‌نامه ما را یاری کردند.

چاپ: مرکز چاپ سپاه

ضمیمه شماره ۹۲۴ / آذرماه ۱۳۹۸

برای دریافت فایل این نشریه
کد بالا را اسکن کنید

SSWEEKLY.IR

فهرست مطالب

- توطئه بسیار خطرناکی توسط مردم نابود شد / ۲
- قدرت استکبار در حال شکست است / ۳
- آشوب و تخریب، ادامه فشار و تحریم / ۴
- گام‌های یک آشوب / ۶
- لایه‌های زیرین آشوب! / ۹
- مختصات یک آشوب / ۱۰
- اعتراض، آشوب یا فتنه؟ / ۱۳
- شاهزاده تاریکی در مرکز عملیات ایران / ۱۶
- محور شرارت / ۱۹
- مواضع خصمانه و کینه‌های آشکار شده / ۲۱
- شبکه اغتشاش در فضای مجازی / ۲۴
- عملیات به وقت اشرف / ۲۶
- دموکرات‌های جمهوریخواه! / ۲۸
- بنزین لیتری چند؟! / ۳۰
- نزدیک‌ترین راه به عدالت / ۳۲
- محرک ناآرامی‌ها / ۳۳
- موافقان و مخالفان اصلاح قیمت بنزین / ۳۴
- بنزین شهر آشوب / ۳۶
- چرا رهبری از تصمیم سران قوا حمایت کردند؟ / ۳۸
- حمایت، نقد، تسویه حساب! / ۴۰
- امضاهای جعلی! اصلاح طلبان بدلی! / ۴۲
- شوک درمانی و اطلاع‌رسانی صفر / ۴۴
- ایستاده چون سرو / ۴۶
- قدرت نرم / ۴۷
- پای کار انقلاب / ۴۸
- وظایف فردا / ۴۹
- آقای وزیر بیدارید؟! / ۵۰
- مهندسی معکوس فتنه ابتر / ۵۲
- مزیت نسبی انقلاب اسلامی / ۵۵

امام خامنه‌ای در دیدار بسیجیان

توطئه بسیار خطرناکی توسط مردم نابود شد

لازم می‌دانم تکریم و تعظیم عمیق خودم را به ملت بزرگ ایران به مناسبت این حرکت پُرشکوهی که در این چند روز انجام دادند تقدیم کنم و عرض کنم. حقیقتاً ملت ایران یک بار دیگر ثابت کردند که قدرتمندند، باعظمتند. بنده اصرار دارم که همه آحاد ملت به این اقتدار و عظمت خودشان توجه داشته باشند. یک توطئه عمیق و وسیع بسیار خطرناکی که آن همه هم پول خرجش شده بود - چقدر پول خرج کرده بودند - چقدر زحمت کشیده بودند که بتوانند در یک بزنگاهی، در یک فرصتی این حرکت تخریب و تحریق و آدم‌کشی و شرارت و مانند اینها را انجام بدهند و به مناسبت این قضیه بنزین فکر کردند که حالا این فرصت برای شان پیدا شده و لشکر خودشان را وارد میدان کردند، [لکن] این حرکت به وسیله مردم نابود شد. بله، نیروی انتظامی، بسیج، سپاه، دیگران در آن چند روز وارد میدان شدند و در مواجهه سخت، کار خودشان را، وظیفه خودشان را انجام دادند، لکن کاری که ملت در این یک هفته کردند، خیلی بالاتر بود، خیلی مهم‌تر بود از هر حرکت میدانی؛ [یعنی] این کاری که از زنجان و تبریز شروع شد، بعد به همه شهرهای کشور بلکه حتی شنیدم به بعضی از روستاها رسید، آخر هم در تهران این حرکت به این عظمت انجام گرفت.

فرمانده کل سپاه در اجتماع بزرگ مردم تهران

استکبار در حال شکست است

هیچ قدرتی یارای ایستادگی ندارد. به همه مسئولین می‌گویم که ملت آمد و وظیفه خود را انجام داد، اکنون نوبت ماست، کمربندها را ببندید، میان مردم حرکت کنید و مشکلات را حل کنید. ما با مردم هستیم و پیش مرگ و فداپیمان مردم هستیم.

◆ از خط ما عبور کنید نابودتان می‌کنیم

شما (دشمنان ملت ایران خطاب به سران آمریکا، اسرائیل، انگلیس و آل سعود) ما را در میدان تجربه کرده‌اید و سیلی‌های محکمی خوردید و نتوانستید پاسخ بدهید؛ بعضی از این سیلی‌ها را همه جهان دیده و برخی را هم ندیده است. از خط قرمزهای ما عبور کنید، نابودتان می‌کنیم. هر کسی بخواهد به مال، جان و ناموس ملت ما تعرض کند، سخت مجازات خواهد شد؛ آنگونه که همگان عبرت بگیرند. ما نجابت به خرج دادیم و مدارا کردیم، اما مراقب باشید صبر ما انتها دارد. ما ملت اسلام و ملت ایرانیم و رهبر بزرگی داریم که تا به امروز ما را از همه صحنه‌های سخت، ایمن عبور داده است و پناهگاه همه مستضعفان است.

بنزین فقط بهانه بود و او به دنبال اذیت کردن ملت ایران بود.

◆ مدیون هدایت‌های الهی امام خامنه‌ای

آن مرد بزرگی که این لحظه در نزدیکی ماست، در قلب ما خانه دارد. او کسی است که در عمق سرزمین‌های تحت سلطه دشمنان نفوذ کرده و آنها را به عقب رانده است. سرزمین‌های اسلامی را به میدان جهاد آزادخواهانه علیه مستکبران تبدیل کرده است و توسعه نفوذ انقلابش را هزاران کیلومتر آن طرف‌تر برده، شرفمندانه به میدان آمد و خداوند به عزت او افزود و صفحه جدیدی از تاریخ بزرگ برای ایران بزرگ ساخت.

◆ به خیمه دشمن رسیده‌ایم

مطمئن باشید امروز دیگر دشمنان ما قادر به هیچ عملی نیستند، آنها شکست خورده‌اند، به قامت رهبران افسرده و پژمرده‌شان نگاه کنید. ما به خیمه دشمن رسیده‌ایم، دشمن دیگر نفس ندارد و سیاست و قدرت نظامی‌اش دیگر نافذ نیست و در مقابل شیرهای سپاه و ارتش اسلام

امروز در یک جنگ بزرگ جهانی هستیم و این لحظه در حال شکست دادن همه قدرت استکبار هستیم، جنگی که در خیابان‌های ما آغاز شد، یک سناریوی کامل جهانی بود. این جنگ تمام شد، شما دقیق عمل کردید و آن لحظاتی که نباید به پیاده نظام دشمن بیبوندید، نجیبانه صف خود را جدا کردید و امروز به میدان آمدید تا اسلام دوباره سرفراز، ایران جاودانه و دشمن فرو پاشد. من خاک کف پای همه شما را برای تبرک به صورت می‌کشم، پای‌تان را می‌بوسم و برای همه شما عزیزان، عزت، تندستی، شادایی و سرپلندی از خداوند خواستارم.

◆ تیر خلاص ملت بر قلب دشمن

امروز تیر خلاص به دشمن زده شد. فتنه‌ای که در روزهای اخیر اتفاق افتاد، حاصل همه شکست‌های بزرگی بود که دشمن در عرصه‌های مختلف ظرف ۴۰ سال و به خصوص در هشت ماه گذشته از امت اسلام و ملت ایران دریافت کرده است. او نمی‌توانست حادثه بسازد، اما منتظر ساختن یک حادثه بود تا از آن استفاده کند.

آشوب و تخریب

ادامه فشار و تحریم

حرف اول

دکتر یدالله جوانی

مدیرمسئول

تحلیل پدیده‌هایی همانند اغتشاشات و تخریب‌های روزهای پایانی آبان ماه سال جاری در کشور، که ابعاد فرهنگی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و امنیتی دارد، با توجه به بازیگران و پدیدآورندگان پیدا و پنهان آن، به تأمل و دقت نظر بالایی نیاز دارد. اکنون باید به این پرسش اصلی پاسخ داد که آنچه رخ داد، چه ماهیتی دارد؟ چگونه باید آن را تحلیل کرد؟ تأمل در گزاره‌های زیر می‌تواند به ماهیت‌شناسی این حوادث کمک کند:

۱

جمهوری اسلامی و ملت ایران به مقاومت بی‌سابقه‌ای در برابر فشارهای حداکثری جبهه استکبار با محوریت آمریکا دست زده، این مقاومت در مراحل پایانی برای به ثمر نشستن و نتیجه دادن قرار دارد. یک چله پرافتخار ایستادگی ملت ایران در برابر همه توطئه‌ها، فشارها و به ویژه تحریم‌های سال‌های اخیر، آن هم در برابر همه قدرت‌های شیطانی، از قدرت، شکوه و عظمت این ملت حکایت دارد؛ ملتی که مسلمان، مؤمن، انقلابی و دارای نظام ولایی و یک رهبر الهی است. این ملت با ویژگی‌های ذکر شده و دارای آرمان تمدن‌سازی اسلامی، در صورت عبور از تحریم‌ها و فشارهای حداکثری جبهه استکبار، می‌تواند یک الگوی تمام عیار برای همه ملت‌هایی باشد که خواهان عزت، استقلال، پیشرفت و کرامت انسانی هستند. پذیرش این مهم، برای قدرت‌های شیطانی و قلدران عالم و جهان‌تخواران، بسیار گران و سخت و تحمل‌ناشدنی است. بر همین اساس، آنان تلاش می‌کنند همه ابزارها، شیوه‌ها و روش‌ها را به کار گرفته، شاید بتوانند در این روند خلیلی وارد کرده، یا سرعت و شتاب آن را کم کنند.

۲

مهم‌ترین عوامل مقاومت و ایستادگی ملت ایران در برابر جبهه استکبار، آموزه‌های

اسلام ناب محمدی (ص)، نظام ولایی با رهبری خلیف صالح امام (ره)، وحدت ملی و انسجام داخلی، اقتدار نیروهای مسلح و قدرت پاسخگویی به تهدیدات و برخورداری کشور از منابع، ذخایر و زیرساخت‌های مناسب برای مقاومت در برابر فشارها و تحریم‌ها، توأم با پیشرفت و رسیدن به قله‌های با عظمت است. ترامپ وقتی آمریکا را از برجام خارج کرد و از فشار حداکثری سخن گفت، اطمینان داشت جمهوری اسلامی، در نهایت تسلیم فشارها شده، با عقب‌نشینی از اصول و آرمان‌های انقلابی‌اش به مذاکره تن می‌دهد. ترامپ در کنار فشارهای حداکثری تحریم، گزینه نظامی و احتمال وقوع جنگ یا حمله سنگین به ایران را هم بسیار پررنگ کرد. اما در این میان، رهبر حکیم و فرزانه انقلاب اسلامی، با صراحت هر چه تمام فرمودند، نه جنگی در پیش است و نه مذاکره خواهیم کرد. معظم‌له با رد این دوراهی جنگ و صلح از طریق مذاکره، بر مقاومت ملت ایران و نظام اسلامی، مبتنی بر ظرفیت‌های داخلی تأکید کرده، تنها راه ملت ایران برای حل مشکلات و رسیدن به پیروزی نهایی بردشمن را، راهبرد مقاومت فعال اعلام کردند. در ماه‌های اخیر، همه نشانه‌ها از درستی این راهبرد حکایت کرد. با زدن بهپاد آمریکایی‌ها و انفعال آنان در این موضوع، با توقیف کشتی انگلیسی و عقب‌نشینی آنان و تسلیم شدن در برابر خواست ایران و همچنین با موفقیت‌های جبهه مقاومت در منطقه و حرکت جمهوری اسلامی در مسیر کنار گذاشتن محدودیت‌های برجامی و ناتوانی غربی‌ها در اعمال فشار به ملت ایران، مشخص شد «مقاومت فعال» در حال خنثی کردن «فشار حداکثری» دشمن است.

۳

امنیت، انسجام داخلی و ظرفیت‌ها و اقتدار و اعتبار پرجمداران گفتمان مقاومت در ایران، از عوامل اصلی در عبور از تحریم‌ها و فشارهای حداکثری به حساب می‌آید. بنابراین جبهه استکبار با محوریت آمریکا، سناریو و پروژه‌ای را طراحی کرد، تا در یک

فرصت مناسب، بتواند این عوامل مقاومت و ایستادگی را نابود کند. این پروژه، پروژه شرارت، تخریب، نابودی زیرساخت‌ها و حمله به اعتبار و اقتدار پرجمداران مقاومت از جمله سپاه و بسیج، از طریق پروژه کشته‌سازی با هجوم به مراکز نظامی و انتظامی بود که طراحی شد تا در بستر نارضایتی مردمی و به نام مردم پیاده‌سازی شود. متأسفانه، دولتمردان با نهایت بی‌تدبیری، کاری را که (مدیریت مصرف سوخت) انجامش یک ضرورت است، به گونه‌ای اجرا کردند که آن فرصت مورد نظر را در اختیار دشمنان برای پیاده‌سازی نقشه شیطانی که طراحی کرده بودند، قرار دادند. البته ورود حکیمانانه و بهنگام رهبر معظم انقلاب در این موضوع، همچون گذشته نگذاشت تا نقشه دشمن به نتیجه دلخواه و مورد نظرش برسد. مردم به سرعت متوجه نقشه دشمن شده، صف خود را از آنان جدا کردند. مردم به سرعت فهمیدند، آنچه در حال وقوع است، از بین رفتن امنیت، نابودی ظرفیت‌ها، زیرساخت‌ها و امکانات کشور، از طریق همه جریان‌های ضد انقلابی و اشترار سازماندهی شده و مزدوران اجاره‌ای است. حمله به پالایشگاه‌ها، تخریب بانک‌ها، تخریب جایگاه‌های سوخت، غارت فروشگاه‌ها، حمله به مراکز نظامی انتظامی، نشان داد مردم در این صحنه حضور ندارند؛ این کار، کار همان دشمنی است که تحریم‌ها و فشارهای حداکثری‌اش، بی‌نتیجه بوده، اکنون در ادامه آن تحریم‌ها و فشارهای حداکثری، پروژه شرارت، اغتشاش و تخریب را، در داخل ایران از طریق عوامل سازماندهی شده دنبال می‌کند؛ اما مثل گذشته، با هوشمندی و درایت امام و امت، بزرگ‌ترین فتنه و توطئه جهانی علیه انقلاب اسلامی، ظرف ۴۸ ساعت با شکست و ناکامی مواجه شد. حضور مردم در شهرهای مختلف و از جمله در تهران، در راه‌پیمایی‌ها و تجمع‌ها در حمایت از امنیت، اقتدار و نظام و رهبری، سرمایه اجتماعی نظام را برای تداوم مقاومت و ایستادگی در برابر دشمن، افزایش داد و تثبیت کرد.

نگاه اول

ابعاد امنیتی

گام‌های یک آشوب

گروه سیاسی

آشوب‌های آبان ۹۸ ابعاد گوناگونی دارد، نگاهی به اضلاع این آشوب نشان می‌دهد، دشمن چگونه توانسته است با طرح‌های پیچیده امنیتی، اطلاعاتی و رسانه‌ای یک جنگ هوشمند را در داخل کشور مدیریت کند. اگرچه مستندات این آشوب هنوز به طور کامل آشکار نشده است؛ اما در آینده شاهد عیان شدن پشت پرده‌های دیگری از رفتارها، بیانی‌ها و سخنان دشمنان ایرانی در ایجاد آشوب را ارائه می‌کند:

پژوهش‌های پیرامون انقلاب‌ها نشان می‌دهد شرایط متعددی باید رخ دهد تا انقلاب به ثمر برسد: دولتی ضعیف و با اقتصاد ناتوان، نیروهای امنیتی ضعیف، نخبگان سیاسی متفرق، گروه‌های اجتماعی مردمی که برای اعتراض به نظام سیاسی متحد شده‌اند و ایدئولوژی توجیه‌کننده شورش علیه دولت. نبود بسیاری از اینها به ما در فهم چرایی انقلاب نشدن در ایران کمک می‌کند. اعتراضات در ایران بعید است بتواند موجودیت نظام را حداقل در مقطع فعلی به خطر بیندازد؛ اما ممکن است متأثر از تظاهرات لبنان و عراق، دوباره اعتراضاتی در ایران راه بیفتد.

الف پیش از آشوب

عصبانیت دشمن از اقدامات ایران و محور مقاومت در حوزه منطقه‌ای، هسته‌ای و موشکی و ناکامی در رسیدن به اهداف

- ◆ ناکام بودن راهبرد «کارزار فشار حداکثری» و سناریوهای تدوین شده از سوی نظریه‌پردازان غربی پس از خروج آمریکا از برجام برای ایجاد بی‌ثباتی داخلی و عقب‌نشینی نظام ایران از مواضع خود؛
- ◆ هدف قرار دادن پهباد گلوبال هاوک آمریکا با سامانه موشکی بومی سوم خرداد؛
- ◆ موفقیت انصارالله در هدف قرار دادن بخشی

از تأسیسات نفتی آرامکو عربستان؛

- ◆ آزادسازی بوکمال به منزله مهم‌ترین و آخرین پایگاه گروه تروریستی داعش؛
- ◆ آغاز روند کاهش تعهدات هسته‌ای و مقاومت بر سر تداوم این مسیر؛
- ◆ ردّ خواسته آمریکا از طریق میانجی‌ها برای مذاکره به ویژه در حاشیه مجمع عمومی سازمان ملل؛
- ◆ گزارش نهادهای مالی بین‌المللی، مانند بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول درباره رشد مثبت اقتصاد ایران با وجود اعمال شبکه گسترده‌ای از تحریم‌های اقتصادی؛
- ◆ شکست سناریوهای ترسیمی در عراق و لبنان برای به حاشیه راندن گروه‌های مقاومت؛
- ◆ اعتراف اندیشکده‌های خارجی به شکست طرح براندازی نظام ایران با اشاره به نقش مؤثر نیروهای امنیتی و انتظامی در مهار آشوب‌های ایران با اشاره به اتفاقات گذشته. در همین راستا، مرکز مطالعات امنیتی و بین‌المللی در گزارشی که اوایل آبان ۱۳۹۸ منتشر کرد، می‌نویسد: «پژوهش‌ها پیرامون انقلاب‌ها نشان می‌دهد شرایط متعددی باید رخ دهد تا انقلاب به ثمر برسد: دولتی ضعیف و با اقتصاد ناتوان، نیروهای امنیتی ضعیف، نخبگان سیاسی متفرق، گروه‌های اجتماعی مردمی که برای اعتراض به نظام سیاسی متحد شده‌اند و ایدئولوژی توجیه‌کننده شورش علیه دولت. نبود بسیاری از اینها به ما در فهم

چرایی انقلاب نشدن در ایران کمک می‌کند. اعتراضات در ایران بعید است بتواند موجودیت نظام را حداقل در مقطع فعلی به خطر بیندازد؛ اما ممکن است متأثر از تظاهرات لبنان و عراق، دوباره اعتراضاتی در ایران راه بیفتد.»

- ◆ بزرگنمایی درباره اثرات راهبرد فشار حداکثری با محوریت تحریم اقتصادی گسترده ابزارهای مالی و بانکی ایران و اثرات آن بر معیشت مردم. دونالد ترامپ ۲۲ خرداد ۱۳۹۸ در کاخ سفید و در حضور جمعی از خبرنگاران درباره اثرات تحریم بر زندگی مردم ایران می‌گوید: «آنها دچار تورم چشمگیری هستند، پول آنها آنقدر بی‌ارزش است که نمی‌توان قرص نانی با آن خرید.»
- ◆ گزارش مراکز پژوهشی و مطالعاتی آمریکا درباره بروز اعتراضات در ایران از اواسط سال ۲۰۱۹ با سیاست‌های انقباضی دولت؛
- ◆ زیر سؤال بردن فعالیت‌های منطقه‌ای ایران با اتهام‌زنی درباره مداخله ایران در امور داخلی کشورهای منطقه؛ برای نمونه اختلاف‌افکنی میان دولت و ملت ایران و عراق با انتشار اخبار جعلی درباره نفوذ ایران در ساختار سیاسی و نظامی عراق، حضور عراقی‌ها در برخی شهرهای ایران برای ایجاد فساد و خوش‌گذرانی‌های غیر معمول و حضور نیروهای نظامی ایران برای سرکوب اعتراضات عراق، از جمله مواردی بود که در دستور کار قرار گرفت.

◆ اظهار نظر برخی مقامات آمریکایی با محوریت حمایت از اعتراضات پراکنده اقتصادی در ایران، در همین زمینه «جری کونولی» نماینده کنگره آمریکا در اظهار نظری می‌گوید: «اعتراضات در گوشه و کنار ایران نشان می‌دهد نفس حکومت روحانیون به شماره افتاده است و ایرانی‌ها آزادی بیشتری می‌خواهند.»

◆ گزارش‌ها و نشست‌های متعدد اندیشکده بنیاد دفاع از دموکراسی‌ها (نزدیک به دولت ترامپ) با محوریت سقوط اقتصاد ایران و توصیه‌هایی به مقامات آمریکایی درباره چگونگی اعمال فشار به ایران، در همین زمینه «سیگال مندلر» معاون وزارت خزانه‌داری در امور اطلاعات مالی تروریسم ۱۵ خرداد ۱۳۹۷ در نشستی با عنوان «اقدامات فریبنده مالی ایران» در بنیاد دفاع از دموکراسی‌ها می‌گوید: «ما فشار مالی بی‌سابقه‌ای بر رژیم ایران وارد می‌کنیم و توان بالای اقتصادی ما انتخابی روشن را در برابر رژیم قرار می‌دهد: از حمایت غیر قابل قبول خود از تروریسم، فعالیت‌های بی‌ثبات‌کننده منطقه‌ای و نقض حقوق بشر دست بردارید، یا با مصیبت اقتصادی مواجه شوید.»

◆ القای دو قطبی «جنگ با مذاکره» با محوریت اعزام ناوهای آمریکایی به خلیج فارس با هدایت ژنرال مک کنزی از یک سو و اعلام آمادگی مکرر از سوی مقامات واشنگتن برای مذاکره با ایران؛

◆ سیاه‌نمایی علیه حاکمیت ایران با محوریت بی‌اعتبارسازی و مشروعیت‌زدایی از نظام جمهوری اسلامی با کلیدواژه‌هایی، همچون

«فساد سیستماتیک و گسترده»، «رانت‌خواری و ناکارآمدی مقامات»، «بی‌عدالتی»، «نادیده گرفتن حقوق زنان»، «حجاب اجباری» و... .

◆ گزارش مؤسسه اورشلیم با موضوع «گروه‌های مخالف مسلح ایران» در ۱۳ آبان ۱۳۹۸ درباره احتمال بروز اقدامات مسلحانه در اعتراضات آتی ایران، این مؤسسه صهیونیستی با معرفی گروه‌های مخالف مسلح ایران، مانند سازمان مجاهدین خلق، کومه، پژاک، الاحوازی‌ها و جیش العدل می‌نویسد: «در دوره پیش رو، افزایش مداوم فعالیت‌های مسلحانه، در کنار تداوم اعتراضات غیر خشونت‌آمیز در سطوح پایین محتمل‌تر است.»

◆ گزارش اندیشکده آمریکایی مطالعات امنیتی و بین‌المللی با موضوع «اعتراضات ایران و تهدید ثبات داخلی» در اوایل آبان ۱۳۹۸ با محوریت امکان بروز اعتراضات داخلی ایران به تبعیت از اعتراضات عراق و لبنان، این مرکز می‌نویسد: «با بالا گرفتن اعتراضات در لبنان و عراق، نظام ایران هم باید با جنبش‌های اعتراضی خود مواجه شود.»

◆ راه‌اندازی لشکر سایبری در عربستان با عنوان «مزرعه‌های ترول» با هدف ترند کردن هشتگ‌های ضد ایرانی در توئیتر و دیگر شبکه‌های اجتماعی؛

◆ حذف شناسه‌های کاربری حامی ایران در توئیتر، اینستاگرام و فیس‌بوک، «وال‌استریت ژورنال» در این باره نوشته است: «از جمله اقداماتی که دولت ترامپ انجام داده، وادار کردن

فیس‌بوک و توئیتر به حذف شناسه‌های کاربری حامی حکومت ایران است.» همچنین اینستاگرام حساب کاربری قاسم سلیمانی، فرمانده نیروی قدس سپاه پاسداران را حذف کرد.

◆ مأموریت مایکل دی آندره، مدیر بخش سیا در امور ایران برای سازماندهی گروه‌های مخالف و ضد انقلاب با هدف هدایت آشوب‌های سال ۱۳۹۸ با توجه به برنامه‌ریزی‌های انجام شده. «دنیل مک آدامز» مدیر عامل اندیشکده «رند پال»، که فرزندش سناتور رند پال دوست بسیار نزدیک دونالد ترامپ است، در مصاحبه با شبکه «آر.تی» می‌گوید: این گونه ناآرامی‌ها بیشتر کار «مرکز مأموریت [برای سرنگونی رژیم] ایران» است که دولت ترامپ سال گذشته آغاز کرد و اگر به خاطر داشته باشید مایکل دی آندره به مدیریت آن منصوب شد. او مأمور سازمان «سیا» است که با عنوان «آیت‌الله مایک» شناخته می‌شود... آنها با برخی از مردم داخل ایران کار می‌کنند. آنها با اقلیت‌های قومی [تجزیه‌طلبان] و مذهبی کار می‌کنند. آنها سازمان مجاهدین را دارند که به عنوان مأمور آمریکا به داخل ایران می‌روند و جاهای مختلف را منفجر می‌کنند و مردم را به قتل می‌رسانند. یک بار دیگر ما خود را متحد کسانی کرده‌ایم [مجاهدین و تجزیه‌طلبان] که به طور مطلق بد هستند، فقط برای اینکه می‌خواهیم رژیم ایران را سرنگون کنیم، ولسی [این‌گونه عملیات] همیشه با آشوب پایان می‌یابد.

◆ نشست اجلاس امنیتی داووس در امارات با محوریت کلید زدن پروژه ناامن‌سازی ایران از

اطلاع‌رسانی دقیق به

مقامات کشورهای

همسایه درباره ایجاد

آشوب قریب‌الوقوع در

ایران. در همین زمینه

«رجب طیب اردوغان»؛

رئیس‌جمهور ترکیه، در

سفر به مجارستان در

جمع خبرنگاران (۱۸ آبان

۱۳۹۸) درباره اعتراضات

عراق و اینکه چه کسانی

پشت این قضیه هستند،

حدس می‌زند و احتمال

می‌دهد ناآرامی‌های عراق

به ایران هم سرایت کند؛

چون «مسئله بدخواهان یا

دشمنان منطقه تجزیه‌جهان

اسلام و دشمن کردن آنها

با یکدیگر است.»

داخل با ایجاد آشوب و اغتشاش؛

◆ اظهارات سفیر انگلیس در تهران با محوریت لزوم برنامه‌ریزی برای ایجاد نارضایتی و آشوب در داخل ایران؛

◆ اطلاع‌رسانی دقیق به مقامات کشورهای همسایه درباره ایجاد آشوب قریب‌الوقوع در ایران. در همین زمینه «رجب طیب اردوغان» رئیس‌جمهور ترکیه، در سفر به مجارستان در جمع خبرنگاران (۱۸ آبان ۱۳۹۸) درباره اعتراضات عراق و اینکه چه کسانی پشت این قضیه هستند، حدس می‌زند و احتمال می‌دهد ناآرامی‌های عراق به ایران هم سرایت کند؛ چون «مسئله بدخواهان یا دشمنان منطقه تجزیه جهان اسلام و دشمن کردن آنها با یکدیگر است».

◆ راه‌اندازی «گروه اقدام ایران» به مدیریت براین هوک برای بررسی لحظه به لحظه اوضاع ایران؛

◆ پیاده‌سازی مدل آشوب‌های عراق، لبنان و شیلی در ایران با هدف تغییر در سیاست‌های اصولی نظام، اصلاح مواد قانون اساسی و استعفای رئیس‌جمهور و نمایندگان مجلس.

«مایک دویویتز» رئیس

بنیاد دفاع از دموکراسی‌ها

طی توثیقی هم‌زمان با

ناآرامی‌های ایران نوشت:

به میلیون‌ها ایرانی، لبنانی

و عراقی در خیابان‌های

خاورمیانه می‌اندیشیم.

نفس‌های رژیم‌هایی

که شما را سرکوب

و ثروت‌تان را غارت

می‌کنند، به شماره افتاده

است. صدها میلیون نفر

در سراسر جهان پشتیبان

شما هستید.

ب حین آشوب

◆ اظهار نظر مقامات و تحلیلگران آمریکایی (پمپئو، براین هوک، تام کاتن، ویلیام هرر، نمایندگان کنگره آمریکا، سفیر آمریکا در برلین، مارک دویویتز، رئیس بنیاد دفاع از

دموکراسی‌ها و...) در حمایت از آشوبگران و انتقاد به مقامات ایران با محوریت قطع اینترنت؛ برای نمونه «براین هوک» در پیام ویدئویی خطاب به مردم ایران که سه‌شنبه ۲۸ آبان در توییتر وزارت خارجه آمریکا منتشر شد، می‌گوید: ایالات متحده تلاش مردم ایران را برای (کسب) حقوق اولیه‌شان باور دارد و از مبارزه آنها علیه «مافیای مذهبی فاسد» حمایت می‌کند. ما همچنان کلیدهای سفارت ایران در واشنگتن را نگه می‌داریم و مشتاقانه منتظر روزی هستیم که آن را به دولتی که نماینده واقعی مردم ایران باشد، تحویل دهیم. «مایک دویویتز» رئیس بنیاد دفاع از دموکراسی‌ها طی توثیقی هم‌زمان با ناآرامی‌های ایران نوشت: به میلیون‌ها ایرانی، لبنانی و عراقی در خیابان‌های خاورمیانه می‌اندیشیم. نفس‌های رژیم‌هایی که شما را سرکوب و ثروت‌تان را غارت می‌کنند، به شماره افتاده است. صدها میلیون نفر در سراسر جهان پشتیبان شما هستند.

◆ پروپاگاندای رسانه‌ای گسترده از سوی رسانه‌های فارسی‌زبان بی‌بی‌سی، ایران اینترنشنال و صدای آمریکا؛

◆ واکنش سازمان ملل، اتحادیه اروپا، فرانسه، انگلیس و آلمان با محوریت انتقاد از نظام ایران برای نادیده گرفتن آزادی بیان، قطع اینترنت و خواسته‌های معترضان؛

◆ عملیات رسانه‌ای گسترده با استفاده از تصاویر جعلی و آرشیوی برای بزرگ‌نمایی

آشوب‌های ایران.

امنیتی - اطلاعاتی

◆ استفاده از افراد تابعیتی اروپایی و کشورهای همسایه برای ایجاد رعب و وحشت؛

◆ سازمان‌دهی میدانی اشرا را با توزیع پول، اسلحه، مشروبات الکلی و مواد مخدر با هدف ایجاد وحشت عمومی در جامعه و قتل و غارت.

ج پیامدهای آشوب

◆ برجسته شدن اختلاف نظر میان مراجع و نمایندگان مجلس با دولت درباره نحوه و زمان اجرای این طرح و در نتیجه انعکاس ناهماهنگی و نبود وحدت میان مسئولان جمهوری اسلامی ایران به افکار عمومی؛

◆ بی‌اعتمادی مردم به دولت با تسری تصمیمات اخذ شده درباره سهمیه‌بندی سوخت؛

◆ ایجاد انگاره امکان ناامن‌سازی ایران با تعداد نفرت‌کم، ولی جوان و جسور در دشمن؛

◆ هزینه‌ترانشی برای نظام ایران با کشته‌سازی گسترده با هدف تقلیل مقبولیت و مشروعیت آن در داخل و بستر سازی برای فشارهای بین‌المللی؛

◆ ایجاد هراس در میان مسئولان در حوزه تصمیم‌گیری و اجرا و سلب شجاعت در اتخاذ تصمیمات‌گره خورده به اقتصاد و معیشت مردم؛

◆ نادیده گرفتن مطالبات و اعتراضات بحق مردم در سایه به وجود آمدن فضای امنیتی منبعث از اغتشاشات.

لایه‌های زیرین آشوب!

دشمن در پس خشونت حداکثری اشرا را چه پنهان کرده بود؟

سیدفخر الدین موسوی

کارشناس سیاسی

در وصف خشن بودن آشوب‌ها در نقاطی از کشور پس از اصلاح قیمت بنزین، اخبار و گزارش‌های زیادی منتشر شده است! آتش زدن و تخریب صدها بانک، شهرداری، فرمانداری، فروشگاه بزرگ، کتابخانه، آزمایشگاه، وسایل حمل و نقل عمومی و... تنها در ۴۸ ساعت، پدیده‌ای عجیب است که هر بیننده‌ای را با این پرسش روبه‌رو می‌کند که چرا این حجم از خشونت در بستر اعتراضات بنزینی وجود داشت؟ آنچه این پرسش و ابهام را برای افکار عمومی و آحاد مردم جدی‌تر و عمیق‌تر می‌کند، گسترده‌گی جغرافیایی خشونت و پیروی از الگوی یکسان در حدود صد نقطه کشور بود! اخباری در این میان منتشر شد که می‌تواند گره این پرسش را باز کند و نشان دهد در پس این حجم از خشونت چه مسئله‌ای وجود داشت.

مقامات امنیتی اعلام کردند در بیشتر مناطق درگیر با آشوب‌ها، شاهد حمله به کلاتری‌ها و مراکز انتظامی و نظامی برای دستیابی به انبار اسلحه بودیم. بسیاری از جان باختگان

از میان مهاجمان به این مراکز بودند و تعدادی از نیروهای حافظ امنیت نیز در این حملات به شهادت رسیدند. رسانه‌ها نیز تصاویری از حمله به کلاتری‌ها در اهواز، ماهشهر، بندر امام، تهران، شیراز و... منتشر کردند.

ساعت ۲۰:۳۰ دوشنبه ۲۶ آبان ماه به «مجمع شهید امین‌زاده» در شهرستان بهارستان، که یکی از بزرگ‌ترین انبارهای نگهداری ذخایر راهبردی کشور است حمله شد؛ انباری که شرکت بازرگانی دولتی ایران کالاهای اساسی از جمله قند، شکر و برنج را در آن ذخیره کرده بود.

«علی ربیعی» سخنگوی دولت، در نشست با خبرنگاران اعلام کرد: افرادی در عسلویه تلاش کردند با مواد منجره لوله‌های نفتی و گازی را منفجر کنند؛ مسئله‌ای که «علی شمخانی» دبیر شورای عالی امنیت ملی نیز آن را تأیید کرد و اظهار داشت، دشمن برنامه‌ریزی ویژه‌ای برای حمله و خرابکاری در عسلویه تدارک دیده بود که با هوشیاری خنثی شد. همچنین برخی منابع آگاه از اقداماتی مشابه در بندر ماهشهر، بندر امام خمینی (ره)، بندر بوشهر و مراکز پالایشگاهی و نیروگاهی در نقاط دیگر

کشور خبر دادند.

«آذری جهرمی» وزیر ارتباطات، از حملات سازمان یافته به مراکز مهم مخابراتی کشور خبر داد و برای نمونه اعلام کرد: در اصفهان هم‌زمان به دو نقطه حمله شد که اگر موفقیت‌آمیز می‌بود، بخش اعظمی از تلفن ثابت کشور قطع می‌شد!

با توجه به این اخبار، به سادگی می‌توان خشونت زیاد اشرا را که گاهی با فعالیت بخشی از جوانان ماجراجو همراه می‌شد درک کرد! سناریونویسان آشوب گمان کردند می‌توان با افزایش ضریب خشونت، آن هم در جغرافیایی گسترده، تمرکز دستگاه‌های امنیتی را بر هم زد و با سوءاستفاده از این عدم تمرکز، به زیرساخت‌های کشور حمله کرد؛ زیرساخت‌هایی که ارتباطی مستقیم با معیشت مردم و رفاه عمومی جامعه دارد؛ موضوعی که می‌توان آن را تلاشی برای کامل کردن حلقه‌های فشار حداکثری ملت ایران و تحقق آرزوی فروپاشی از درون دانست که در بستر نارضایتی مردم از اصلاح قیمت بنزین، به صورت مدعی و به شکلی نسنجیده، اجرا شد که البته با هوشیاری ملی این توطئه شوم ناکام ماند و در کوتاه‌ترین زمان ممکن مهار شد.

سناریونویسان آشوب

گمان کردند می‌توان

با افزایش ضریب

خشونت، آن هم در

جغرافیایی گسترده،

تمرکز دستگاه‌های

امنیتی را بر هم زد و با

سوءاستفاده از این عدم

تمرکز، به زیرساخت‌های

کشور حمله کرد؛

زیرساخت‌هایی که

ارتباطی مستقیم با معیشت

مردم و رفاه عمومی جامعه

دارد

مختصات یک آشوب

نگاهی به ابعاد و ویژگی‌های آشوب‌های آبان ماه ۱۳۹۸

عزیز غضنفری

تحلیل‌گر سیاسی

شدند. بنابراین، کانون حملات نشان‌دهنده سطح خشونت و هدف‌گذاری آشوب است.

۴ مهارت در تخریب

آشوبگران آموزش دیده بودند و ابزارهای اقدام خود را نیز همراه داشتند. کدهایی که این ادعا را تأیید می‌کند، چند وجهی است. آموزش از کار انداختن دوربین‌های چهار راه‌ها، بانک‌ها و فروشگاه‌ها و دزدیدن هاردهای مربوط، استفاده از انبره‌های بلند برای قطع کردن قفل‌ها، مواد آتش‌زای آماده برای قرار دادن در سطل‌های زباله و بانک‌ها، نداشتن ثبات استقراری در مکانی خاص و حرکت نقطه به نقطه برای خسته کردن پلیس و...

۵ حمله به مراکز اقتصادی

یکی دیگر از وجوه تفاوت و تمایز اتفاقات اخیر اصرار و کوشش برای حمله و نابود کردن مراکز و پایگاه‌های اقتصادی است. گزارش‌های اولیه نشان می‌دهد در سراسر نقاطی که حرکت‌های خشونت‌آمیز آشکار شده، بانکها بیشترین سهم را در تخریب دارند.

البته باید به این وضعیت، موضوع حمله و غارت فروشگاه‌های دولتی و خصوصی را نیز اضافه کرد. این رخداد تحلیل عمیق‌تری می‌طلبد؛ چرا که باز کردن فروشگاه‌ها، تخلیه و سپس سوزاندن آنها در نوع خود بی‌سابقه است.

اما مسئله حمله خشونت‌بار باهدف تخریب مراکز اقتصادی به همین جا ختم نمی‌شود؛ بلکه مطابق

۲ مدل کلی حاکم بر وقایع اخیر

یکی از موضوعات مهم در هر حرکت اعتراضی یا رفتارهای خشونت‌آمیز پیدا کردن مدل و الگویی است که بر اساس آن بتوان آن حرکات و رفتارها را تحلیل کرد. در قضایای اخیر، نوع رفتار آشوبگران در سراسر کشور از مدل خاصی پیروی می‌کرد: خشن، بدون شعار و بدون مطالبه، در کنار همراه داشتن ابزار تخریب با گروه‌های کوچک تخریب‌گر. گزارش‌های اولیه از نقاط گوناگون کشور و شهرهایی که در آنها رفتارهای تخریب‌گرانه ظاهر شده، گویای آن است که یک اتاق فکر چنین الگو و روشی را برای ابراز خشونت معین کرده و جمعی را برای چنین اعمالی آموزش داده است.

در تحولات اخیر، تجمع خیابانی شکل نگرفت و آنچه در وقایع اخیر مشاهده شد، حداقل‌گرایی در اعلام اعتراض و شعار و حداکثرگرایی در تخریب است. وقایع آبان ماه آنقدر صیغه خشونت و رادیکالیسم به خود گرفت که جایی برای طرح شعارها و مطالبات مردم باقی نگذاشت.

۳ حمله به مراکز نظامی

حمله به مراکز حساس، از جمله مراکز نظامی و انتظامی از ویژگی‌های خاص این دوره بود و شاید یکی از دلایل افزایش تلفات انسانی نیز از این خصلت نشئت می‌گیرد. به‌ده‌ها کلاتری، پایگاه‌های سپاه و بسیج با سلاح گرم و سرد حمله شده است و چندین بسیجی در حلقه محاصره قرار گرفته و شهید

وقایع و ناآرامی‌های کشور پس از موضوع افزایش قیمت بنزین هر چند از نظر زمان و گسترش، بسیار کمتر از ناآرامی‌ها و اغتشاشات گذشته، همانند فتنه ۸۸ و دی ۹۶ است، اما شواهد نشان می‌دهد ناآرامی‌های اخیر از نظر عمق خشونت و تخریب اماکن عمومی و خصوصی، خشونت‌آمیزترین اغتشاشات در نوع خود شناخته می‌شود. انتقاد مردم به تصمیم دولت و انجام تجمعات و حتی به خشونت کشیده شدن این تجمعات در برخی نقاط اتفاقی قابل پیش‌بینی بود، اما آنچه همه را حیرت زده کرد، میزان بالای تخریب‌ها و آشوب‌ها در کنار الگوی متحدالشکل این اغتشاشات بود.

این مطلب برخی از خصایص و ویژگی‌های آشوب‌های آبان ماه ۱۳۹۸ را بررسی کرده است.

۱ خشونت‌های بی‌سابقه

شواهد آشکار و حجم خسارت‌های پدیدآمده گویای آن است که ابراز و اظهار خشونت، مهم‌ترین ویژگی حوادث اخیر کشور است. به آتش کشیدن بیش از صد دستگاه آمبولانس اورژانس و آتش زدن مراکز عمومی از قبیل بانک‌ها، مراکز علمی-فرهنگی، شهرداری‌ها، فروشگاه‌های زنجیره‌ای فقط یک نشانه و البته نشانه‌ای روشن از ظهور پدیده خشونت در این رویداد است.

در قضایای اخیر، نوع رفتار آشوبگران در سراسر کشور از مدل خاصی پیروی می‌کرد: خشن، بدون شعار و بدون مطالبه، در کنار همراه داشتن ابزار تخریب با گروه‌های کوچک تخریب‌گر. گزارش‌های اولیه از نقاط گوناگون کشور و شهرهایی که در آنها رفتارهای تخریب‌گرانه ظاهر شده، گویای آن است که یک اتاق فکر چنین الگو و روشی را کرده و جمعی را برای چنین اعمالی آموزش داده است

عدها و ارقام طبق آخرین اظهار نظر وزیر کشور برآورده شده است

عنوان	تعداد	خسارت حدودی به تومان
جایگاه‌های سوخت	۷۰ جایگاه	۲۹ میلیارد
بانک	۷۳۱ شعبه	۱۲۵ میلیارد
فروشگاه‌های	بیش از ۱۰۰ شعبه	۱۸۲ میلیارد
ناوگان حمل و نقل عمومی	بیش از ۳۰۰ دستگاه	۱۵۰ میلیارد
آتش نشانی	بیش از ۲۰ خودرو	۱۲ میلیارد
شبکه اورژانس	۳۲ آمبولانس و ۵ پایگاه امداد	۶۰ میلیارد
مراکز آموزشی	بزرگترین کتابخانه شهریار و ساختمان جهاد دانشگاهی شیراز	۱۱ میلیارد
وسایل نقلیه شخصی	۱۰۷۶ موتورسیکلت و ۳۰۷ خودرو	۵۰ میلیارد
ساختمان‌های حکومتی	۱۴۰ مکان دولتی و ۵۰ پاسگاه نیروی انتظامی	۴۰۰ میلیارد

با گزارش‌های وزیر اطلاعات در جلسه هیئت دولت، عده‌ای قصد داشتند با آماده‌سازی مواد منفجره و انتقال آنها به تأسیسات گازی عسلویه، برخی پالایشگاه‌ها را به آتش بکشند. ممانعت از انتقال کارگران و مهندسین عسلویه به محل کار خود از طریق انسداد جاده‌های منتهی به فازهای گوناگون عسلویه از دیگر اقدامات خرابکارانه‌ای بود که در این زمینه به وقوع پیوست. مسدود کردن مسیر بسیار مهم بندر امام خمینی (ره) در ماهشهر نیز با همین هدف صورت گرفته بود.

آنچه در تحلیل نهایی این بخش حائز اهمیت است، بیان این نکته است که حمله سراسری به مراکز اقتصادی و تجاری کشور با هدف از کار انداختن یا حداقل وارد کردن ضربه‌ای کاری و سخت به توان اقتصادی و وضعیت معیشتی مردم ترتیب داده شده است تا جمهوری اسلامی ایران نتواند از تنگنای اقتصادی و تحریم‌های ظالمانه‌ای که غربی‌ها وضع کرده‌اند، عبور کند. به تازگی وزیر خزانه‌داری آمریکا گزارشی را منتشر کرده که بر مبنای آن می‌توان سراسیمگی و اضطراب را در رفتارهای آمریکا مشاهده کرد؛ «استیون منوشن» بیان می‌کند، ایران از گردنه‌های تحریم عبور می‌کند. کشورهایی مانند ترکیه و روسیه در حال پیمان‌شکنی با آمریکا هستند و

اکنون با ایران در شرایط تداوم و افزایش مبادلات اقتصادی به سر می‌برند. وی اضافه می‌کند، اگر ایران از این مسیر عبور کند، تحریم‌های دیگری وجود ندارد که بر روی اقتصاد ایران اثر گذار باشد.

۶. لیدری اتباع بیگانه

تعدادی از لیدرهایی که در هدایت و خرابکاری اشرا در استان البرز نقش مؤثری داشته‌اند، تابعیت آلمانی، ترکیه‌ای و افغانستانی دارند و تجهیزات ویژه خرابکاری از آنها کشف و ضبط شده است. بنا بر این گزارش که خبرگزاری فارس به نقل از یک منبع امنیتی منتشر کرده است، این افراد از مدت‌ها قبل، در خارج از کشور آموزش‌های لازم را دربارۀ نافرمانی‌های مدنی و تخریب زیرساخت‌های شهری دیده‌اند و از طرف سرویس‌های خارجی تأمین مالی می‌شدند. (خبرگزاری فارس، ۱۳۹۸/۸/۲۹)

۷. اعتراف به برنامه‌ریزی دو ساله

در یک نشانه دیگر می‌توان به مصاحبه «امیرحسین اعتمادی» رئیس گروهکی به نام «فرشگرد» وابسته به رضاپهلوی اشاره کرد که

در مناظره‌ای با «سینا عضدی» در بی‌بی‌سی در حالی که برای ریع پهلوی از عبارت «شاهزاده» استفاده می‌کرد، او را «فرمانده عملیات اغتشاش و نافرمانی» در ایران معرفی کرد! همچنین یکی از سلطنت‌طلبان در گفت‌وگو با «بی‌بی‌سی فارسی» تأکید کرده است، «بیش از دو، سه سال» برای این اعتراضات برنامه‌ریزی شده است. او به صراحت می‌گوید: «شما خیال نکنید این آتش زدن‌ها به آسانی صورت می‌گیرد! برای شعارنویسی‌ها، آتش زدن‌ها و اقداماتی از این دست بیشتر آموزش داده شده است.» یکی دیگر از افراد جریان سلطنت هم در گفت‌وگو با یکی از شبکه‌های ماهواره‌ای تصریح کرد، در کانال‌های تلگرامی دو سال است که در حال آموزش هستیم، اما نقطه اوج این مصاحبه‌ها گفت‌وگوی رضا پهلوی در ۲۸ آبان ۱۳۹۸ در مصاحبه با شبکه ماهواره‌ای «ایران اینترنشنال» وابسته به رژیم سعودی بود که ضمن حمایت از اغتشاشگران، تأکید کرد حرکت‌های امروز از چندین ماه قبل آغاز شده است!

۸. گروه‌های خرابکار ضد انقلاب

«سردار شریف» سخنگوی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در تحرکات آشوب‌طلبانه روزهای

- یکی دیگر از وجوه تفاوت
- و تمایز اتفاقات اخیر
- اصرار و کوشش برای
- حمله و نابود کردن مراکز
- وپایگاه‌های اقتصادی
- است. گزارش‌های اولیه
- نشان می‌دهد در سراسر
- نقاطی که حرکت‌های
- خشونت‌آمیز آشکار شده،
- بانکها بیشترین سهم را در
- تخریب دارند.
- البته باید به این وضعیت،
- موضوع حمله و غارت
- فروشگاه‌های دولتی و
- خصوصی را نیز اضافه
- کرد.

خشونت آفرین در ایران در طی روزهای گذشته در مناطق حاشیه نشین پدید آمده است. با توجه به تهدیدات ناشی از گسترش حاشیه نشینی در کشور، قوای سه‌گانه و نهادهای انقلابی باید عزم جدی را برای اصلاح این وضعیت و کاستن از مشکلات مناطق حاشیه‌ای به‌کار گیرند، در غیر این صورت این مناطق همواره مستعد بروز ناآرامی و خشونت خواهد بود.

◆ نکته نهایی

حال که آتش سخت و خشونت‌بار وقایع آبان ماه ۱۳۹۸ فروکش کرده است و مردم و کشور از یک گردنه دشوار و طراحی پیچیده عبور کرده‌اند، از یکسو جای تأسف دارد که چرا تجربیات گذشته در زمینه سهمیه‌بندی و افزایش قیمت بنزین به کار گرفته نشده و از سوی دیگر، با نگاه به آینده و پدید آمدن مسائلی مرتبط با منافع ملی در شرایط آتی کشور، راه عبرت‌آموزی باز است. این دولت و دولت‌هایی که در آینده نظام جمهوری اسلامی بر سر کار می‌آیند، بدانند هر طرح ملی که با منفعت عمومی پیوند خورده، برای اجرا به پیوست فرهنگی، اجتماعی و حتی اقتصادی نیاز دارد و تا زمانی که زمینه‌های اجتماعی آن فراهم نیامده و اقتناع‌سازی افکار عمومی - ولو به طور نسبی - شکل نگرفته است، به میدان عمل نیاورند.

بار طی روزهای گذشته به مسلح بودن برخی اغتشاشگران اشاره کرده است. او در حاشیه نشست هیئت دولت حتی از بستن دینامیت به برخی لوله‌های تأسیسات عسلویه خبر داده بود.

۹

حاشیه نشینی تهدید جدی نظام

از آنجایی که حاشیه‌نشینی با عوارضی، مانند فقر، سوابق قومی و فرهنگی متفاوت مهاجران در حاشیه و نبود حریم خصوصی در ارتباط است، موجب بروز ویژگی‌های منفی شخصیتی، مانند پوچی و بی‌ارزشی حقارت، سرخوردگی و ناتوانی در بروز احساساتی، مانند خشم می‌شود و می‌تواند یکی از عوامل اصلی بروز انواع آسیب‌ها و بزهکاری‌ها از جمله اعتیاد، تکدی‌گری، بر خوردهای فیزیکی و سرقت و... شود. پس با توجه به نقش پررنگ حاشیه‌نشینی در برنامه‌ریزی‌های امنیتی، زیباسازی و کاهش جرم و جنایات، توجه به آن از سوی مدیران شهری ضروری به نظر می‌رسد. در حال حاضر، تقریباً ۱۱ میلیون نفر حاشیه‌نشین در کشور وجود دارد که حدود ۳ میلیون نفر آنها در شهرهای تهران، مشهد و اهواز متمرکز هستند؛ در کشور نیز حدود ۲۷۰۰ محل حاشیه‌نشینی داریم که با توجه به ویژگی‌های آن نیاز است خدمات بیشتری به آنها ارائه شود. گفتنی است که بیشترین مناطق

اخیر کشور از نقش چند گروه پرده برمی‌دارد و اولین گروه را جریان وابسته به سلطنت‌طلبان می‌داند و می‌گوید، این گروه وابسته به خاندان منحوس پهلوی بوده و به دنبال گرفتن انتقام ویژه از ملت ایران هستند. وی با بیان اینکه بخش دوم اغتشاشگران به سازمان منافقین خلق وابسته بودند، تصریح کرد: «منافقین روسیاه‌تر از سلطنت‌طلبان هستند و خوی وحشی‌گری دارند و ملت ما به خوبی چگونگی تشکیل این گروه را می‌داند و خیانت‌های آنها در به شهادت رساندن ۱۷ هزار شهید و الامقام و خیانت‌های دیگر در جنگ تحمیلی را فراموش نمی‌کنند.» سخنگوی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با اشاره به آموزش، تجهیز و سازماندهی افراد آشوبگر از سوی این سازمان برای توطئه علیه کشور، افزود: «اینها چه در حوزه جنگ نرم و تهاجم فرهنگی و چه در حوزه ایجاد ناامنی فعالیت‌های مشهودی دارند و پشتیبان اینها یک جریان صهیونیستی، آمریکایی و کشورهای حاشیه خلیج فارس، از جمله سعودی‌ها و اماراتی‌ها هستند.» (خبرگزاری فارس، ۱۳۹۸/۸/۲۹)

گفتنی است، در جریان فتنه اخیر برخی اغتشاشگران از سلاح‌هایی استفاده کرده‌اند که بررسی‌ها نشان می‌دهد نه گلوله آنها سازمانی بوده و نه شلیک‌های انجام شده از رویه‌بر بوده است. «ربیعی» سخنگوی دولت حداقل دو

این دولت و دولت‌هایی
که در آینده نظام جمهوری
اسلامی بر سر کار می‌آیند،
بدانند هر طرح ملی
که با منفعت عمومی
پیوند خورده، برای اجرا
به پیوست فرهنگی،
اجتماعی و حتی اقتصادی
نیاز دارد و تا زمانی که
زمینه‌های اجتماعی آن
فراهم نیامده و اقتناع‌سازی
افکار عمومی - ولو به طور
نسبی - شکل نگرفته است،
به میدان عمل نیاورند.

اعتراض، آشوب یا فتنه؟

ماهیت‌شناسی ناآرامی‌های آبان ماه ۱۳۹۸

حسین عبداللہی‌فر

تحلیل‌گر سیاسی

بی‌تردید اغتشاشات فتنه‌گونه آبان ماه ۱۳۹۸ را نمی‌توان در چارچوب تحلیل‌های تک‌خطی واکاوی و ارزیابی کرد؛ زیرا در بروز هر رویداد فراگیر، هماهنگ، زمان‌دار، پرشتاب، غافلگیرکننده، عمیق و چندبعدی علل و عوامل بسیاری تأثیرگذار است و بازیگران زیادی در آن نقش‌آفرینی دارند که نادیده گرفتن و بی‌توجهی به وزن هر یک از آنها واگویی و واقعیت نیست و مورد پذیرش همگانی نخواهد بود. همچنین با پوشاندن ریشه‌های اصلی مشکلات، به حل مسئله کمکی نخواهد کرد. ریشه‌گمراه کردن وفاداران نظام و دلسوزان کشور و این‌گونه رویدادهای بزرگ در مسائل و مشکلات متعدد نهفته است. در این میان نادیده گرفتن هر یک از بازیگران و عوامل دخیل نه تنها به تحلیل آن بلکه به حل آن نیز کمکی نخواهد کرد.

♦ بررسی عوامل فتنه

در بررسی و تحلیل این غائله باید به برخی عوامل اشاره کرد؛ مانند عوامل اقتصادی از قبیل مشکلات معیشتی مردم، نابسامانی‌های اقتصادی، تورم، بیکاری، افزایش ناگهانی

قیمت بنزین و... همچنین عوامل اجتماعی مانند ناامیدی، تبعیض، احساس محرومیت، شکاف طبقاتی، حاشیه‌نشینی، تنفر جمعی و... عوامل فرهنگی از قبیل فضای مجازی، شبکه‌های اجتماعی، ضعف اطلاع‌رسانی و عدم توجه مردم و... عوامل امنیتی، نقش دشمنان انقلاب اسلامی، گروهک‌های ضد انقلاب، سرویس‌های اطلاعاتی و... اشاره کرد؛ اما آنچه نباید از آن غافل شد، وزن و میزان تأثیر هر یک از آنهاست؛ زیرا اگر وزن عوامل داخلی اعم از اجتماعی و فرهنگی و اقتصادی پایین‌تر از عوامل امنیتی و عامل خارجی، یا وزن عامل خارجی را پررنگ‌تر از آنچه هست نشان دهد، باز هم شاهد تکرار این گونه وقایع تلخ خواهیم بود.

به همین منظور در نوشتار حاضر تلاش شده است با تطبیق استدلال‌های دودیدگاه داخل محور و خارج محور، به این پرسش اساسی پاسخ دهیم که غائله اخیر، در چارچوب کدام یک از عناوین زیر قابل تحلیل است:

الف

اعتراض اجتماعی

اگر چه افزایش قیمت بنزین علت اصلی وقایع اخیر اعلامی می‌شود که قاعدتاً اقتصادی است و اعتراض به آن باید مردمی، مسالمت‌آمیز و

خودجوش، همراه با تجمعات گسترده و مستمر باشد؛ اما آنچه رخ داد هیچ‌یک از مختصات اعتراض اجتماعی را نداشت؛ از این رو، نامگذاری اعتراض بر این وقایع یا از روی جهل و ناآگاهی صورت گرفته یا تعمدی خصمانه و کینه‌توزانه بوده که با هدف مشروعیت‌بخشی، حمایت و تداوم از آن انجام شده است.

ب

آشوب شدید

از نظر جامعه‌شناسی و نظریه‌های شورش، حوادث اخیر کشور نه تنها همه مشخصات و ویژگی‌های آشوب و اغتشاش را داشت، بلکه در مقایسه با غائله‌های ۷۸، ۸۸ و ۹۶ از شاخصه‌های متفاوتی برخوردار بود. برخی از این موارد عبارتند از:

۱- ارائه چهره‌ای خشن و بی‌رحم شبیه رفتار داعش‌گونه که از جمله آن می‌توان به تعرض علیه مقدسات و اماکن مذهبی، اموال خصوصی و عمومی، تخریب اورژانس و بیمارستان، خدمات عمومی و... اشاره کرد.

۲- مجهز بودن عوامل آشوبگر به تجهیزات سنگین خرابکاری؛

۳- پیروی از الگوی پارتیزانی به منظور گسترش آشوب با عناصر محدود؛

اگر چه افزایش قیمت

بنزین علت اصلی وقایع

اخیر اعلامی می‌شود که

قاعدتاً اقتصادی است

و اعتراض به آن باید

مردمی، مسالمت‌آمیز

و خودجوش، همراه با

تجمعات گسترده و مستمر

باشد؛ اما آنچه رخ داد

هیچ‌یک از مختصات

اعتراض اجتماعی را

نداشت؛ از این رو،

نامگذاری اعتراض بر این

وقایع یا از روی جهل و

ناآگاهی صورت گرفته

یا تعمدی خصمانه و

کینه‌توزانه بوده که با

هدف مشروعیت‌بخشی،

حمایت و تداوم از آن

انجام شده است.

۴- ارائه چهره‌های معارض با نظام و براندازنه از طریق حمله به مراکز نظامی و انتظامی؛
 ۵- تشکیل تجمعات کوچک و غیر مردمی؛
 ۶- فقیرنمایی از طریق حمله به مغازها و فروشگاه‌های حاوی مواد غذایی؛
 ۷- اصرار بر کشته‌سازی از طریق ورود به خطوط قرمز؛
 ۸- سردادن شعارهای سیاسی، ساختار شکنانه و غیر اقتصادی.

ج فتنه فراگیر

مطابق تعاریف فتنه در ادبیات اسلامی، حوادث تلخ روزهای گذشته یکی از مصادیق واقعی فتنه بوده و بسیاری از شاخصه‌های آن را دارد که از جمله آنها می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:
 ۱- در فتنه بازیگران داخلی و خارجی پیوند خورده و با یک هدف حرکت می‌کنند.
 ۲- فتنه مطابق با فرمایش‌های حضرت امیر(ع) وقتی می‌آید مشخص نیست؛ اما وقتی تمام شد همه می‌فهمند که چه خطرناک بود. اگر چه هنوز ابعاد رویدادهای اخیر مشخص نشده؛ اما اعتراضات برخی دستگیرشدگان حکایت از آن دارد که دشمنان انقلاب اسلامی یک جنگ

داخلی شبیه سوریه را برای ملت ایران تدارک دیده بودند که مطابق با پیش‌بینی آنها این جنگ باید مدت‌ها طول می‌کشید و نیمی از مردم ایران در آن کشته می‌شدند.
 ۳- از دیگر ویژگی‌های فتنه نسبت به آشوب و بی‌نظمی، فضای غبارآلودی است که در آن بسیاری از عوام و خواص در تشخیص حق و باطل اشتباه می‌کنند. در ماجرای بنزین، از آنجا که بسیاری آن را کار خودسرانه دولت روحانی می‌دانستند، این اشتباه در حد وسیعی صورت می‌گرفت که سبب شد خیل عظیمی از نیروهای خودی به زمین بازی دشمن کشیده شدند. در این میان رهبر معظم انقلاب علی‌گونه وارد میدان شده و چشم فتنه را درآوردند.
 ۴- شاخصه دیگر فتنه امنیتی بودن آن است. در فتنه‌های گذشته کشورمان نیز مشاهده می‌شد که دشمنان نظام اسلامی تلاش می‌کردند به سرعت فضا را امنیتی کنند؛ اما در ماجرای اخیر از همان ابتدا فضا را امنیتی کردند و به اماکن نظامی، حوزه‌ها، پایگاه‌ها، پاسگاه‌ها و کلانتری‌ها و هر جایی که می‌دانستند احتمالاً با واکنش نظامی مواجه می‌شود، حمله کرده و شروع به کشته‌سازی کردند.
 از این رو، بسیاری از تحلیلگران سیاسی و امنیتی

عوامل بیرونی را دلیل اصلی اتفاقات اخیر دانسته و آن را محصول طراحی دشمنان انقلاب اسلامی می‌دانند. از این منظر، افزایش قیمت بنزین نقشی شتاب‌دهنده داشته و بازیگران خارجی و عوامل داخلی اجرای این پروژه منتظر اعلام خبر افزایش بنزین بوده‌اند تا از آن به عنوان عامل شعله‌ورکننده آتش فتنه استفاده کنند.
 نکته مهم در این دیدگاه این است که وقایع ۷۸، ۸۸ و ۹۶ را نه تنها نباید پروژه دشمنان انقلاب اسلامی بلکه باید پرده‌های فتنه‌ساز دانست که هر مرحله نسبت به مراحل قبلی روند تکاملی داشته است. طراحان فتنه در ایران نیز تلاش می‌کنند با نگاهی آسیب‌شناسانه، اشکالات و موانع اهداف خویش را مرتفع کنند؛ برای نمونه یکی از علل شکست خود را وارد نشدن اقشار متوسط به پایین جامعه، سیاسی بودن شعارها و تمرکز بر تهران و مراکز استان‌ها می‌دانند؛ اما در سال ۱۳۹۶ و ۱۳۹۸ تلاش کردند با بهره‌گیری از بنزین، شعارها را اقتصادی کنند و کانسون بحران را به حاشیه شهرها بکشانند. مهم‌ترین مزیت این نگاه امکان آینده پژوهی و پیش‌بینی شاخصه فتنه‌های آینده است.
 ۵- هشدار چند روز گذشته رهبر معظم انقلاب به نیروهای مسلح جهت آمادگی نسبت به فتنه:

فرماندهی معظم کل قوا در هشتم آبان ماه در جمع دانشجویان دانشگاه‌های افسری ارتش با اشاره به سخت‌تر بودن و بزرگ‌تر بودن فتنه از کشتار در آیات الهی، خطاب به حافظان امنیت کشور فرمودند: «خب اگر فتنه از قتل بدتر است، پس بایستی نیروهایی که حافظ امنیت هستند آرایش لازم را، نظم لازم را برای مقابله با فتنه هم بگیرند، آمادگی‌های خودشان را برای فتنه هم بایستی حفظ بکنند؛ این آن چیزی است که دستگاه‌ها بایستی به آن توجه داشته باشند.»

معظم‌له در سال گذشته نیز از احتمال اینکه دشمن بخواهد زهر خویش به کشور را در سال ۱۳۹۸ بریزد، هشدار داده بوده و پیش‌تر از آن نیز از تلاش دشمن برای برپایی فتنه هر ده سال یکبار خبر داده بودند.

۶- برنامه‌ریزی سرویس‌های اطلاعاتی جبهه غربی، عبری و عربی جهت اجرای فتنه‌ای فراگیر در سال ۱۳۹۸ که مصادف با سال ۲۰۲۰ میلادی است؛ بنابراین از این پروژه با عنوان «بیست بیست» یاد می‌شود.

۷- اطلاع سرویس‌های اطلاعاتی منطقه از برنامه آمریکا و عربستان برای ایجاد اغتشاش در ایران که از طریق اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه اعلام شد. زمان اعلام شده از سوی وی ۹ نوامبر برابر با اوایل دهه سوم آبان ماه و مصادف با روز شروع اغتشاشات در ایران است.

۸- به کارگیری عناصر بیگانه و ضدانقلاب در شهرهای خارج از حوزه کاری مانند حضور عوامل کومله در فیروزکوه، به کارگیری تعدادی از افغانه در آشوب‌های تهران و حضور گروهک‌های الاحوازیه خوزستان در اغتشاشات مرزبان کردستان.

۹- حضور سازماندهی شده عده‌ای با لباس خاص که در بیشتر تجمعات با تجهیزات پیشرفته برای بریدن پیچ‌های بزرگ، قفل‌ها، تخریب تیرهای بزرگ چسراغ برق و ریل‌های اطراف خیابان‌ها وجود دارند.

۱۰- بروز رفتارهای مشابه از سوی اغتشاشگران در شهرهای ملتهبی مانند مرزبان کردستان با شهر قدس تهران و ملارد البرز با کازرون شیراز که کیلومترها از یکدیگر فاصله دارند.

۱۱- حمله به مراکز خدمات عمومی و بهداشتی و درمانی از جمله تخلیه چندین اورژانس و تخریب تعداد زیادی آمبولانس که براساس قوانین بین‌المللی در همه جنگ‌ها

دارای مصونیت و حرمت هستند. این امر بیانگر غیرمردمی بودن و تعلق خاطر نداشتن آشوبگران و طراحان آن به مردم و کشور ایران است.

۱۲- توزیع پول و مشروب در میان آشوبگران که در شهرهای اطراف استان تهران و البرز مشاهده می‌شد.

۱۳- حضور زنان آموزش دیده به منظور مدیریت صحنه، به میدان آوردن مردم، تحریک احساسات جوانان و اقدامات خلاف عرف و شرع.

۱۴- استفاده از فضای مجازی که به رغم اعتراض به بسته شدن اینترنت همچنان از راه‌های دیگر ادامه داشت.

۱۵- اعتراف «برایان هوک» رئیس کمیته ضد ایرانی آمریکا بر شکست برنامه‌ریزی درازمدت؛

۱۶- اذعان گروهک‌های سلطنت‌طلبان بر سازماندهی اغتشاشات؛

۱۷- تصریح «آیت‌الله مایک» بر به کارگیری گروهک منافقین؛

۱۸- حمایت سریع و صریح دولتمردان آمریکا از حوادث؛

۱۹- آمادگی بقایای داعش برای همپوشانی و کمک به آشوبگران؛

۲۰- حمایت بی حساب و کم‌سابقه رسانه‌های فارسی زبان غربی.

♦ چرایی برپایی فتنه در ایران

پس از ناکامی آمریکا در اجرای برنامه‌های خود به منظور جلوگیری از برگزاری جشن چهل سالگی انقلاب اسلامی و شکست‌های پی در پی از جمهوری اسلامی در منطقه، رویکرد این کشور از مقابله مستقیم، به تضعیف جبهه مقاومت و سرگرم‌سازی ایران به داخل تغییر کرد. آنچه غربی‌ها را در اجرای این برنامه مصمم‌تر کرد، عبارت است از:

۱- شکست‌های نظامی و حیثیتی مکرر آمریکا در سال جاری که در ماجرای پهپاد، آرامکو و جنگ کشتی هارقم خورد.

۲- اثبات پوشالی بودن قدرت دفاعی آمریکا در دفاع از مراکز حساس منطقه؛

۳- شکست آمریکا در جنگ نیابتی سوریه و یمن؛

۴- ناتوانی غرب از دفاع در برابر قدرت دفاعی ایران؛

۵- بی‌تأثیر شدن سیاست فشار حداکثری و تحریم‌های این کشور علیه ایران؛

۶- کاهش نقش عراق در بی‌تأثیر کردن تحریم اقتصادی علیه کشورمان؛

۷- عدم تضعیف برگ برنده جمهوری اسلامی ایران در منطقه از طریق تضعیف حزب الله لبنان؛

۸- بازگشت جمهوری اسلامی به نقطه قبل از برجام در مسیر کاهش تعهدات هسته‌ای.

از دیگر ویژگی‌های

فتنه نسبت به آشوب

وی‌بی‌نظمی، فضای

غبارآلودی است که در آن

بسیاری از عوام و خواص

در تشخیص حق و باطل

اشتباه می‌کنند. در ماجرای

بزنین، از آنجا که بسیاری

آن را کار خودسرانه دولت

روحانی می‌دانستند، این

اشتباه در حد وسیعی

صورت می‌گرفت که

سبب شد خیل عظیمی از

نیروهای خودی به زمین

بازی دشمن کشیده شدند.

شاهزاده تاریکی در مرکز عملیات ایران

مروری بر راهبرد آمریکا در ایجاد آشوب در ایران

مصطفی برز کار

کارشناس سیاسی

برای تحلیل حوادث اخیر پس از گرانی بنزین، توجه به بسترهای داخلی به تنهایی مبین موضوع نخواهد بود؛ چرا که به گواه تاریخ معاصر، بسترها و ضعف‌های داخلی زمینه‌ساز بوده‌اند تا عوامل خارجی با دخالت خود روندهای داخلی ایران را به سود خود مدیریت کنند. این امر با پیروزی انقلاب اسلامی نمود بیشتری یافت و بارها کشورهای غربی، به ویژه آمریکا با استفاده از ضعف‌های داخلی، در جهت مطامع خود اقداماتی کرده‌اند. فتنه ۸۸ و ۹۶ نمونه‌های اخیر هستند که ضعف اقتصادی در آنها بستری را فراهم کرده بود تا آمریکا به کمک آن به طرح‌ریزی نقشه برای پیگیری مقاصد شوم خود اقدام کند. بالاخره نیز بستر نارضایتی از نحوه اجرای سهمیه‌بندی و قیمت جدید بنزین، تبدیل به فرصت برای اجرای نقشه‌های پیش‌بینی شده آمریکا علیه جمهوری اسلامی ایران شد.

با روی کار آمدن ترامپ،
آمریکا در مواجهه با
جمهوری اسلامی ایران
این رویکرد را در پیش
گرفت و راهبرد جدید
خود را این گونه تعریف
کرد: «فشار حداکثری
و خرد کننده با استفاده
از همه ابزارهای مادون
جنگ، با هدف ایجاد
تهدید موجودیتی».
این راهبرد را باید جنگ
ترکیبی آمریکا علیه
اقتدار ملی و در جهت
فرسایش مؤلفه‌های قدرت
جمهوری اسلامی به
حساب آورد. این راهبرد
در واقع تجمیعی از ابزار و
روش‌های راهبرد سخت و
نرم است که در یک قالب
جدید پی‌ریزی شده است.

۱ راهبرد ترکیبی آمریکا

«مؤسسه رند» طی گزارشی در سال ۱۳۹۵ با اشاره به محدودیت‌های ایالات متحده برای مواجهه با برخی کشورها از جمله جمهوری اسلامی ایران، اذعان کرد به دلیل ناتوانی آمریکا در استفاده از ابزار نظامی (ابزار سخت) و همچنین طولانی مدت بودن جنگ نرم، راهبرد اعمال فشار به منزله راهبرد سوم، بیش از دوراهبرد

گرفت و راهبرد جدید خود را این گونه تعریف کرد: «فشار حداکثری و خرد کننده با استفاده از همه ابزارهای مادون جنگ، با هدف ایجاد تهدید موجودیتی».

این راهبرد را باید جنگ ترکیبی آمریکا علیه اقتدار ملی و در جهت فرسایش مؤلفه‌های قدرت جمهوری اسلامی به حساب آورد. این راهبرد در واقع تجمیعی از ابزار و روش‌های راهبرد سخت و نرم است که در یک قالب جدید پی‌ریزی شده است.

قبلی قابل پیگیری است. گزارش این مؤسسه به عنوان اندیشه‌ای تأثیرگذار بر سیاست خارجی ایالات متحده آمریکا از سوی نشان‌دهنده شکست راهبردهای گوناگونی است که در چهار دهه علیه انقلاب اسلامی استفاده شده و از سوی دیگر حاکی از تمرکز سیاست‌مداران آمریکایی بر روش جدیدی است که هر دوراهبرد سخت و نرم را در خود داشته باشد.

با روی کار آمدن ترامپ، آمریکا در مواجهه با جمهوری اسلامی ایران این رویکرد را در پیش

«مایکل دی آندریا» ملقب به «شاهزاده تاریکی» که بیش از ۲۰ سال سابقه حضور در غرب آسیا را داشته و در بسیاری از عملیات‌های جاسوسی و تروریستی آمریکا، مانند ترور عماد مغنیه در این منطقه تأثیر گذار بوده است و اشتگتن بیست به نقل از همکاران او نوشته است در اتاق او مهر با سجاده‌ای برای نماز خواندن وجود ندارد اما پاها در دست او تسبیح دیده شده است!

است؛ یعنی تمام اقدامات و فشار حداکثری باید به آشوب در کشور تبدیل شود؛ بنابراین این مسئله برای آمریکایی‌ها بسیار مهم است؛ پس اقدام به راه‌اندازی بخشی در سازمان سیا با نام «مرکز عملیات ایران»^۶ کردند که علناً هدف آن ایجاد آشوب در ایران است.

ریاست این مرکز به جاسوس باتجربه آمریکایی به نام «مایکل دی آندریا» ملقب به «شاهزاده تاریکی» واگذار شد که بیش از ۲۰ سال سابقه حضور در غرب آسیا را داشته و در بسیاری از عملیات‌های جاسوسی و تروریستی آمریکا، مانند ترور عماد مغنیه در این منطقه تأثیر گذار بوده است.^۷

«رابرت ایتنینگ» از مقام‌های پیشین سیا، در مورد انتصاب «دی آندریا» گفت: «مایکل دی آندریا رئیس این مرکز، که در برنامه پهبادی سیا در خاورمیانه درگیر بوده است، می‌تواند برنامه تهاجمی هوشمندانه علیه ایران تدارک ببیند.»^۸

۴ دستور کار مرکز عملیات ایران

۱-۴ ایجاد ارتش سایبری برای فضاسازی در ایران: آمریکایی‌ها برای بسترسازی فتنه در فضای مجازی نزدیک‌ترین گروه‌ها به خود را سازماندهی می‌کنند تا از طریق آنها زمینه‌های ایجاد آشوب را فراهم کنند. از این میان می‌توان به سازماندهی ۵ هزار منافق در کشور آلبانی اشاره کرد که به صورت مداوم سعی در ایجاد تردید و به طور کلی بسترسازی بحران و آشوب دارند. «حسین حیرانی» عضو جدا شده از گروهک

جولوگیری از ایجاد ارتش چند ملیتی مقاومت که دارای اتاق کنترل فر مان واحد است.

جولوگیری از ایجاد یک کریدور زمینی از ایران تا سواحل مدیترانه.^۹

۲-۲ تولید نارضایتی در داخل کشور: «برایان هوک» نماینده ویژه ایالات متحده در امور ایران و مشاور ارشد سیاسی وزارت خارجه این کشور، طی سخنرانی در مرکز مطالعات راهبردی و بین‌المللی csic با اذعان بر اینکه اقدامات آمریکا برای همراه کردن مردم ایران با خود و ایجاد نارضایتی از نظام است، گفت: «ما پنج پلت‌فورم به زبان فارسی داریم که همه بسیار فعال هستند و هر روز با بسیاری از ایرانی‌ها ارتباط داریم. یک دفتر منطقه‌ای برای ارتباط با ایرانی‌ها در دبی نیز ایجاد کرده‌ایم.» سپس «هوک» با شمردن اقدامات آمریکا برای ایجاد تردید و تولید نارضایتی در ایران می‌افزاید، مردم ایران در این مورد تصمیم خواهند گرفت!^{۱۰}

۳-۲ ایجاد آشوب‌های سراسری در بستر نارضایتی

۴-۲ مجبور شدن نظام به مذاکره و دادن امتیاز به آمریکا (تغییر رفتار)

۵-۲ تضعیف نظام با ادامه روند فشار، حتی پس از دادن امتیاز از سوی ایران تا فروپاشی

۳ مأموریت آشوب در ایران!

نقطه حساس و بسیار مهم برای آمریکایی‌ها در راهبرد فشار حداکثری، ایجاد آشوب در ایران

در حقیقت آنچه در سند مؤسسه رند و بعد از آن از سوی دولت ترامپ به عنوان قدرت اعمال فشار از آن یاد شده، قدرت هوشمند (smart power) است. این قدرت پاسخی به ناکامی‌هایی است که در مؤلفه‌های قدرت نرم و قدرت سخت در گذار و گذر زمان تجربه شده^{۱۱} و در واقع ترکیبی هوشمندانه از دو قدرت سخت و نرم است.

در یک سوی این جنگ، شاهد استفاده از روش‌های جنگ سخت همچون تحریم‌ها و اعمال فشارهای اقتصادی هستیم که تبدیل به جنگی تمام عیار با مرکزیت وزارت خزانه‌داری آمریکا شده است. در سوی دیگر نیز شاهد جنگ رسانه‌ای دشمن علیه ملت ایران با مرکزیت سازمان سیا هستیم.

۲ نقشه راه راهبرد فشار حداکثری

۱-۲ فشار حداکثری برای محصور کردن ایران در مرزهای داخلی: مریسم رجوی در کنفرانس مناقین در پاریس نقش خود را در راستای فشار بر ایران این‌گونه تعریف می‌کند که مهم‌ترین کاری که ما باید بکنیم این است که:

باید به اندازه‌ای برای ایران بحران ایجاد کنیم تا در داخل مرزهای خودش محصور شود.

جولوگیری از ایرانیزه شدن منطقه خاورمیانه.

جولوگیری از تصاحب خاورمیانه پساداعش از سوی ایران.

جولوگیری از بست جریان مقاومت تا سواحل مدیترانه و مرزهای سرزمین‌های اشغالی.

«برایان هوک» نماینده ویژه ایالات متحده در امور ایران و مشاور ارشد سیاسی وزارت خارجه این کشور، طی سخنرانی در مرکز مطالعات راهبردی و بین‌المللی csic با اذعان بر اینکه اقدامات آمریکا برای همراه کردن مردم ایران با خود و ایجاد نارضایتی از نظام است، گفت: «ما پنج پلت‌فورم به زبان فارسی داریم که همه بسیار فعال هستند و هر روز با بسیاری از ایرانی‌ها ارتباط داریم. یک دفتر منطقه‌ای برای ارتباط با ایرانی‌ها در دبی نیز ایجاد کرده‌ایم.»

مؤسسه «رند» (Rand) یکی از موثرترین مراکز تحقیقاتی در حوزه سیاستگذاری و تصمیم‌گیری کاخ سفید و حتی مافیای تجارت جهانی (صهیونیسم بین‌المللی) است. این مؤسسه، تحقیقات پژوهشی خود را در موضوعاتی چون مؤلفه‌های امنیت ملی آمریکا، سیاست خارجی، بررسی امور بین‌المللی، جهانی‌سازی و دموکراسی، مسائل حقوقی، تجارت و سرمایه‌گذاری اقتصادی و اقتصاد جهانی متمرکز کرده است.

بی‌نوشت‌ها:

۱- مؤسسه «رند» (Rand) یکی از موثرترین مراکز تحقیقاتی در حوزه سیاستگذاری و تصمیم‌گیری کاخ سفید و حتی مافیای تجارت جهانی (صهیونیسم بین‌المللی) است. این مؤسسه، تحقیقات پژوهشی خود را در موضوعاتی چون مؤلفه‌های امنیت ملی آمریکا، سیاست خارجی، بررسی امور بین‌المللی، جهانی‌سازی و دموکراسی، مسائل حقوقی، تجارت و سرمایه‌گذاری اقتصادی و اقتصاد جهانی متمرکز کرده است.

۲- مؤسسه رند، قدرت اعمال فشار (رویاریوی آمریکا با قدرت‌های متخاصم بدون نیاز به جنگ)، ترجمه انتشارات خبرگزاری فارس، ۱۳۹۷: تهران.

۳- ارسلان قربانی و دیگران، «قدرت هوشمند؛ تحول نوین قدرت در عصر جهانی شدن»، فصلنامه روابط خارجی، سال سوم، شماره چهارم، زمستان ۱۳۹۰، ص ۱۳۸.

۴- سخنرانی مریم رجوی در کنفرانس منافقین، ژوئیه ۲۰۱۷ پاریس.

۵- مرکز مطالعات راهبردی و بین‌المللی csis، ایران یک سال بعد (نگاهی به گذشته و آینده سیاست‌های دولت ترامپ) ترجمه معاونت آموزش و پژوهش خبرگزاری فارس، ۱۳۹۸.

۶- Iran Mission Center، نشریه نیویورک تایمز، مایک، مسئول جدید بخش ایران در سیا/ پیام آن برای تهران چیست؟، ۲ June، ۲۰۱۷ در آدرس اینترنتی: www.nytimes.com.

۸- همان.

۹- پایگاه صدا و سیمای مرکز فارس، فریب خوردگان اغتشاش (مصاحبه با دو تن از فریب خوردگان اغتشاشات شیراز)، آدرس: www.farsirib.ir

- شناسایی نیروهای امنیتی و درگیری با آنها برای متشنج شدن اوضاع؛

- شعارهای ضد نظام و مسئولان؛

- حمله به اماکن عمومی و تخریب آنها؛

- ارسال فیلم و عکس از حمله به اماکن عمومی و تخریب آنها؛

- حمله به مردم عادی برای کشته‌سازی.

مرکز عملیات ایران در سازمان سیا، بیش از یک سال و نیم است که مأموریت خود را با همکاری برخی کشورهای اروپایی از جمله فرانسه، انگلیس و آلمان و پول کشورهای مرتجع منطقه پیگیری کرده و با اعلام سهمیه‌بندی جدید بنزین و نارضایتی مردم از نحوه اجرای آن، عوامل خیابانی این گروه وارد عمل شده و خسارات فراوانی را به اموال عمومی وارد کردند.

«دنیل مک‌آدامز» مدیر عامل اندیشکده آمریکایی «ران پال» روز سه‌شنبه گفت: «ناآرامی‌ها و آشوب‌های اخیر در ایران صرفاً اعتراضاتی ناشی از افزایش قیمت سوخت نیست، بلکه آشوب‌هایی است که از الگوهای آشنای آژانس مرکزی اطلاعات آمریکا (سیا) پیروی می‌کند.» مشاور «ران پال» سناتور سابق آمریکایی، در ادامه این مصاحبه با اشاره به سوابق «دی‌آندریا» در نقض حقوق بشر و راه انداختن ناآرامی در کشورهای گوناگون، گفت: «اینها الگوهایی از روند بی‌ثبات‌سازی است که شاهد هستیم؛ از هنگ‌کنگ گرفته تا اوکراین و ایران. همه اینها از یک الگوی مشابه پیروی می‌کنند. این تلاش دیگری برای سرنگون کردن یک دولت است.»

وی در ادامه در پاسخ به این پرسش که سیا چطور می‌تواند در ایران ناآرامی و اغتشاش به راه بیندازد، سیا را در چنین اقداماتی مجرب توصیف کرد و گفت: «آنها افرادی که در ایران زندگی می‌کنند، همکاری می‌کنند.»

منافقین، در مصاحبه‌ای تلویزیونی با شبکه بی‌بی‌سی فارسی به افشاکاری در مورد فعالیت‌های سایبری این گروهک تروریستی تحت حمایت غرب در فضای مجازی، به ویژه شبکه‌های اجتماعی پرداخت. وی با اشاره به برنامه‌های فعالیتی خود و سایر اعضای این گروهک گفت: «هر فرد در این گروهک بسته به سطح دانش خود از فضای مجازی و آشنایی با زبان‌های متفاوت چندین حساب کاربری متفاوت در شبکه‌های اجتماعی برای خود داشت. افراد طبق برنامه‌ای که هر روز صبح از بخش سیاسی گروهک اعلام می‌شد، فعالیت‌های مشخصی مانند لایک و ری‌توییت کردن توئیتهای «مریم رجوی» (سرکرده این گروهک تروریستی)، ایجاد شایعه و... را انجام می‌دادند.»

۲-۴- جذب ارادل و اوپاش در داخل کشور برای ایجاد خرابکاری: مأموریت دیگر مرکز عملیات ایران، جذب ارادل و اوپاش در شهرستان‌های گوناگون است تا از طریق آنها اقدامات خرابکارانه خود را پیگیری کنند. مصاحبه با دو لیدر دستگیر شده در شیراز و اعترافات آنها درباره نحوه ارتباط با عوامل خارجی، نشان‌دهنده برنامه‌ریزی برای ایجاد خرابکاری و بحران‌سازی در داخل کشور است. وعده زندگی در خارج از کشور و پرداخت‌های گوناگون این افراد را سازماندهی کرده تا در صورت بروز هرگونه بستر داخلی در فرصت مقتضی وارد عمل شوند. بر این اساس فهرستی از اقدامات برای این افراد تعریف شده بود که باید مطابق آن عمل می‌شد. این افراد اعتراف کردند که مأموریت در سطح شهر و محله به محله در همان ساعات اولیه بعد از سهمیه‌بندی بنزین به صورت زیر اعلام شد:

- مسدود کردن معابر اصلی و تلاش برای ایجاد تجمع؛

مأموریت دیگر مرکز عملیات ایران، جذب ارادل و اوپاش در شهرستان‌های گوناگون است تا از طریق آنها اقدامات خرابکارانه خود را پیگیری کنند. مصاحبه با دو لیدر دستگیر شده در شیراز و اعترافات آنها درباره نحوه ارتباط با عوامل خارجی، نشان‌دهنده برنامه‌ریزی برای ایجاد خرابکاری و بحران‌سازی در داخل کشور است.

محور شرارت

رویکردهای آمریکا برای ناامن کردن ایران

تصمیم شورای عالی اقتصاد در مورد طرح جدید مدیریت مصرف سوخت سبب ایجاد التهاب اجتماعی در کشور شده و این مسئله با حمایت‌های جریان‌های ضد انقلاب و آمریکا روبه‌رو شده است. بررسی مدل انتشار التهاب در کشور شباهت‌های بسیاری به اغتشاشات «دی ماه ۱۳۹۶» داشت؛ بنابراین الگوهای مانند تخریب اموال عمومی، ضرب خشونت بالا، فراگیری (از کلان شهر تا شهرستان‌های کوچک)، معیشت محور بودن و چندین الگوی تحلیل در مورد التهابات پیش آمده با موضوعیت «بیزین» قابل مشاهده بود. در گزارش زیر، پس از اشاره‌ای کوتاه به نقشه آمریکا و ابادی آن برای ایجاد آشوب در ایران، به عوامل گوناگون سیاسی-امنیتی، اقتصادی، اجتماعی و در نهایت حوزه منطقه‌ای و بین‌المللی وقایع و پیامدهای این موضوع خواهیم پرداخت. بررسی روند اتفاقات و رصد دقیق اغتشاشات نقطه‌ای در شهرهای گوناگون کشور را می‌توان در مؤلفه‌های زیر بررسی کرد.

♦ چرا آشوب در ایران؟

اگرچه متغیرهای داخلی به ویژه در حوزه اقتصاد سبب ایجاد نارضایتی‌هایی در توده مردم نسبت به عملکرد دولت شده بود، با هدف گذاری درست در حوزه اقتصاد از ابتدای سال ۱۳۹۸ با وجود تحریم‌های اقتصادی از سوی آمریکا، روند رشد اقتصادی ایران بر اساس گزارش نهادهای بین‌المللی مانند بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول گرایشی مثبت داشت. کاهش التهابات و بی‌ثباتی‌های سال ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ در بازارهای ایران را می‌توان شاهدی بر این ادعا دانست. در کنار این شرایط رو به بهبود اقتصادی، در عرصه سیاست خارجی نیز جمهوری اسلامی ایران بر اساس سه اصل عزت، حکمت و مصلحت، با در پیش گرفتن راهبرد مقاومت، با توجه به بدعهدی‌های طرف مقابل آمریکا، انگلیس، فرانسه و آلمان، سیاست کاهش تعهدات برجامی را با محوریت بازگشت به فعالیت‌های هسته‌ای قبل از توافق در پیش گرفت. حرکت توأمان در مسیر رشد اقتصادی با وجود تحریم‌ها و مقاومت در قبال بدعهدی طرف‌های مقابل در برجام و دستاوردهای منطقه‌ای طرف

دیگر، موضوعاتی بودند که بی‌تردید مخالفان بزرگی داشتند. آمریکا به منزله محور هدایت و فرماندهی هرگونه ایجاد ناامنی در ایران که در چهار دهه گذشته همواره از هر فرصتی برای ضربه زدن به جمهوری اسلامی استفاده می‌کند، در صدر این مخالفان قرار دارد. مرور گزاره‌های مهم در چند ماه گذشته می‌تواند این ادعا را ثابت کند. گنجاندن ایران در فهرست اختصاص بودجه از سوی آمریکا برای ایجاد ناامنی در سال ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰ گزاره‌ای است که نباید به سادگی از آن گذشت. در همین راستا «دیوید شنکر» دستیار وزیر خارجه آمریکا در امور خاور نزدیک، ۸ آبان ماه ۱۳۹۸ از اختصاص بخشی از بودجه سال مالی ۲۰۲۰ آمریکا در بخش کمک‌های خارجی «برای مقابله با نفوذ ایران در منطقه خاورمیانه و کمک به متحدان واشنگتن در خنثی کردن این نفوذ در لبنان، عراق و یمن» صحبت کرد. همچنین پیش‌تر اندیشکده‌های بنیاد دفاع از دموکراسی و اندیشکده هریتیج به منزله دو بال اصلی تصمیم‌گیری دولت ترامپ در حوزه سیاست خارجی، از تشدید فشار اقتصادی به ایران برای ایجاد نارضایتی و آشوب گزارش‌های

متعددی را منتشر کرده‌اند؛ به همین دلیل با بروز آشوب در برخی نقاط ایران، «مارک دوبویتز» مدیر بنیاد دفاع از دموکراسی‌ها از اولین کسانی بود که با انتشار توییتی، ضمن حمایت از اعتراضات ایران از مدیر تویتر خواست دسترسی مقامات ایرانی به تویتر را به دلیل بستن اینترنت مسدود کند.

«تام کاتن» عضو جمهوری خواه کنگره آمریکا، که رویکردی کاملاً ضد ایرانی داشته و نقش بسزایی در شکل‌گیری کارزار فشار حداکثری علیه ایران دارد، در توییتی در واکنش به اعتراضات ایران می‌نویسد: «مردم ایران از اینکه رژیم خواسته‌های بنیادین‌شان را نادیده گرفته و هم‌زمان مبالغ هنگفتی را برای تروریست‌ها در سراسر خاورمیانه می‌فرستد، به تنگ آمده‌اند. ما باید در کنار معترضان دلیری که خواهان پاسخگو قرار دادن آیت‌الله‌ها هستند، بایستیم.»

از سوی دیگر مؤسسه صهیونیستی اورشلیم ۱۳ آبان ماه ۱۳۹۸ در گزارشی تفصیلی به معرفی گروه‌های مخالف مسلح ایران (منافقین، کومله، پژاک، الاحوازی‌ها و جیش‌العدل) می‌پردازد و می‌نویسد: «در دوره پیش رو، افزایش مداوم

«دیوید شنکر» دستیار

وزیر خارجه آمریکا در

امور خاور نزدیک، ۸ آبان

ماه ۱۳۹۸ از اختصاص

بخشی از بودجه سال

مالی ۲۰۲۰ آمریکا در

بخش کمک‌های خارجی

«برای مقابله با نفوذ ایران

در منطقه خاورمیانه و

کمک به متحدان واشنگتن

در خنثی کردن این نفوذ

در لبنان، عراق و یمن»

صحبت کرد.

«تام کاتن» عضو
جمهوری خواه کنگره
آمریکایی نویسد: «مردم ایران
از اینکه رژیم خوسته‌های
بنیادین شان را نادیده گرفته
و هم‌زمان میالغ هنگفتی را
برای تروریست‌ها در سراسر
خاورمیانه می‌فرستد، به
تنگ آمده‌اند. ما باید در کنار
معتضان دلیری که خواهان
یاسخگو قرار دادن آیت‌الله‌ها
هستند، بایستیم.»

فعالیت‌های مسلحانه در کنار تداوم اعتراضات غیر خشونت‌آمیز در سطوح پایین محتمل‌تر است.»
این گزاره‌ها نشان می‌دهد آمریکا و ایادی آن منتظر فرصتی برای ایجاد آشوب و اغتشاش در ایران بیشتر از هر زمان دیگری بودند؛ زیرا همه سیاست‌های آنها ذیل راهبرد «فشار حداکثری» از تحریم گرفته تا ایجاد ناامنی در مرزهای ایران شکست خورده است. این موضوع را می‌توان در اظهارات سفیر انگلیس در تهران مشاهده کرد که گفته بود باید با تشدید فشارهای بین‌المللی به ایران، اعتراضات داخلی در ایران را با کلیدواژه ناکارآمدی و تحقیر حاکمیت و نهادهای انقلابی در دستور کار قرار بدهیم؛ به همین دلیل، بهره‌گیری از برخی نارضایتی‌های اجتماعی و اقتصادی در ایران، که می‌توانست با تصمیمی اشتباه از سوی مجریان که همان «اجرای سهمیه‌بندی و گران کردن بنزین» در بهره‌کنونی همراه باشد، کم هزینه‌ترین و سهل‌الوصول‌ترین گزینه برای آنها بود تا موج شکل گرفته برای اعتراض را به سوی اغتشاش و ناآرامی به کمک گروه‌های ضد انقلاب هدایت کند. می‌توان ایجاد بست‌های ذهنی برای تسری ناآرامی‌های لبنان و عراق به ایران را، که در چند هفته گذشته با خواسته‌های اقتصادی شروع، ولی با استعفای نخست‌وزیر در لبنان و حرکت به سوی اصلاح سیاست‌ها و قانون اساسی در عراق همراه بود، در شکل‌گیری اعتراضات در ایران که حتی می‌تواند بر نام‌ریزی شده و هدفمند نباشد نادیده گرفت.

♦ رویکردها

حوادث اخیر بارویکرد سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی، منطقه‌ای و بین‌المللی قابل پرداختن است: **کلید زدن جنبش گرسنگان:** جز به آتش کشیدن ادوات شهری مانند سطل‌های زباله، تخریب چراغ راهنمایی و رانندگی، تابلوهای انتظامی و نظامی، به آتش کشیدن بانک‌ها و غارت دستگاه‌های خودپرداز در کنار اماکن دولتی، کیوسک‌های نیروی انتظامی و از بیس بردن تابلو و بنرهایی با محتوای حاکمیتی، اخباری مبنی بر هجوم مردم به برخی فروشگاه‌های عرضه مواد غذایی نیز به گوش می‌رسد. مجریان شبکه «ایران اینترنشنال» در برنامه‌های گفت‌وگو محور خود سعی بر القای اصطلاح «جنبش گرسنگان» را داشته و از این حیث غارت فروشگاه‌های یاد شده و تخریب اموال عمومی را تحلیل می‌کردند.

حضور جریان‌های ضد انقلاب با تمام توان: پس از انتشار نخستین بیانیه ضد انقلاب از طریق

«فرح پهلوی»، «رضا پهلوی» در پیام صوتی از اغتشاشگران حمایت کرده و تلویحاً خواستار نظارت سازمان‌های بین‌المللی بر برخورد‌های جمهوری اسلامی شده است. تمام شبکه‌های تلویزیونی ضد انقلاب در پوششی یکپارچه و متوالی این بیانیه را به همراه ویدئوهای ارسالی در مورد شعارهای سلطنت‌طلبانه اغتشاشگران پخش کرده و همچنین با نمایندگان برانداز «فرشگرد» نیز مصاحبه داشتند. به جز حمایت‌خاندان پهلوی و سلطنت‌طلبان، منافقان با محوریت «مریم رجوی» به حمایت از اغتشاشات به صورت گسترده پرداخته‌اند. همچنین گروه‌هایی با عناوین حزب مشروطه ایران، حزب چپ ایران و جبهه ملی ایران با انتشار بیانیه‌ای جداگانه از اغتشاشات حمایت کردند. «حسن شریعتمداری» دبیر کل شورای مدیریت گذار، در مصاحبه با تلویزیون «ایران اینترنشنال» از سازمان ملل و آمریکا خواست تا در موضوع اغتشاشات دخالت کنند و خود از دعوت مردم به اعتصابات سراسری سخن گفت. وی از ایرانیان مقیم اروپا، حاشیه خلیج فارس و آمریکا خواست با پرداخت مبالغی، از مردمی که در اعتصابات شرکت کرده‌اند حمایت کنند تا دچار فشار مالی نشوند.

استعفای نمایندگان مجلس و استیضاح

رئیس جمهور: استعفای دو نماینده شناخته شده میان مردم (محمود صادقی و پروانه سلحشوری) سبب شد تا این تصور به وجود بیاید که شاید اعتراضات مردم در آینده رنگ و بوی جناحی و سیاسی بگیرد. تحلیل حرکت اخیر دو نماینده رادیکال اصلاح طلب با توجه به نزدیک بودن انتخابات مجلس یازدهم نشان می‌دهد حتی اگر این اقدام نمایندگان باشد، به نظر می‌رسد آنها اهداف کلان‌تری را دنبال می‌کنند؛ زیرا با در نظر گرفتن احتمال رد صلاحیت خود سعی دارند به تهییج افکار عمومی مردم پایتخت پردازند. همچنین برخی اخبار از کلید زدن استیضاح رئیس‌جمهور با محوریت «حجت‌الاسلام ذوالنوری» رئیس کمیسیون امنیت ملی خبر می‌داد که البته پس از مدتی فروکش کرد.

استفاده از شبکه‌های پیام‌رسان میان اغتشاشگران:

با توجه به مسدود شدن دسترسی کاربران ایرانی به تلگرام، اینستاگرام و واتساپ، اغتشاشگران نرم‌افزارهای همچون فای‌چت، ایر دراپ، بلوتوث چت، بریجفی و وی‌فای تُلک (که نیازمند شبکه جهانی اطلاعات نیستند) را برای ایجاد شبکه ارتباطی میان خود با استفاده از تجربه ناآرامی‌های لبنان، عراق و هنگ‌کنگ تبلیغ کردند.

مواضع خصمانه و کینه‌های آشکار شده

بررسی اظهار نظرات مقامات غربی در حمایت از آشوبگران

علی بیگدلی

کارشناس سیاسی

سخنان بغض‌آلود و مواضع خصمانه شخصیت‌های سیاسی غربی در چندروز گذشته، بار دیگر عمق کینه و نفرت آنان از ملت بزرگ ایران و نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران را آشکار کرد.

حدود یک سال است که روزهای شبیه هر هفته در فرانسه آشوب و اغتشاش است، اما انگار نه انگار که اتفاقی رخ می‌دهد، این در حالی است که همه دشمنان منتظر کوچک‌ترین تحرک در داخل کشور اسلامی ایران هستند تا به نوعی علم دادخواهی به دست گرفته و «وا حقوق بشرا» را فریاد بزنند.

در روزهای پایانی آبان ماه امسال بار دیگر چهره خبیث دشمنان ظاهر شد و آنها با مطالبه‌گری مردم در پی افزایش قیمت سوخت سوار بر موج اعتراضات شدند. دشمنان نظام با افکار احمقانه خود می‌پنداشتند که کار نظام تمام است و به تعبیری از هول حلیم خود را به دیگر انداختند و بغض و کینه خود را در همین چند روز کوتاه نشان دادند.

در ادامه نمونه‌ای از سخنان مقامات سیاسی غرب را در طول فقط چند روز اغتشاش می‌آوریم:

۱

باس بلدر، نماینده پارلمان اروپا:

چهارشنبه هفته آینده پارلمان اروپا در استراسبورگ درباره جنبش‌های اعتراضی در لبنان، عراق و ایران بحث خواهد کرد. همه جنبش‌های اعتراضی و واقعت، غیرانسانی و تجاوزکارانه/سرکوبگرانه جمهوری اسلامی ایران را به معرض نمایش گذاشتند. ما منتظر یک صدای قوی و انسانی از جانب پارلمان اروپا هستیم!

۲

جولیرمن:

گفت: من فکر می‌کنم باید فشار اقتصادی را روی نظام ایران حفظ کرد و امیدوارم اروپایی‌ها هم در کارزار فشار حداکثری اقتصادی به آمریکا ملحق شوند و در نهایت آخوندها که ایران را اداره می‌کنند، مجبور خواهند شد تصمیم بگیرند که یا برگردند و یک توافق اتمی بهتری را امضا کنند یا اینکه با قیام مردم مواجه شوند؛ قیامی که آنها را از قدرت بیرون خواهد راند.

۳

کاندیس برگن، پارلمان کانادا:

جهان نظاره‌گر است که مردم ایران علیه یک نظام

خشن، در جست‌وجوی آزادی، قیام کرده و از خود دفاع می‌کنند. من کاملاً از تلاش‌های مردم ایران پشتیبانی کرده و افتخار می‌کنم که در کنار آنها هستم.

۴

برایان هوک:

رهبر ایران مردم ایران را «اشرار» خوانده است. او به طور واقعی دارد نظام خودش را توصیف می‌کند و نه آن ایرانی‌های شجاع را که دارند صدای خود را برای اعتراض به اعمال او بلند می‌کنند. او در جایی دیگر می‌گوید: من معتقدم آنچه مردم ایران را ابتدا به خیابان آورد، «افزایش قیمت بنزین» بود؛ اما اعتراضات هم‌اکنون به یک جنبش ضد نظام تبدیل شده است. مردم ایران از نظام دزدسالار خسته شده‌اند و دولت ایران سبب سرخوردگی مردم خود شده است. ما به آزادی دسترسی به اینترنت اعتقاد داریم. اگر آزاد کردن آن به آسانی یک کلید زدن بود، حتماً این کار را می‌کردیم؛ اما برقراری آن امر دشواری است. به هر حال تلاش داریم راه‌حلی برای مقابله با آن پیدا کنیم تا بتوانیم این ممنوعیتی را که نظام ایران اعمال کرده، دور بزنیم. برایان هوک، نماینده ویژه دولت آمریکا در امور ایران در وزارت خارجه در مصاحبه با العربیه: نظام ایران مردم خود را

جولیرمن در مصاحبه

با فاکس نیوز گفت: من

فکر می‌کنم باید فشار

اقتصادی را روی نظام

ایران حفظ کرد و امیدوارم

اروپایی‌ها هم در کارزار

فشار حداکثری اقتصادی

به آمریکا ملحق شوند و در

نهایت آخوندها که ایران

را اداره می‌کنند، مجبور

خواهند شد تصمیم

بگیرند که با برگردند و

یک توافق اتمی بهتری را

امضا کنند یا اینکه با قیام

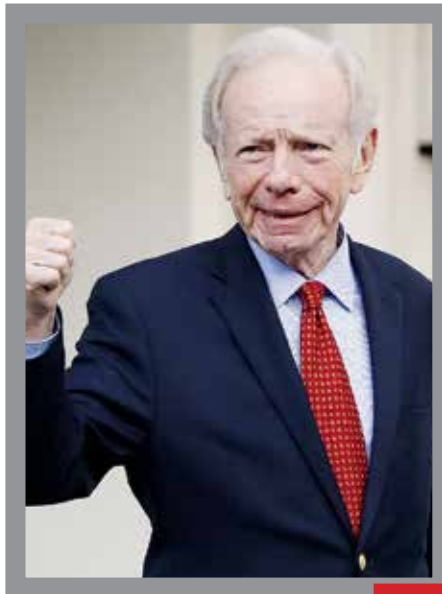
مردم مواجه شوند؛ قیامی

که آنها را از قدرت بیرون

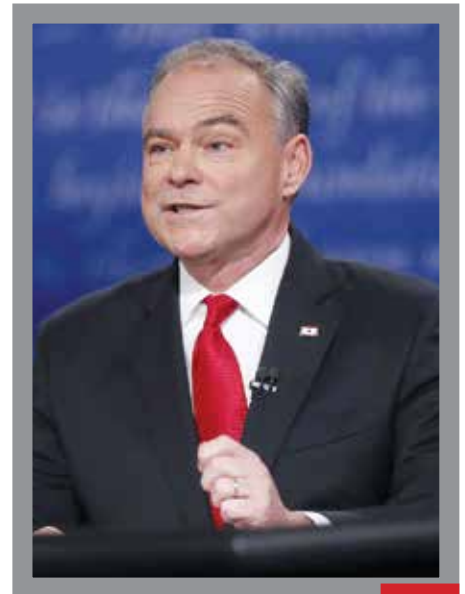
خواهد راند.

مایک پنس

جو لیبرمن

تیم کین

۱۰ بردشمن، عضو کنگره آمریکا:
نظام ایران باید کشتار را متوقف کند و به مسدود کردن ارتباطات خاتمه دهد. احتمالاً ۲۰۰ نفر کشته و هزاران مجروح و دستگیر شده‌اند و در ادامه اعتراضات ایران حداقل برای پنج روز هیچ اینترنتی وجود ندارد. این پذیرفته نیست. نظام ایران باید به مسدود کردن کامل ارتباطات خاتمه داده و کشتار را همین الان متوقف کند.

۱۱ مورگان اورنگاس:
سخننگوی وزارت خارجه آمریکا خطاب به مردم ایران: اعتراضات در ایران را از نزدیک دنبال می‌کنیم. با وجود بسته شدن بی‌سابقه اینترنت، ایرانی‌ها موفق شدند اسناد ویدئویی از بی‌رحمی‌ها را به جهانیان برسانند! ما شما را می‌بینیم و شما را می‌شنویم و همان‌طور که وزیر پمپئو اظهار داشت، آمریکا با شماست.

۱۲ وزارت خارجه آلمان:
بیانیه وزارت خارجه آلمان فدرال درباره وضعیت در ایران در پایگاه وزارت خارجه آلمان: یک سخننگوی وزارت خارجه آلمان فدرال بیانیه‌ای را درباره وضعیت ایران صادر کرد: «ما از گزارشات در مورد بیش از ۱۰۰ کشته‌شده شدم و رفتار بی‌تناسب نیروهای امنیتی ایران را محکوم می‌کنیم. حق اعتراض مسالمت‌آمیز باید رعایت شود. مردم ایران باید اجازه داشته باشند ناراضیاتی خود از تحولات سیاسی و اقتصادی را نشان دهند»

آزادی بیان و اجتماع باید تضمین شود. اتحادیه اروپا از مقامات ایرانی انتظار دارد ارتباطات را بار دیگر وصل کند و به قطعی تقریباً کامل اینترنت که از اواخر هفته اعمال کرده، پایان دهد.

۸ ولید فارس:
در گذشته نوشته بودم اگر انقلاب‌های لبنان و عراق برای چند هفته تداوم پیدا کند، شعله‌های آن به ایران می‌رسد و اکنون چنین می‌نماید. تأثیر جنبش‌های مردمی عراق و لبنان، در رویدادهای جاری ایران، کاملاً آشکار و روشن است. واشنگتن موضع‌گیری قاطع خود را برای حمایت از اعتراضات مردمی در خاورمیانه اعلام خواهد کرد. در غیر این صورت، ایالات متحده، دیگر چنین فرصت مناسبی را نخواهد یافت تا بتواند از توسعه‌طلبی‌های نظام ایران جلوگیری کند و خاورمیانه را از بحران کنونی نجات دهد.

۹ اندرو شیر:
رئیس‌جمهور محافظه‌کاران و اپوزیسیون کانادا در ۳۰ آبان: محافظه‌کاران در همبستگی با مردم ایران هستند که به نحوی شجاعانه با دولت استبدادی خودشان مبارزه می‌کنند. من کماکان به تروود [نخست‌وزیر کانادا] فراخوان می‌دهم که سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را به عنوان یک نهاد تروریستی لیست‌گذاری کند و تحریم‌های ماگنیتسکی را به ناقضان حقوق بشر در ایران اعمال کند.

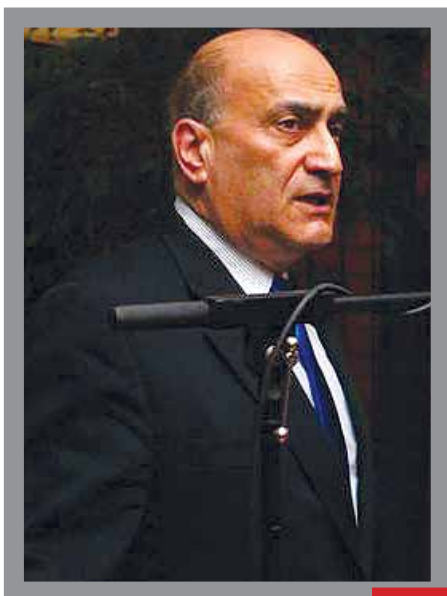
می‌کشد. مردم ایران زندگی بهتری می‌خواهند. این تظاهراتی است که سراسر کشور را فرا گرفته و بسا بزرگ‌تر از تظاهرات در سال‌های ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ است که معنای بسیاری دارد. مردم ایران می‌بینند ثروت‌هایشان در لبنان، بغداد، دمشق و صنعا هدر می‌رود. آنها می‌خواهند در مسیر بهتری خرج شود، از این رو می‌بینیم که هزاران تن به تظاهرات می‌پیوندند. ما در کنار مردم ایران ایستاده‌ایم؛ ما می‌ایستیم؛ آنها مستحق حکومت بهتری هستند.

۵ آندره شاسین:
نماینده مجلس ملی فرانسه گفت: نباید به نظام استبدادی ایران اجازه این خشونت باورنکردنی را داد.

۶ اتحادیه اروپا:
روز پنج‌شنبه ۳۰ آبان ۱۳۹۸ اتحادیه اروپا در بروکسل از نظام ایران خواست تا حق آزادی بیان را رعایت کند و مانع هرگونه خشونت در برخورد با اعتراضاتی شود که این روزها کشور را لرزاند و باعث کشته شدن چندین نفر شده است.

۷ مایا کو جیانچیچ:
ما انتظار داریم نیروهای امنیتی ایران حداکثر خویشتن‌داری را در برخورد با اعتراضات داشته باشند و معترضان نیز مسالمت‌آمیز تظاهرات کنند. هرگونه خشونت غیر قابل قبول است و حق

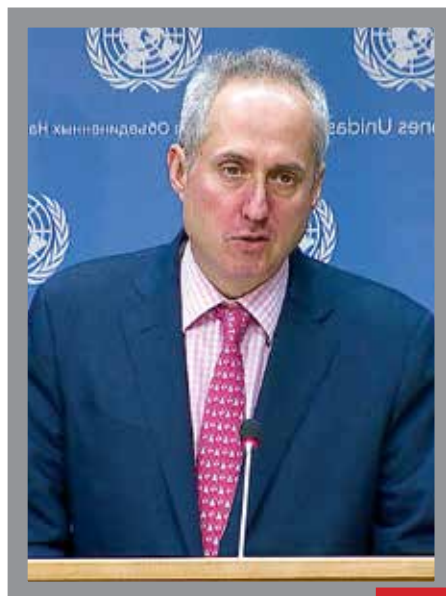
مایا کو جیانچیچ: ما انتظار داریم نیروهای امنیتی ایران حداکثر خویشتن‌داری را در برخورد با اعتراضات داشته باشند و معترضان نیز مسالمت‌آمیز تظاهرات کنند. هرگونه خشونت غیر قابل قبول است و حق آزادی بیان و اجتماع باید تضمین شود. اتحادیه اروپا از مقامات ایرانی انتظار دارد ارتباطات را بار دیگر وصل کند و به قطعی تقریباً کامل اینترنت که از اواخر هفته اعمال کرده، پایان دهد.

ولید فارس

برایان هوک

استفان دوجاریک

۱۸ نیکی هیلی:

سفیر سابق آمریکا در سازمان ملل متحد: وی گفت، ما همگی باید در کنار مردم ایران بایستیم؛ مردمی که به شدت خواهان یک زندگی بهتر به دور از نظام کنونی ایران هستند.

۱۹ آنا فوتیگا:

نماینده پارلمان اروپا از لهستان در حمایت از قیام ایران: من قویاً نیروی مرگبار استفاده شده از سوی رژیم تهران علیه مردم ایران را محکوم می‌کنم. جهان دموکراتیک نمی‌تواند با نظامی که مسئول کشتار بیش از ۱۰۰ نفر از مردم ایران است، همکاری کند. پاکسازی وحشیانه تظاهرکنندگان و بستن اینترنت نشان می‌دهد، این نظام در تلاش برای حفظ قدرت و ثروت شخصی، مردم ایران را رها کرده است. مسئولیت شخصی آیت‌الله‌ها و اعضای سپاه پاسداران برای خونریزی روشن است و عدالت اجرا خواهد شد. من از معاون رئیس پارلمان و نماینده عالی خوستار اقدامی قوی و قاطع هستم.

۲۰ سناتور تد کروز:

به مردم ایران که به شکل مسالمت‌آمیز تظاهرات می‌کنند: آمریکا در کنار شما علیه این نظام سرکوبگر ایستاده است. ما کسانی را که پشت این سرکوب وحشیانه هستند، مورد حسابرسی قرار خواهیم داد.

و حبس برای سرکوب مردم خود ادامه می‌دهند. پیام ایالات متحده واضح است: مردم آمریکا در کنار مردم ایران ایستاده‌اند.

۱۶ استفان دوجاریک:

سخنگوی دبیرکل سازمان ملل متحد: ما گزارش‌هایی درباره آمار کشته‌هایی که در تظاهرات‌های اخیر دیده‌ایم، با نگرانی دنبال می‌کنیم و به سهم خودمان بیانیه‌هایی دادیم که کمیسر عالی حقوق بشر صادر کرد؛ از جمله فراخوانی که خواستار دسترسی مجدد مردم ایران به اینترنت بود. ما همچنان از مقامات و نیروهای امنیتی ایران می‌خواهیم که حداکثر خویشتن‌داری را به خرج داده و در استفاده از زور برای متفرق کردن تظاهرات مسالمت‌آمیز خودداری کنند.

۱۷ سناتور تیم کین:

عضو کمیته نیروهای مسلح و کمیته روابط خارجی مجلس سنای آمریکا و کاندیدای سابق معاونت ریاست جمهوری از حزب دموکرات در انتخابات ۲۰۱۶: وی بیانیه زیر را درباره تظاهرات‌های ایران منتشر کرد: «مقامات ایران اینترنت کشور را برای ساکت کردن تظاهرکنندگان مسدود کرده و تظاهرکنندگان را به شکل بیرحمانه‌ای «اشرار» نام برده‌اند. گزارش‌ها حاکی از کشته شدن ده‌ها نفر و دستگیری بیش از ۱۰۰۰ نفر دیگر است. من در کنار کسانی که به طور مسالمت‌آمیزی تظاهرات می‌کنند، قرار دارم و سرکوب مردم ایران از سوی دولت را محکوم می‌کنم.»

و نظرات خودشان را آزادانه و مسالمت‌آمیز بیان کنند. ما از نیروهای امنیتی ایران می‌خواهیم که حداکثر خویشتن‌داری ممکن را به خرج بدهند. علاوه بر این، ما انتظار داریم سران ایران بسته بودن اینترنت را کاملاً رفع کنند.»

۱۳ سناتور ران جانسون:

رئیس کمیته امنیت داخلی ایالات متحده و عضو کمیته روابط خارجی سنای آمریکا: به پیگیری تظاهرات مردم ایران ادامه می‌دهیم. ایالات متحده خشونت مرتکب شده از سوی نظام ایران علیه تظاهرکنندگان مسالمت‌آمیز را محکوم می‌کند. جهان در حال نظاره کردن است.

۱۴ خودرکوفسکی:

مشاور ارشد روابط عمومی وزارت خارجه آمریکا: هم اکنون صد ساعت از زمانی که نظام ایران اینترنت را قطع کرد، گذشته است. با گذشت هر ثانیه و هر ایرانی بی‌گناهی که کشته، مجروح، زندانی یا از حق بنیادین آزادی بیان محروم می‌شود، دولت ایران مشروعیت خود را از دست می‌دهد.

۱۵ مایک پنس:

معاون رئیس جمهوری ایالات متحده: در حالی که ایرانی‌ها برای اعتراض در خیابان‌ها حضور دارند، آیت‌الله‌ها در تهران به استفاده از خشونت

آنا فوتیگا: من قویاً نیروی مرگبار استفاده شده از سوی رژیم تهران علیه مردم ایران را محکوم می‌کنم. جهان دموکراتیک نمی‌تواند با نظامی که مسئول کشتار بیش از ۱۰۰ نفر از مردم ایران است، همکاری کند. پاکسازی وحشیانه تظاهرکنندگان و بستن اینترنت نشان می‌دهد، این نظام در تلاش برای حفظ قدرت و ثروت شخصی، مردم ایران را رها کرده است.

شبکه اغتشاش در فضای مجازی

سیدعلیرضا آل داود

پژوهشگر فضای مجازی و رسانه

شبکه‌های اجتماعی یکی از مهم‌ترین بسترهای رشد خشونت در میان جوامع هستند و در بسیاری از ناآرامی‌هایی که در کشورهای جهان به وقوع پیوسته است، اولین مرحله برخورد شبکه‌های اجتماعی است. در این میان اغتشاش‌های آبان ۱۳۹۸ به عنوان فصل مشترک شبکه‌های اجتماعی با خشونت‌های سازماندهی شده باید مورد توجه قرار بگیرد.

شبکه‌های اجتماعی مانند اینستاگرام و تلگرام ماه‌ها پیش از اغتشاش با آموزش‌های خشونت سازماندهی شده و ساخت کوکتول مولوتوف به انحراف ذهنی جوانانی پرداختند که هدف‌شان از ورود به این شبکه‌ها صرف اوقات فراغت و نوعی تفریح و خوش‌گذرانی بود. برای روشن شدن بهتر شبکه‌سازی ضد ایرانی دو شبکه فوق نیازمند اطلاعات بیشتر از پشت پرده‌های آنها هستیم که در این مطلب به برخی از آنها اشاره می‌شود. برای نمونه باید یادآوری کرد که شبکه

اجتماعی اینستاگرام در اختیار یک یهودی اسرائیلی است؛ البته این نرم‌افزار به نوبه خود زیرمجموعه شرکت صهیونیستی دیگری به نام فیس‌بوک است که رئیس آن «مارک زاکربرگ» در روزنامه اسرائیلی «اورشلیم پست» در سال ۲۰۱۲، به عنوان تأثیرگذارترین صهیونیست جهان شناخته شد.

شبکه اجتماعی تلگرام نیز زیرمجموعه شرکت قلعه دیجیتال است. این شرکت را یک سرهنگ آمریکایی به نام «مارک هیوز» اداره می‌کند که ۲۴ سال در وزارت جنگ آمریکا سابقه خدمت داشته و پایان‌نامه کارشناسی ارشد خود را در دانشگاه وزارت جنگ آمریکا با عنوان «امنیت ملی و جنگ اطلاعات» به پایان رسانده است.

◆ نحوه مدیریت افکار

هوشمند و مدیریت مجوزها) می‌توانند با سرقت Bigdata، فیلترینگ حسابی، مهندسی اطلاعات، محتوا و ارتباطات به آسانی انواع مفاسد اعتقادی، اخلاقی، سیاسی، اقتصادی و امنیتی را در کشور ایجاد کرده و اطلاعات را به گونه‌ای به گردش درآورند که محتوای انقلابی و دینی بازخورد بسیار پایینی داشته باشد. حذف محتواهای ضد صهیونیستی، انقلابی، مؤثر و جریان‌ساز از بستر اینستاگرام، تویتر و تلگرام و حتی مسدودسازی صفحات انقلابی و حذف بدون اجازه دو پوستره داخلی تلگرام از روی تلفن‌های همراه مردم (هاتگرام و تلگرام طلایی) از جمله بارزترین روش‌هایی است که مورد استفاده این دو نرم‌افزار و در جهت نقض حکمرانی سایبری ایران اسلامی و تروریسم سایبری در این فضاست.

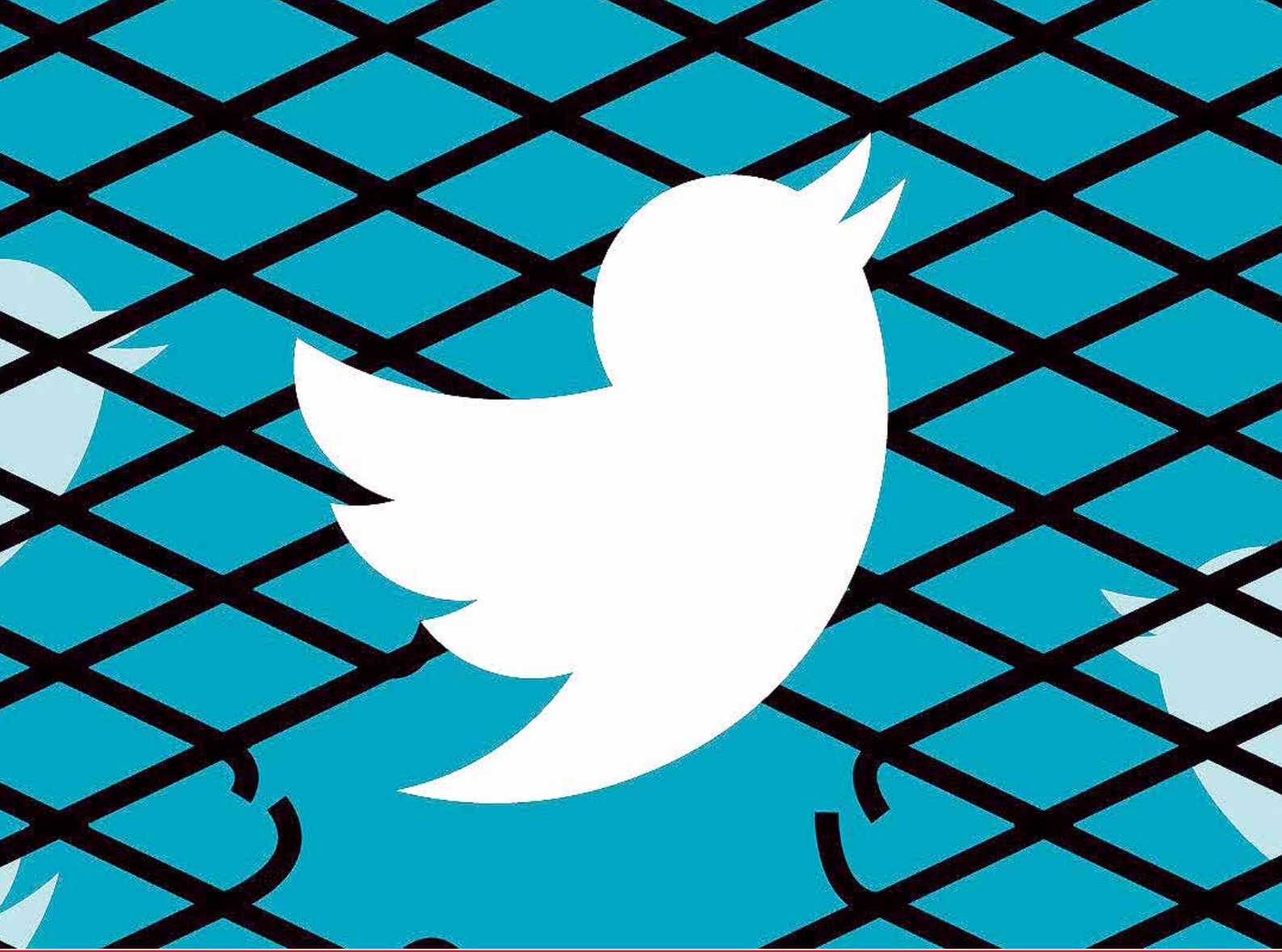
۲

تلگرام و اینستاگرام محتوای خود را بر بستر رمز تبادل می‌کنند؛ به همین دلیل پیگیری و رصد پیام‌ها و ارتباطات کاربران در آن بسیار دشوار است و فضای امنی را برای

۱

مدیریت اینستاگرام و تلگرام، با توجه به دسترسی ویژه‌ای که به نرم‌افزار و کاربران خود دارند (از طریق تلفن‌های همراه

شبکه اجتماعی تلگرام نیز زیرمجموعه شرکت قلعه دیجیتال است. این شرکت را یک سرهنگ آمریکایی به نام «مارک هیوز» اداره می‌کند که ۲۴ سال در وزارت جنگ آمریکا سابقه خدمت داشته و پایان‌نامه کارشناسی ارشد خود را در دانشگاه وزارت جنگ آمریکا با عنوان «امنیت ملی و جنگ اطلاعات» به پایان رسانده است

ضد انقلاب، تروریست‌ها و مجرمان ایجاد کرده است.

◆ نخست‌وزیر سابق انگلیس «ترزا می» در اجلاس جهانی داووس ۲۰۱۸ این پیام‌رسان را خانه تروریست‌ها و جنایتکاران معرفی کرده بود.

◆ حمله تروریستی داعش به مجلس و حرم مطهر امام خمینی (ره) در بستر تلگرام رخ داد.

◆ منافقان از بستر تلگرام در پوشش کانال‌های طنز و اجتماعی حوادث دی ماه ۱۳۹۶ را مدیریت کردند.

◆ ناآرامی‌های درویش‌ها در بهمن ۱۳۹۶ در پاسداران با استفاده از تلگرام رخ داد و تعدادی از هموطنان شهید شدند.

◆ تلگرام تسهیل‌کننده جنگ اقتصادی دشمن است و در سوپر گروه‌ها و کانال‌های خصوصی مرتبط با بهائیت از این فناوری برای تکمیل حلقه‌های تحریم و افزایش نارضایتی جامعه استفاده می‌شود.

◆ سلطنت‌طلبان و گروه‌های وهابی از فناوری تلگرام در حادثه تروریستی اهواز استفاده کردند.

۳

تلگرام، اینستاگرام و دیگر سرویس‌ها و خدمات غربی می‌توانند با مدیریت بازدید به اهداف خود برسند. مدیران این سرویس‌ها می‌توانند با اقدامات نرم‌افزاری و مدیریت پیشرفته به گونه‌ای اقدام کنند که برخی کاربران نتوانند محتوای انقلابی را ببینند، یا در گستره وسیع، محتوای مسموم مورد نظر را منتشر کنند.

◆ نتیجه‌گیری

دامنه گسترده این شبکه‌های اجتماعی در ورود به مطالب الحادی به گونه‌ای نگران‌کننده در جامعه ایران منتشر شده است؛ به طوری که پس از فیلترینگ تلگرام که تا پیش از مسدود سازی آن بیش از ۱۸ هزار کانال پرمخاطب فارسی زبان ضد اعتقادی، سیاسی ضد انقلاب، امنیتی، پرنوگرافی و... در آن وجود داشت و به دلیل وجود CDN های این پیام‌رسان در تهران، بیشتر این کانال‌ها در تهران محتوایش به دست مخاطب و بر بستر اینترنت داخلی می‌رسید!

از جمله مسائلی که پس از فیلترینگ تلگرام باید مدنظر داشته باشیم ارائه خدمات

پروکسی (MTPROTO Proxy) برای گذر از فیلترینگ این پیام‌رسان از سوی یکی از سازمان‌های داخلی دولتی پس از مسدودسازی آن بود که در فتنه آبان ماه ۱۳۹۸ نیز یکی از راه‌های دور زدن فیلترینگ از سوی اشرار و عناصر سلطنت‌طلب به شمار می‌رفت. حتی این سرویس برای اینستاگرام و توییتر هم ارائه شد.

از نکات بسیار مورد توجه در فتنه آبان ۱۳۹۸ می‌توان به مدیریت حدود ۱۰ کانال، صفحه و اکانت شاخص ضدانقلاب مانند اسرائیل به فارسی، مملکت، کلمه، فاکس نیوز، سحام نیوز، راسویاب، آژانس ایران خبر، جهان باستان، تقاطع و فیگارو فارسی اشاره کرد که هم‌زمان با قطع اینترنت در داخل فعالیت‌هایشان متوقف شد و ۲۴ ساعت بعد با ارائه فیلترشکن‌های داخلی و اینترنت بین‌المللی به خبرگزاری‌ها و رسانه‌های داخلی و... فعالیت‌هایشان را از سر گرفتند که نشان می‌دهد مدیران این کانال‌ها که از عوامل اصلی وقوع این فتنه به حساب می‌آیند، در داخل کشور حضور دارند. نکته جالب استمرار ارتباط اینترنتی سران بازداشتی فتنه ۸۸ با اینترنت جهانی و بروزرسانی صفحات‌شان در توییتر و تلگرام برای حمایت از فتنه‌گران فتنه ۱۳۹۸ بود.

دامنه گسترده این

شبکه‌های اجتماعی در

ورود به مطالب الحادی

به گونه‌ای نگران‌کننده در

جامعه ایران منتشر شده

است؛ به طوری که پس از

فیلترینگ تلگرام که تا پیش

از مسدودسازی آن بیش از

۱۸ هزار کانال پرمخاطب

فارسی زبان ضد اعتقادی،

سیاسی ضد انقلاب،

امنیتی، پرنوگرافی و...

در آن وجود داشت و به

دلیل وجود CDN های

این پیام‌رسان در تهران،

بیشتر این کانال‌ها در

تهران محتوایش به دست

مخاطب و بر بستر اینترنت

داخلی می‌رسید!

عملیات به وقت اشرف

بررسی اقدامات رسانه‌ای گروهک منافقین در هدایت آشوبگران

میثم جوادى منش

روزنامه‌نگار

با شروع اعتراضات اخیر، منافقین نیز مانند سایر گروه‌های ضد انقلاب، وارد میدان آتش افروزی شدند و رسانه‌های وابسته به این گروهک تحریک افکار عمومی را برای شورش و آشوب در داخل کشور و هدایت آشوبگران بر عهده گرفتند. گوشه‌ای از مجموع اقدامات منافقین در بستر رسانه و صدور پیام و تحریک جوانان این مرز و بوم به شرح ذیل است:

۱ بزرگنمایی اغتشاشات

ابعاد اتفاقات رخ داده در برخی شهرهای ایران اسلامی در طول چند روز اغتشاش، گسترده‌تر از سال ۱۳۹۶ بود؛ اما آنچه مطرح است بزرگنمایی اتفاقات و تحریف واقعیت‌ها از سوی گروهک منافقین است. تغییر در آمار و تصاویر، جابه‌جایی فیلم‌های سال‌های ۱۳۸۸ و ۱۳۹۸ و ارائه عددهای عجیب و غریب از جمله کارهای این گروهک است که می‌پندارند می‌توانند بر اذهان و افکار عمومی تاثیر گذار باشند. نمونه آمارهای منتشر شده از سوی منافقین به هیچ وجه با واقعیت‌های موجود همخوانی ندارد؛ اما برای تشویش اذهان عمومی مشغول بزرگنمایی هستند؛ تا جایی که سخنان کمیسر عالی حقوق بشر در ۲۷ آبان را با آب و تاب فراوان منعکس کردند که گفته بود:

«ما عمیقاً به نقض قوانین و معیارهای بین‌المللی در مورد استفاده از زور، از جمله شلیک مهمات جنگی علیه تظاهرکنندگان در ایران در طول اعتراضات، که روز جمعه آغاز شد و تا این هفته ادامه داشته است، نگران هستیم. ما به ویژه نگران استفاده از مهمات جنگی هستیم که سبب مرگ شمار قابل توجهی در سراسر کشور شده است.»

۲

مظلوم‌نمایی و دایه‌مهربان‌تر از مادر

«مریم رجوی» رئیس گروهک منافقین، در پیامی مردم را به حضور فعالانه در بزرگداشت کشته‌شدگان و رسیدگی و مداوای مجروحان و آسیب‌دیدگان و خانواده‌های بی‌سرپرست فراخواند و از شورای امنیت ملل متحد و دولت‌ها و مجامع بین‌المللی مدافع حقوق بشر خواست خواهان توقف فوری کشتار و سرکوب شوند و از آنها بخواهند زندانیان را آزاد کنند. او در ادامه می‌گوید شورای امنیت باید رهبر و رئیس جمهور ایران و دیگر شخصیت‌های نظام را به دلیل برخورد با اغتشاشگران، از جمله جنایتکاران علیه بشریت اعلام کند تا در برابر عدالت قرار گیرند. گروهکی که چهل سال است دست‌شان تا مرفق به خون جوانان این ملت آلوده است، امروزه دایه‌مهربان‌تر از مادر شده و برای کشته‌شدگان در اغتشاشات فریاد و امصیبتا سر می‌دهد.

۳

تحریک مجامع جهانی علیه ایران

بی‌شک می‌توان گفت در ایران اسلامی کسی نیست که از جنایت‌های منافقین آسیبی ندیده باشد؛ با این حال سرکرده منافقین با فراפקنی در مقابل همه ملت‌های دنیا، از دبیر کل ملل متحد می‌خواهد با توجه به ادعای خودشان مبنی بر آمار افزاینده کشته‌شدگان و مجروحان در سراسر ایران، شورای امنیت ملل متحد را نسبت به جنایت‌های سران جمهوری اسلامی در تهران توجیه کند و به نشست فوق‌العاده‌ای در این باره فراخواند. او در ادامه سکوت در مقابل جنایت علیه بشریت راه که همه روزه در ایران جریان دارد، مطلقاً غیر قابل قبول می‌داند و از شورای امنیت می‌خواهد حکومت ایران و سرمداران آن را به عنوان مسئولان جنایت علیه بشریت معرفی کند. سرکرده گروهک منافقین در پیامی از دولت‌ها

«جیمز جونز»

اولین مشاور امنیت ملی

«باراک اوباما»

و فرمانده عالی پیشین

نیروهای متفقین در اروپا

(ناتو) که با سرکرده گروهک

منافقین در اشرف ۳ دیدار

کرد

و مجامع بین‌المللی می‌خواهد هر گونه ملاحظه و مراعات در مورد نظام اسلامی را کنار بگذارند و خواهان توقف فوری کشتار و دستگیری‌ها شوند و اگر نظام سرپیچی کرد، باید بی‌گفت‌وگو ماشه تحریم‌های شورای امنیت را بچکانند.

هم‌زمان با بروز اغتشاش در ایران «جیمز جونز» اولین مشاور امنیت ملی «باراک اوباما» فرمانده عالی پیشین نیروهای متفقین در اروپا (ناتو) با سرکرده گروهک منافقین در اشرف ۳ دیدار کرد. در این دیدار «مریم رجوی» خواستار حمایت جامعه بین‌المللی، به ویژه آمریکا از اغتشاشگران در ایران شد. دیدار این ژنرال از محل اسکان منافقین نشان دهنده حضور شخصیت‌های سیاسی آمریکا پشت این گروهک منافقین برای برهم زدن نظم و امنیت در ایران اسلامی است و به تعبیری هم آمریکا و هم منافقین دوروی یک سکه‌اند.

۴ تحریک جوانان برای اغتشاش

سرکرده گروهک منافقین با صدور پیامی ایجاد اغتشاش و رعب و وحشت را قیام از بین نرفتنی دانست و نظام جمهوری اسلامی ایران را در مهار اغتشاش ناتوان و ضعیف خواند. او مخاطبان خود را به تسلیم نشدن و از پاننشستن دعوت کرد و آنان را ارتش بیکاران و گرسنگان و سرکوب‌شدگان خواند و در ادامه روحیه تهاجمی اغتشاشگران با قوای نیروهای مسلح و مردم را پیامی وحشت‌آور برای نظام دانست. این گروهک آرزوی پوشالی چهل ساله‌شان مبنی بر

پایان کار نظام جمهوری اسلامی ایران را بار دیگر تکرار کرده و همه مردم را به ماندن در خیابان‌های کشور تحریک می‌کند.

۵ به میدان آوردن زنان

یکی از حربه‌های منافقین در طول سال‌های اخیر برای تحریک آشوبگران، محوریت بخشی به زنان و به میدان آوردن آنان بوده است. در حوادث اخیر نیز، این نقش پررنگ شده بود. در بخشی از مقاله مندرج در کانال این گروهک آمده است: «کاربرد تعابیر و عبارت‌هایی مانند «نقش پررنگ زنان»، «میان‌داری و میدان‌داری زنان در قیام»، «لیدری قیام» در رسانه‌های نظام جمهوری اسلامی ایران، اعتراف به کدام واقعیت است؟ آنها می‌خواهند با چنین رنگ و لعاب‌هایی قیام را تا حد سکانس‌هایی از یک فیلم اکشن تنزل دهند و بگویند آدم‌هایی با نقاب و سازماندهی مشخص از کره مریخ نازل شده و آن صحنه‌ها را خلق کردند؛ اما این نقش پررنگ تنها معطوف به حضور در صفوف در قیام نیست، بلکه تا آنجا پیش رفته که آنها قیام را رهبری می‌کنند. زنان پیشتاز ایرانی مردم را به قیام دعوت می‌کنند و در انگیزش انقلابی آنان نقشی چشمگیر دارند. آنها اکت‌های انقلابی انجام می‌دهند، از صحنه‌های ملت‌هت‌هت قیام عکس و فیلم تهیه می‌کنند و سرنشینان ماشین‌های در حال عبور را به پیوستن به قیام فرامی‌خوانند.

۶ هوچی‌گری بابت قطعی اینترنت

با توجه به قطع اینترنت در ایران با هدف کنترل ناآرامی‌ها و جلوگیری از سوءاستفاده اشترار و دشمنان نظام اسلامی جهت خبرپراکنی و دروغ‌پراکنی، منافقین نیز با هوچی‌گری مدعی نقض حقوق شهروندی از سوی مسئولان کشورمان شدند. با قطع اینترنت در ایران این گروهک در تشویش اذهان عمومی ناکام ماند؛ بنابراین لحظه به لحظه خواستار برخورد جدی مجامع جهانی با این اقدام ایران شدند. گزارش‌های سایت «نت بلاکر» (سازمان ناظر بر اینترنت) را ساعت به ساعت منتشر می‌کردند تا به گونه‌ای قبیح بودن این اقدام را به رخ جهانیان بکشاند. «آلپ تاکر» تکنیسین و مدیر این سایت قطع اینترنت در ایران را پیچیده‌ترین قطعی شبکه خواند و در ۲۵ آبان ۱۳۹۸ در توییت خود نوشت: «قطعی شبکه اینترنت در ایران با بیش از ۳۰۰ شبکه‌ای که مختل شد یکی از پیچیده‌ترین مواردی است که ما رديابی کردیم. فقط خاموش کردن آن حدود ۲۴ ساعت وقت گرفت.»

۷ تجمع علیه جمهوری اسلامی

منافقین هم‌زمان با اغتشاشات در ایران، تجمعی را در لندن و رم شکل دادند. این بار نیز مانند گذشته با استفاده از شخصیت‌های اجاره‌ای با تعداد بسیار اندک در این دو شهر علیه نظام جمهوری اسلامی شعار دادند؛ تجمعی که نشان‌دهنده ساده‌لوحی آنان و سبک بودن سیاست پوشالی‌شان است.

هم‌زمان با بروز اغتشاش

در ایران «جیمز جونز»

اولین مشاور امنیت ملی

«باراک اوباما» و فرمانده

عالی پیشین ناتو با سرکرده

گروهک منافقین در

اشرف ۳ دیدار کرد. در

این دیدار «مریم رجوی»

خواستار حمایت جامعه

بین‌المللی، به ویژه آمریکا

از اغتشاشگران در ایران

شد. دیدار این ژنرال از

محل اسکان منافقین نشان

دهنده حضور سیاسی

آمریکا پشت این گروهک

منافقین برای برهم زدن

نظم و امنیت در ایران

اسلامی است و به تعبیری

هم آمریکا و هم منافقین

دوروی یک سکه‌اند.

دموکرات‌های جمهوریخواه!

حمایت دموکرات‌های آمریکا از آشوبگران نشانه چیست؟

حنیف غفاری

کارشناس روابط بین‌الملل

حمایت نامزدهای انتخاباتی عضو حزب دموکرات آمریکا از آشوبگران و اغتشاشگران در ایران، بار دیگر پرده از «چهره شیطان» برداشته است! اگرچه خلق دوگانه‌های کاذب «جمهوری‌خواه دموکرات» یا «آمریکایی خوب-آمریکایی بد» همچنان از سوی برخی جریان‌های به ظاهر روشنفکر و غرب‌گرا در کشورمان تبلیغ می‌شود؛ اما موضع‌گیری اخیر دموکرات‌ها در حمایت از آشوب‌ها نشان می‌دهد هر دو حزب و جریان سنتی در آمریکا، در راهبرد «براندازی نظام جمهوری اسلامی» و «مهار همه‌جانبه ایران قدرتمند» با یکدیگر هم‌رأی و هم‌گام هستند.

نگاهی کوتاه به مواضع اخیر نامزدهای مطرح حزب دموکرات در انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۲۰۲۰ آمریکا نشان می‌دهد، آنها و دونالد ترامپ در حمایت از اغتشاشات ایران هم نظر هستند. «الیزابت وارن» سناتور دموکرات و نامزد انتخابات ۲۰۲۰، که از او به عنوان «سیاستمدار متعادل» در آمریکا یاد می‌شود، در مواجهه با تحولات اخیر کشورمان مدعی شده است: «ایرانی‌ها در اعتراض به فساد و اقتدارگرایی به خیابان‌ها آمده‌اند. این مبارزه‌ای است که باید مردم ایران در نهایت آن را انجام داده و پیروز شوند؛ اما از درخواست آنها برای شرافت، آزادی ارتباط با جهان خارج و حق برگزاری تظاهرات مسالمت‌آمیز حمایت می‌کنیم.»

نکته جالب توجه اینکه «الیزابت وارن» تا کنون موضعی در قبال کارشکنی‌ها و مداخله‌گرایی‌های مستقیم ایالات متحده و حتی دولت ترامپ در قبال کشورهای منطقه غرب آسیا و آمریکای لاتین در پیش

نگرفته است! وارن نیز به معنای دیگر سران و نامزدهای حزب دموکرات در انتخابات ریاست‌جمهوری سال آینده، هرگونه مداخله، حتی در قالب کودتا و جنگ را برای مقابله با کشورهای که در مقابل قدرت‌طلبی و زورگویی ایالات متحده سینه سپر کرده‌اند مجاز و قانونی تلقی می‌کند!

«برنی سندرز» سناتور ۷۸ ساله آمریکایی و یکی از نامزدهای اصلی انتخابات ریاست‌جمهوری سال آینده نیز در این مورد می‌گوید:

«همه مردم حق اعتراض برای رسیدن به یک آینده بهتر را دارند. من از دولت ایران می‌خواهم به قطع اینترنت و اعمال خشونت علیه معترضان پایان دهد.»

بی‌شک «برنی سندرز» از ماهیت اغتشاشات و آشوب‌های اخیر ایران آگاه است. او مانند هم‌تایانش به خوبی می‌داند نظام جمهوری اسلامی ایران میان دو مقوله «اعتراض» و «اغتشاش» تفکیکی هوشمندانه قائل شده و آنچه در ایران رخ داده، واکنش نیروهای انتظامی و امنیتی نسبت به آشوب‌طلبی، غارت اموال مردم و تخریب اماکن عمومی بوده است؛ با این حال این سناتور آمریکایی سعی دارد با ارائه آدرس و نشانه‌ای غلط، مانع تمرکز افکار عمومی آمریکا بر واقعیات تلخی شود که واکنش خود یکی از بانیان ایجاد آن بوده است!

«پیت بوته‌جج» دیگر نامزد حزب دموکرات در انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۲۰۲۰، که اتفاقاً در تازه‌ترین نظرسنجی‌ها موقعیت خوبی یافته است، با زبانی گویا و صریح اعلام کرده است که در کنار آشوبگران در ایران خواهد ایستاد:

«من شجاعت معترضان ایرانی را تحسین می‌کنم و در حالی که آنها یک بار دیگر قیام کرده و خواستار تغییر شده‌اند، من در کنار

آنها می‌ایستم. دولت ایران باید برای بهبود زندگی شهروندانش اقدام کند، نه اینکه بار دیگر به خشونت و سانسور به منظور سرکوب اعتراضات رجوع کند.»

این سیاستمدار دموکرات در سخنانی هدفمند سعی کرده است واژه «شجاعت» را جایگزین «اغتشاش» کرده و از این طریق، تحلیل وارونه‌ای را در مورد آنچه در کشورمان گذشته و می‌گذرد ارائه کند. مشابه سخنان «بوته‌جج» را نیز «اکامالا هرس» دیگر نامزد حزب دموکرات مطرح کرده است:

«دولت ایران به جای کشتن شهروندانش، نقض حقوق بشر، بستن اینترنت و بی‌ثبات کردن منطقه، باید به مردم خودش گوش داده و اصلاحات در پیش گیرد. من در کنار مردم شجاع ایران می‌ایستم.»

حمایت این نامزدهای دموکرات از اغتشاشات در ایران در شرایطی صورت گرفت که آنها پیش از این بارها ضمن حمایت دروغین از برجام، به مواضع ترامپ در قبال ایران انتقاد کرده بودند؛ اما حمایت از اغتشاشات ایران، به موضع مشترک نامزدهای دموکرات و دولت ترامپ تبدیل شده است. مواضع اخیر نامزدهای حزب دموکرات در حمایت از اغتشاشات ایران نشان می‌دهد رقبای سیاسی ترامپ در آمریکا نیز دقیقاً مانند رئیس‌جمهور فعلی ایالات متحده، سودای براندازی نظام ایران را در سر دارند، فارغ از اینکه قدرت و صلابت ملت ایران آنها را در مسیر تحقق این هدف شوم به زانو در خواهد آورد.

بدون شک مواضع اخیر سران حزب دموکرات، خط بطلانی بر خلق دوگانه‌های ساختگی در آمریکا است! این مواضع، دیگر نباید جایی برای تشکیک جمهوریخواهان و دموکرات‌ها از یکدیگر، به ویژه در تقابل با نظام ملت ایران باقی بگذارد!

برنی سندرز

پیت بوته‌جج

الیزابت وارن

«الیزابت وارن» سناتور

دموکرات و نامزد

انتخابات؛

«ایرانی‌ها در اعتراض

به فساد و اقتدارگرایی به

خیابان‌ها آمده‌اند. این

مبارزه‌ای است که باید

مردم ایران در نهایت آن

را انجام داده و پیروز

شوند؛ اما از درخواست

آنها برای شرافت، آزادی

ارتباط با جهان خارج و

حق برگزاری تظاهرات

مسالمت‌آمیز حمایت

می‌کنیم.»

بانک تجارت

TEJARAT BANK

بانک تجارت

نگاه دوم

ابعاد اقتصادی

بنزین لیتری چند!

بررسی منطق ضرورت مدیریت مصرف سوخت کشور

علی کارگر

کارشناس اقتصادی

بنزین یکی از بخش‌های مهم اقتصاد ملی در دنیاست که به دلیل داشتن نقش مستقیم در سبب خانوار، تغییرات قیمت آن همواره مهم و با پیامدهای اقتصادی و اجتماعی گسترده همراه است. قیمت بنزین در سال‌های اخیر و به دنبال جهش بزرگ ارزی اختلاف قابل توجهی با قیمت‌های جهانی و از جمله قیمت بنزین در کشورهای همسایه یافت و به یکی از دغدغه‌های اقتصادی نظام تبدیل شد. در این میان دو نگاه درباره اصلاح این روند به وجود آمد که از نظر کارشناسان اقتصادی قابل جمع نبود؛ یک نگاه معتقد به حل ریشه‌ای موضوع از طریق کنترل نقدینگی و تورم بود که پروسه‌ای درازمدت یا حداقل میان‌مدت را شامل می‌شد و افزایش قیمت حامل‌های انرژی را در گام‌های پایانی انجام می‌داد و نگاه دوم که افزایش قیمت حامل‌های انرژی را به عنوان اولین گام پیشنهاد می‌داد.

نکته مهم این است که اصل اصلاح قیمت بنزین مورد اتفاق همه کارشناسان اقتصادی بوده و اختلاف در مورد زمان این اقدام وجود داشته است. به هر حال سران سه قوه دیدگاه‌های کارشناسی را پذیرفتند که قائل به افزایش قیمت حامل‌های انرژی بودند. از نگاه این دسته از کارشناسان، مدیریت مصرف سوخت امری اجتناب‌ناپذیر بوده که در زیر به برخی دلایل آن اشاره می‌شود.

بررسی هاشان می دهد

مصرف بنزین از سوی

دهک‌های پردرآمد جامعه

بسیار بیشتر از دهک‌های

پایین جامعه است؛ یعنی

حدود ۵۷ درصد از یارانه

بنزین را سه دهک بالای

جامعه مصرف می‌کنند؛

در حالی که به سه دهک

پایین جامعه، که فقرا

جامعه را تشکیل می‌دهند،

تنها ۸ درصد یارانه بنزین

تعلق می‌گیرد

کند. اگرچه آمار دقیقی از میزان قاچاق سوخت در دسترس نیست؛ ولی بر اساس آمار مرکز پژوهش‌های استراتژیک ریاست جمهوری، میزان قاچاق بنزین به خارج از کشور در سال ۱۳۹۷ از مرز ۲۲ میلیون لیتر در روز گذشته است.

اگر میزان قاچاق بنزین را ۱۵ میلیون لیتر در روز در نظر بگیریم، با توجه به نرخ فروش بنزین ایران از طریق بورس که ۴۳ سنت است (با نرخ تسعیر ۱۱۰۰۰ تومانی دلار) هر لیتر بنزین صادراتی ایران ۴۷۳۰ تومان به فروش می‌رسد؛ یعنی ایران می‌تواند با جلوگیری از بنزین در هر روز ۷۰/۹۵ میلیارد تومان درآمد کسب کند؛ در حالی که اختلاف شدید قیمت بنزین در ایران و کشورهای همسایه سبب گسترش روزافزون پدیده قاچاق سوخت شده است.

۳

توزیع ناعادلانه یارانه بنزین

یارانه یا کمک‌های حمایتی دولت‌ها به صورت نقدی یا غیر نقدی است. در یارانه نقدی مبلغی از سوی دولت به عنوان یارانه به حساب افراد واریز می‌شود؛ اما در یارانه غیر نقدی یارانه به افراد تعلق نمی‌گیرد، بلکه به کالاها تعلق می‌گیرد؛ یعنی کالایی ارزان‌تر از قیمت واقعی آن به فروش می‌رسد و مابه‌التفاوت آن را دولت پرداخت می‌کند. یارانه دولت به بنزین از نوع یارانه غیر نقدی است. برخی یارانه غیر نقدی را یارانه پنهان نیز می‌نامند؛ زیرا عددی در محاسبات بابت این موضوع در نظر گرفته نمی‌شود. در این نوع پرداخت، کسانی یارانه بیشتری دریافت می‌کنند که مصرف بیشتری داشته باشند. بررسی‌ها نشان می‌دهد مصرف بنزین از سوی دهک‌های پردرآمد جامعه بسیار بیشتر از دهک‌های پایین جامعه است؛ یعنی حدود ۵۷ درصد از یارانه بنزین را سه دهک بالای جامعه مصرف می‌کنند؛ در حالی که به سه دهک پایین جامعه، که فقرا را تشکیل می‌دهند، تنها ۸ درصد یارانه بنزین تعلق می‌گیرد؛ به عبارتی دیگر دهک اول (ثروتمند) جامعه ۲۵ برابر دهک آخر

۲

افزایش قاچاق بنزین

با توجه به نوسانات ارزی دو سال اخیر کشور ما، قیمت بنزین در ایران بعد از ونزویلا پایین‌ترین قیمت بنزین در دنیا است؛ یعنی در حالی که قیمت جهانی بنزین ۷/۰۹ دلار به ازای هر لیتر است، قیمت بنزین در ایران حدود ۰/۰۹ دلار (با نرخ تسعیر ۱۱۰۰۰ تومان) است. پژوهشی که از سوی مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری انجام گرفته نشان می‌دهد هر لیتر قاچاق سوخت از ایران (تا قبل از تغییر قیمت بنزین در ۲۴ آبان) به کشورهای همسایه، سود بسیار بالایی برای قاچاقچیان دارد. طبق این گزارش، سود قاچاق بنزین به ترکیه ۱۵ هزار و ۶۰۵ تومان، به ترکمنستان ۴ هزار و ۸۰۵ تومان، به آذربایجان ۵ هزار و ۳۴۵ تومان، به پاکستان ۸۴۵۰ تومان، به عراق ۷۵۰۵ تومان، به افغانستان ۹۱۲۵ تومان و به ارمنستان ۱۴ هزار و ۹۳۰ تومان است. (آمار مهر ماه ۹۷) این مقایسه با بنزین هزار تومانی و نرخ بنزین کشورهای همسایه صورت گرفته است.

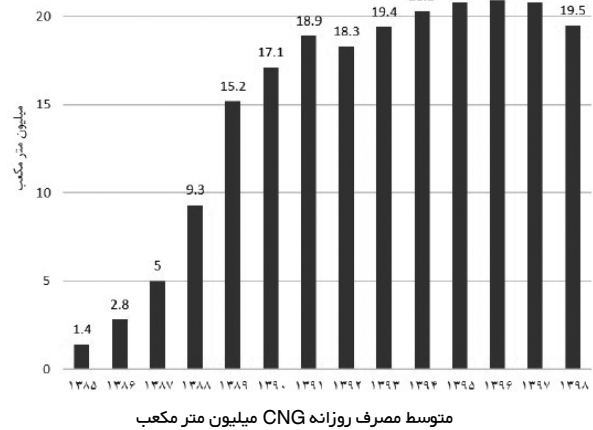
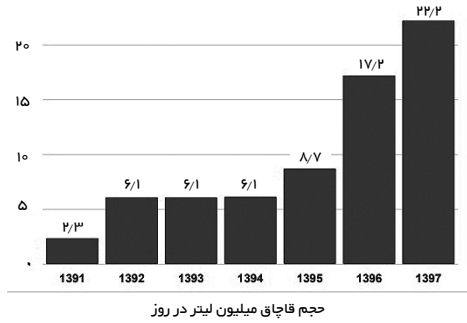
این انگیزه سبب شده است میزان قاچاق سوخت به کشورهای همسایه افزایش قابل توجهی پیدا

۱

افزایش بی‌رویه مصرف بنزین

بیش از ۹۹ درصد بنزین مورد استفاده در کشور در بخش حمل و نقل مصرف می‌شود؛ به طوری که مصرف سایر بخش‌ها قابل اغماض بوده و در محاسبات منظور نمی‌شود. بررسی آمار عرضه بنزین نشان می‌دهد مصرف بنزین در کشور طی دو دهه اخیر بیش از دو برابر شده است؛ تا آنجا که مقدار متوسط مصرف روزانه آن از حدود ۴۶

سود هر لیتر قاجاق سوخت به کشورهای همسایه							
کشور	قیمت بنزین (دلار)	قیمت گازوئیل (دلار)	قیمت بنزین (تومان)	قیمت گازوئیل (تومان)	سود قاجاق بنزین (تومان)	سود قاجاق گازوئیل (تومان)	سود قاجاق گازوئیل (درصد)
ترکمنستان	۰.۴۲	۰.۲۹	۵۲۶۵	۱۵۱۲۰	۴۸۱	۲۹۲۴	۹۵۳
آذربایجان	۰.۴۷	۰.۲۵	۶۲۴۵	۴۷۲۵	۵۲۵	۵۲۴۵	۸۴۵
پاکستان	۰.۷	۰.۸	۹۴۵۰	۱۰۸۰۰	۸۴۵	۲۰۶۰	۸۴۵
عراق	۰.۶۲	۰.۷	۸۵۰۵	۹۴۵۰	۷۵۱	۱۷۹۰	۷۵۰.۵
افغانستان	۰.۷۵	۰.۷۱	۱۰۱۲۵	۹۵۸۵	۹۱۳	۱۸۱۷	۹۱۲.۵
ارمنستان	۱.۱۸	۱.۰۹	۱۵۹۳۰	۱۴۷۱۵	۱۴۹۳	۲۸۴۲	۱۴۹۲.۰

توجه به اینکه طرحی در این زمینه وجود ندارد، به زمان و سرمایه‌گذاری قابل توجهی نیاز است که در این مدت کم و با توجه به وضعیت اقتصادی کشور امکان عملیاتی شدن آن در کوتاه مدت وجود ندارد. راه سوم مدیریت مصرف سوخت و تغییر روند مصرف و جلوگیری از قاجاق سوخت است که سبب می‌شود تقریباً تا ده سال آینده نیازی به واردات بنزین نداشته باشیم. به نظر می‌رسد راه سوم تنها راهی است که امکان عملیاتی شدن آن وجود دارد.

است؛ به گونه‌ای که مصرف روزانه گاز طبیعی در سال ۱۳۹۷ از سال ۱۳۹۶ کاهش یافته و از ۲۰/۹ به ۲۰/۸ میلیون متر مکعب در روز رسیده است. این روند کاهش در سال جاری با سرعت بیشتری ادامه یافته؛ به طوری که در چهار ماهه اول امسال، متوسط مصرف روزانه گاز ۱۹/۵ میلیون متر مکعب بوده است. با توجه به اینکه هر متر مکعب CNG معادل یک لیتر بنزین کارایی دارد، می‌توان گفت مصرف روزانه ۲۰ میلیون متر مکعب گاز یعنی صرفه‌جویی ۲۰ میلیون لیتر بنزین در روز. به نظر کارشناسان و بررسی آمارها سهمیه‌بندی سوخت می‌تواند نوع مصرف سوخت را تغییر و تمایل به استفاده از CNG را افزایش دهد.

(فقیر) یارانه بنزین دریافت می‌کند. این نوع تقسیم یارانه به هیچ وجه با مبانی دینی و عقلانی مورد پذیرش جامعه ما سسخت ندارد؛ البته نا عادلانه بودن توزیع یارانه بنزین به اختلاف دهک‌های پردرآمد و کم درآمد منحصر نیست و اختلاف بهره‌مندی شهرنشینان و روستاییان نیز بسیار زیاد است. نمودار زیر که برگرفته از مرکز پژوهش‌های استراتژیک ریاست جمهوری است به خوبی گویای این وضعیت است.

۶ کسری بودجه دولت

اقتصاد ایران با چالش‌های بسیاری مواجه است و ریشه اصلی مشکلات اقتصادی کشور وابستگی بودجه به نفت است. با توجه به تدبیر دولت برای بودجه سال آینده، که بودجه جاری کشور بدون اتکا به نفت باشد باید منابع درآمدی جدیدی جایگزین آن شود. یکی از مهم‌ترین منابع دولت، صادرات بنزین از محل صرفه‌جویی در مصرف آن است. سهمیه‌بندی سوخت از دو جهت به منابع بودجه‌ای دولت کمک می‌کند؛ یکی کاهش و مدیریت مصرف سوخت از سوی شهروندان و دیگری جلوگیری از قاجاق سوخت. بنابر اعلام رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان تهران در چند روز گذشته که از سهمیه‌بندی بنزین می‌گذرد، مصرف سوخت حدود ۳۰ درصد کاهش یافته است. ۶ محاسبات آماری نشان می‌دهد دولت می‌تواند حدود ۱۲ تا ۳۶ هزار میلیارد تومان (بسته به میزان صرفه‌جویی مردم) از این محل برای تأمین بودجه کشور استفاده کند.

۴ تغییر موازنه مصرف از بنزین به گاز

برخورداری کشورمان از منابع عظیم گاز طبیعی، وجود شبکه گسترده گازرسانی در سراسر کشور و مزیت‌های اقتصادی و زیست محیطی استفاده از گاز طبیعی، سبب شد مسئولان کشور استفاده از CNG و گنجانیدن آن در سبد سوخت مصرفی در بخش حمل و نقل را در دستور کار قرار دهند. ضمن اینکه قاجاق این نوع از سوخت هم امکان‌پذیر نیست. اگر چه مصرف گاز طبیعی در بخش خانگی به شدت زیاد است و باید برای کاهش آن تصمیم‌گیری دقیقی کرد؛ اما سوق دادن مالکان خودروها به استفاده از سوخت گاز قطعاً امری درست و قابل دفاع است. نمودار مصرف گاز خودروها نشان می‌دهد استفاده از این سوخت پس از آغاز طرح هدفمندسازی یارانه‌ها به شدت افزایش یافته و به نوعی الگوی مصرف مردم تغییر کرده است؛ اما در سال‌های اخیر با توجه به افزایش قیمت گاز طبیعی و ثابت ماندن قیمت بنزین، تمایل مردم به استفاده از خودروهای گازسوز کاهش یافته

۵ دشواری تأمین بنزین

تأمین بنزین یکی از دغدغه‌های همه دولت‌های جهان به شمار می‌رود. در حال حاضر، میزان تولید بنزین کشور حدود ۱۰۵ تا ۱۱۰ میلیون لیتر در روز است که تقریباً ۱۰۰ میلیون لیتر آن را در داخل مصرف می‌شود. آمارها نشان می‌دهد که در صورت ادامه روند مصرف طی دو سال آینده، ایران به واردکننده بنزین بدیل می‌شود. برای جلوگیری از این اتفاق، سه راه پیش روی دولت قرار دارد؛ اول اینکه از طریق صادرات نفت خام و دیگر کالاها و از محل صادرات نفتی و غیر نفتی، اعتبار لازم برای واردات بنزین را تأمین کند که فشار تحریم‌ها از یکسو و کسری شدید بودجه دولت از سوی دیگر حاکی از آن است که چنین چیزی امکان‌پذیر نیست. راه دوم اینکه پالایشگاه جدید بسازد که با

- برخورداری کشورمان از منابع عظیم گاز طبیعی، وجود شبکه گسترده گازرسانی در سراسر کشور و مزیت‌های اقتصادی و زیست محیطی استفاده از گاز طبیعی، سبب شد مسئولان کشور استفاده از CNG و گنجانیدن آن در سبد سوخت مصرفی در بخش حمل و نقل را در دستور کار قرار دهند. ضمن اینکه قاجاق این نوع از سوخت هم امکان‌پذیر نیست.

نزدیک‌ترین راه به عدالت

دکتر عبدالمجید شیخی

اقتصاددان و عضو هیئت علمی دانشگاه

موضوع سهمیه‌بندی و گران کردن بنزین در واقع در راستای همان طرح هدفمندی یارانه‌ها بوده که ابتدا همه این طرح را مسکوت گذاشت، سپس حتی کارت‌های سوخت را هم حذف کرد. باید توجه داشت در همان زمان بانک جهانی طرح ابتکاری ایران در راستای هدفمندسازی یارانه‌ها به ویژه در حوزه انرژی را به منزله الگو به دیگر کشورهای جهان توصیه کرد؛ بنابراین لجajتی سیاسی در این میان سبب شد تا چنین طرحی تقریباً متوقف شود؛ در حالی که به شدت به آن نیاز بود و در نهایت دولت فعلی بعد از مدت‌ها وقفه ناچار به این طرح بازگشت.

در اینجا چند مسئله مطرح می‌شود. در بحث سهمیه‌بندی بنزین یکی از اهداف طرح کاهش دادن مصرف بنزین بود که بنزین را با دو قیمت یارانه‌ای و آزاد به کمک مدیریت با کارت سوخت عرضه می‌کنند. در اینجا این پرسش مطرح است که چرا دولت در بحث بنزین شش سال تعلل داشت و سپس این‌گونه شوک وارد کرد؟ دوم اینکه افزایش قیمت بنزین و سایر حامل‌ها مورد اتفاق همه اقتصاددانان است. مهم‌ترین اثر آن نیز از بین بردن انگیزه برای قاچاق سوخت به خاطر به

صرفه نبودن قیمت آن خواهد بود که مصرف را در داخل کاهش می‌دهد و بنزین تولیدی اضافه را با صادر شدن به کشور سرمایه ایجاد می‌کند.

اینکه تفاوت قیمت و واقعی شدن آن برای دولت‌ها درآمد ایجاد می‌کند و این درآمد باید صرف پر کردن خلأهایی شود که در اثر افزایش قیمت انرژی ایجاد می‌شود خود یک برکت است؛ اما در نحوه اجرا فعلاً گفته شده که این درآمد به صورت مساوی میان دهک‌ها تقسیم می‌شود. باید توجه داشت که میزان ضرر به دهک‌های گوناگون از افزایش قیمت سوخت متفاوت است و دولت باید منطبق با آن اقدام به توزیع این ثروت کند؛ یعنی دهکی که ضرر کمتری می‌کند، کمتر دریافت کند و دهکی بیشتر ضرر می‌کند بیشتر حمایت شود؛ البته درآمد این موضوع باید در بحث هدفمندی یارانه‌ها در سه حوزه پرداخت به مردم، توسعه بهداشت و درمان و تولید بر اساس قانون تقسیم شود.

اگر قصد دولتمردان و تصمیم‌گیران اقتصادی برقراری عدالت در جامعه و حمایت از اقشار ضعیف است، باید در مورد یارانه انرژی و سوخت قدم‌های بزرگ‌تری بردارند؛ زیرا در همین طرح اخیر هم در اختصاص سهمیه، فردی که ثروتمندتر است، بنزین سهمیه بیشتر دریافت کرده و فقرا که خودرو ندارند هیچ یارانه‌ای دریافت نمی‌کنند؛ یعنی در دراز مدت

باید به سمت آزادسازی قیمت بنزین و تک نرخی کردن آن به شرط واریز درآمد حاصل شده به عنوان یارانه‌های اقشار ضعیف‌تر جامعه اقدام کرد تا به عدالت نزدیک شد؛ البته طرح‌هایی در این مورد ارائه شده است، یعنی اختصاص بنزین یارانه‌ای به هر ایرانی که فرد متناسب با نیاز خود مصرف کند یا به قیمت آزاد. در مقابل یک سیستم بنزین را بفروشد و از درآمد این یارانه استفاده کند که نزدیک‌ترین حالت به عدالت است.

در واقع هدف دیگر ایجاد کارت سوخت و سهمیه‌بندی بنزین مانع شدن برای قاچاق این محصول بود. در این باره باید توجه داشت که خود سهمیه‌بندی و دو نرخی شدن سوخت نمی‌تواند مانع مهمی در برابر قاچاق باشد؛ چرا که به ظاهر هیچ تبدیری در باره میزان و حد و اندازه استفاده از بنزین آزاد وجود ندارد و بنزین سه هزار تومانی نصف تا یک سوم قیمت بنزین کشورهای همسایه است و انگیزه قاچاق هنوز بسیار بالاست؛ یعنی طرح سهمیه‌بندی و افزایش قیمت هنوز هیچ تأثیری روی قاچاق نخواهد داشت؛ اما سود قاچاقچیان را کم خواهد کرد. این طرح دولت چنین نقضی هم دارد؛ اما نقد به عملکرد دولت در اجرای این طرح بسیار زیاد است. ایجاد شوک قیمت پس از توقف چند ساله افزایش آن مسئله‌ای است که باید دولت نسبت به آن پاسخگو باشد.

در همین طرح اخیر هم در اختصاص سهمیه، فردی که ثروتمندتر است، بنزین سهمیه بیشتر دریافت کرده و فقرا که خودرو ندارند هیچ یارانه‌ای دریافت نمی‌کنند؛ یعنی در دراز مدت باید به سمت آزادسازی قیمت بنزین و تک نرخی کردن آن به شرط واریز درآمد حاصل شده به عنوان یارانه‌های اقشار ضعیف‌تر جامعه اقدام کرد تا به عدالت نزدیک شد

محرک ناآرامی‌ها

بررسی نقش انباشت مطالبات اقتصادی در شکل‌گیری آشوب‌های آبان ۱۳۹۸

علی قاسمی

تحلیل‌گر ارشد اقتصادی

پس از آرام شدن فضای آشوب و اغتشاش که به بهانه افزایش قیمت بنزین در برخی نقاط کشور رخ داد، جا دارد زوایای این ماجرا و دلایل وقوع چنین حوادثی به طور جدی و آکاوی شود؛ زیرا تحلیل واقع‌بینانه و درک شرایط به نوعی به تحلیل‌ها کمک می‌کند تا در صدد رفع مشکلات فراروی برآییم. خود این عمل می‌تواند اقدامی پیش‌دستانه باشد. برای جلوگیری از اقدامات مشابهی که در آینده ممکن است با این روند اقتصادی صورت بگیرد؛ البته باید حساب اخلاگران ساماندهی شده و مرتبط با بیرون مرزها و خود فروخته به بیگانه را از محرومان آسیب دیده از تنگنای اقتصادی جدا کرد. بررسی توانمندی‌ها و پتانسیل‌های اقتصاد ایران این واقعیت را نمایان می‌کند که اقتصاد کشورمان از ظرفیت‌های بی‌ظنیر و قابل توجهی برخوردار است که در صورت آزادسازی آنها و تکیه بر ساخت درونی می‌توان به بالندگی رسید. هر چند در این فرایند اقدامات در خور توجهی صورت گرفته، متأسفانه مشکلاتی که گریبان حوزه‌های گوناگون اقتصادی ایران را گرفته نه تنها طی سال‌های گذشته حل نشده است بلکه روز به روز بر حجم آن نیز افزوده شده و هر روز بار جدید اقتصادی بر دوش مردم، به ویژه قشر ضعیف و متوسط جامعه قرار می‌گیرد. آثار و

تبعات تحریم‌های خارجی بر معیشت مردم از یک سو و افزایش بی‌رویه قیمت مسکن و اجاره بها، بالا بودن نرخ بیکاری، ناکارآمدی مدیران اقتصادی، تورم بالا، کاهش ارزش پول ملی و افزایش بی‌رویه قیمت‌ها از سوی دیگر سبب شده است بخشی از مردم فشارهای اقتصادی سنگینی را متحمل شوند و انباشتی از مطالبات برای این قشر به وجود بیاید. در این میان با نگاهی ظریف به اغتشاشات اخیر درمی‌یابیم که بیشتر وقایع در حاشیه کلان شهرها رخ داده و این پدیده در مراکز استان‌ها و مناطق پرخوردار کمتر دیده می‌شود. دلیل این امر برای بیشتر معترضان مشکلات اقتصادی و تنگی معیشت می‌تواند باشد.

در تابستان ۱۳۹۷ موج گرانی مسکن و افزایش اجاره‌بها در تهران موجب شد بیش از ۶۰۰ هزار نفر که قدرت ماندن در تهران را نداشتند، به سوی شهرها و روستاهای خارج از تهران مهاجرت کنند. این گرانی‌ها حتی موجب شد در تهران هم شاهد جابه‌جایی مناطق باشیم و کسانی که قدرت ماندگاری در مناطق بالایی تهران را نداشتند، به سوی مناطق پایین آمدند که در نتیجه این اتفاق، اقشار پایین‌تر جامعه چاره‌ای جز حاشیه‌نشینی و اسکان در سکونتگاه‌های غیررسمی نداشتند. گرانی بنزین معیشت این گروه را از سایرین سخت‌تر می‌کند. ضروری است حاشیه‌نشینی و آثار زیانبار اجتماعی آن در جایی به صورت مجزا بررسی و

تحلیل شود. به گفته «ایمانی جاجرمی» استادیار دانشگاه علوم اجتماعی دانشگاه تهران «بر اساس آمارهای غیررسمی در دهه ۷۰، حدود ۳ تا ۵ میلیون نفر ساکن سکونتگاه‌های غیررسمی بودند. بر همین اساس در حال حاضر ۱۵ تا ۲۰ میلیون نفر در این مناطق ساکن هستند.» (محمد محمودی شاه‌نشین «نماینده شهریار، قدس و ملارد در مجلس شورای اسلامی، گفته بود: «علت اصلی مهاجرت معکوس پایتخت‌نشینان به شهرهای اقماری، مسئله افزایش قیمت مسکن و افزایش هزینه‌های زندگی است.») در همین راستا، مرکز پژوهش‌های مجلس گزارشی از وضعیت فقر مطلق در شش ماهه اول سال ۱۳۹۷ ارائه کرده است که در آن از رشد ۲۵ درصدی خط فقر تابستان ۱۳۹۷ نسبت به تابستان سال گذشته‌اش خبر داده و گفته است، در بهترین حالت درآمد‌های خانوار در تابستان ۱۳۹۷ نسبت به بهار ۱۳۹۷ ثابت مانده و خط فقر مطلق برای یک خانوار چهار نفره در شهرستان تهران ۳۰۰ هزار تومان افزایش یافته است. این رقم برای فقرا قابل ملاحظه است و لزوم توجه به سیاست‌های حمایتی را می‌طلبد. در این وضعیت، باید با نگاهی خاص، برنامه‌ای جامع و منسجم برای این قشر در نظر گرفت تا قدرت خرید بیابند و تنها با توانمندسازی و مسکن‌دار کردن آنها می‌توان بر بخشی از مشکلات فائق آمد تا از بروز حوادث این چنینی پیشگیری شود.

مرکز پژوهش‌های مجلس
گزارشی از وضعیت فقر
مطلق در شش ماهه اول
سال ۱۳۹۷ ارائه کرده
است که در آن از رشد ۲۵
درصدی خط فقر تابستان
۱۳۹۷ نسبت به تابستان
سال گذشته‌اش خبر داده
و گفته است، در بهترین
حالت درآمد‌های خانوار
در تابستان ۱۳۹۷ نسبت
به بهار ۱۳۹۷ ثابت مانده
و خط فقر مطلق برای
یک خانوار چهار نفره در
شهرستان تهران ۳۰۰ هزار
تومان افزایش یافته است.

موافقان و مخالفان اصلاح قیمت بنزین

رضازمانی

خبیرنگار اقتصادی

در بامداد ۲۴ آبان ماه ۱۳۹۸ افزایش، یا به اصطلاح دقیق‌تر اصلاح قیمت بنزین با اعلام صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران علنی شد و زمزمه‌هایی که پیش از آن به گوش می‌رسید به واقعیت رسید. بر این اساس، قیمت هر لیتر بنزین سهمیه‌ای ۱۵۰۰ تومان و هر لیتر آزاد ۳۰۰۰ تومان مصوب شد. پس از آنکه عموم مردم جامعه از این اقدام آگاه شدند، موجی از نگرانی و سردرگمی میان آنها به وقوع پیوست که باری دیگر از گرانی‌ها و هزینه‌های سرسام‌آور زندگی بر دوش آنان تحمیل می‌شود. این اقدام شبانه و ناگهانی که می‌بایست پیش از آن از سوی مسئولان مربوط به صورت شفاف برای آگاهی بخشی به مردم تبیین می‌شد، متأسفانه بسستر اعتراض برخی مردم را در شهرهای گوناگون کشور فراهم کرد؛ از این رو دولت می‌بایست برای اعتمادسازی و رفع نگرانی مردم هر چه زودتر به این اعتراضات پاسخ می‌داد و ابهامات و نگرانی‌های آنان را برطرف می‌کرد. از سوی دیگر، با اجرایی کردن قول‌ها و وعده‌هایی که بیان کرد، مبنی بر پرداخت بسته‌های حمایتی، جلوگیری از افزایش قیمت‌ها در کالاها و خدمات دیگر، همچنین نظارت جدی بر قیمت‌ها و ارائه بنزین سهمیه‌بندی شده با اصلاح جدید قیمت اذهان مردم را به سوی اعتماد و اطمینان بیشتر به این اقدام خود سوق می‌داد. اکنون در این نوشتار می‌خواهیم مواضع و تحلیل‌های موافقان و مخالفان اصلاح قیمت بنزین را مطرح کنیم.

موافقان

هم‌اکنون موافقان این طرح را دولتمردان و برخی کارشناسان اقتصادی تشکیل می‌دهند که در ادامه به برخی از مواضع آنان اشاره می‌کنیم. در ابتدا «**دکتر محمدباقر نوبخت**» رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور در این مورد اظهار داشت که: همه درآمد ناشی از افزایش قیمت بنزین به مردم بازمی‌گردد؛ بنابراین باید ۱۰۰ درصد منابع حاصل از اصلاح قیمت‌ها و سهمیه‌بندی به صورت حمایت معیشتی میان خانوارهای مورد نظر توزیع شود. «**غلامرضا مصباحی مقدم**» عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام گفته است: محاسبه کردم که سه برابر شدن قیمت بنزین اثر تومی ندارد. این امر فوایدی همچون کاهش ترافیک، قاچاق و آلودگی هوا را به همراه دارد؛ اما از طرفی دولت باید هر چه سریع‌تر وجوه به دست آمده را به حساب مردم واریز کند تا نگرانی‌ها برطرف شود. «**دکتر علی ربیعی**» سخنگوی دولت نیز اشاره کرده است که: محور حمایت از یارانه معیشتی مردم را بر پایه یک خانواده پنج نفره قرار داده‌ایم. از این حیث درآمد ۳۰ هزار میلیارد تومانی حاصل از افزایش قیمت بنزین را به این خانوار ۱۸ میلیونی بازمی‌گردانیم. بر اساس گفته‌های دولتمردان، از این پس دولت در دو مرحله نسبت به پرداخت نقدی حمایتی به مردم اقدام خواهد کرد. یکی مربوط می‌شود به پرداخت یارانه‌ها و دیگری در حوزه پرداخت بسته‌های

آیا پیش از هر اقدامی

سنجیده رفتار کردن و

موضوع را شفاف بیان

کردن، مشکل آفرین

است؟

آیا عموم مردم و نخبگان

جامعه را محرم دانستن

و با آنان سخن گفتن

اشکالی دارد؟

و ده‌ها سؤال دیگر که باید

به آنان پاسخ داد...

بنا به اظهارات بسیاری

از کارشناسان اقتصادی

حتی افرادی که همسوی

دولت هستند، برای اینکه

قیمت بنزین را افزایش

دهیم آن هم در چنین موقع

حساسی که شرایط سخت

اقتصادی بر مردم ما

می‌گذرد، نیازمند اقدامات

آز پیش تعیین شده و

برنامه‌ریزی شده دقیق‌تری

بودیم.

حمایت معیشتی که از این پس صورت می‌گیرد.

«**محمدعلی دهقان دهنوی**» معاون اقتصادی

وزیر اقتصاد نیز گفته است:

وقتی سوخت گران شود، مردم به خرید خودروهای ارزان ترغب می‌شوند و خودروسازها هم درصدد ارتقای سطح خط تولید خود برمی‌آیند تا خودروهای کم‌مصرف تولید کنند. به این ترتیب سوخت کمتری مصرف می‌شود و هوا کمتر آلوده خواهد شد.

«**بیژن زنگنه**» وزیر نفت بیان کرده است:

ما هم‌اکنون صادرات بنزین را در دستور کار داریم. حال اگر نسبت به این سهمیه‌بندی اقدام نمی‌کردیم، با توجه به روند افزایشی سالی ۱۰ درصد به مصرف بنزین در کشور که معادل ۹ تا ۱۰ میلیون لیتر است، در سال ۱۴۰۰ دوباره کشورمان نیازمند مصرف بنزین برای مصرف داخلی می‌شد؛ بنابراین دوباره واردکننده آن می‌شدیم.

مخالفان

اما این اقدام مهم مخالفانی هم دارد که نیاز است تحلیل‌های آنان را نیز بدانیم.

«**احمد توکلی**» عضو مجمع تشخیص مصلحت

نظام در پیام توییتی خود اعلام کرده است که:

حساب اصلاح مصرف سوخت از طرح ناقص و غیرکارشناسی دولت جد است. اصلاح مصرف، سیاست‌های غیرقیمتی، قیمتی و حمایتی از مشاغل و مردم را با هم می‌طلبد. طرح فعلی تنها انتقال بار ناکارآمدی دولت به دوش مردم است.

«**یحیی آل اسحاق**» رئیس اتاق بازرگانی

مشترک ایران و عراق گفته است:

محمدباقر نوبخت

غلامرضا مصباحی مقدم

علی ربیعی

فرشاد مؤمنی

احمد توکلی

یحیی آل اسحاق

و دهها سؤال دیگر که باید به آنان پاسخ داد... بنا به اظهارات بسیاری از کارشناسان اقتصادی حتی افرادی که همسوی دولت هستند، برای اینکه قیمت بنزین را افزایش دهیم آن هم در چنین موقع حساسی که شرایط سخت اقتصادی بر مردم ما می گذرد، نیازمند اقدامات از پیش تعیین شده و برنامه ریزی شده دقیق تری بودیم.

در پایان این مقاله از سخنان گوهر بار رهبر معظم انقلاب بهره می بریم که در ۱۳۹۸/۸/۲۶ در جلسه درس خارج فقه خود بیان کردند:

«یقیناً بعضی از مردم از این تصمیم یا نگران می شوند یا ناراحت می شوند یا به ضررشان است یا خیال می کنند به ضررشان است... مسئولین البته دقت کنند مواظبت کنند، هر چه ممکن است از مشکلات این کار کم کنند... چون الان گرانی هست، بنا باشد باز اضافه بشود گرانی، خب این برای مردم خیلی مشکلات درست می کند... امیدواریم ان شاء الله به کمک مردم، به همفکری و هم افزایی مسئولان و دلسوزی و پیگیری آنها و لطف الهی ان شاء الله این کار به بهترین وجهی پیش برود.»

به وضع سخت و سنگین معیشت مردم نگران هستند و تلاش خود را برای کاستن بخشی از دغدغه به حق مردم انجام می دهند و دلسوزانه مواضع خود را مطرح می کنند؛ اما هر کدام از طریق و روش خاص خود نسبت به بیان این هدف اقدام می کنند.

بله درست است، قیمت بنزین بایستی اصلاح می شد تا از قاچاق آن به خارج از کشور جلوگیری شود. بایستی اصلاح می شد تا از هدررفت این منبع انرژی مهم کاسته شود. بایستی اصلاح می شد تا در مصرف آن مدیریت داشته باشیم تا روزی واردکننده آن نشویم؛ اما باید توجه داشت که برای رسیدن به این اهداف درست و منطقی چه راهکارهایی از همه مناسب تر، کم هزینه تر و دارای بهره وری بیشتر است؟ آیا اگر برای این کار به اقدامات ناگهانی و شوک آور روی بیاوریم خوب است؟

آیا پیش از هر اقدامی سنجیده رفتار کردن و موضوع را شفاف بیان کردن، مشکل آفرین است؟ آیا عموم مردم و نخبگان جامعه را محرم دانستن و با آنان سخن گفتن اشکالی دارد؟

اصلاح قیمت حامل های انرژی باید از سال های قبل به صورت تدریجی انجام می شد. حال با توجه به شرایط خاص اقتصادی کشور که مردم تحت فشار هستند، احتمال بروز مشکلات جدید در این زمینه وجود خواهد داشت.

«فرشاد مؤمنی» استاد اقتصاد دانشگاه علامه طباطبایی گفته است:

من در کمال خضوع، رئیس جمهور، رئیس سازمان برنامه و بودجه، رئیس کل بانک مرکزی و وزیر اقتصاد را در مورد دستاوردها و هزینه های افزایش قیمت بنزین به مناظره دعوت می کنم؛ به شرطی که این مناظره بخش مستقیم و حداقل استانداردهای آن رعایت شود.

♦ جمع بندی و تحلیل

حال که مواضع و تحلیل های برخی مسئولان کشور و همچنین کارشناسان اقتصادی را متوجه شدیم، می توانیم یک جمع بندی را نسبت به این موارد داشته باشیم.

از یک سو همه سخنان مطرح شده یک هدف را دنبال می کنند و آن این است که همه آنها نسبت

«احمد توکلی» عضو

مجمع تشخیص مصلحت

نظام در پیام توییتری خود

اعلام کرده است که:

حساب اصلاح مصرف

سخت از طرح ناقص

و غیر کارشناسی دولت

جداست. اصلاح

مصرف، سیاست های

غیر قیمتی، قیمتی و

حمایتی از مشاغل و

مردم را با هم می طلبد.

طرح فعلی تنها انتقال بار

ناکارآمدی دولت به دوش

مردم است.

بنزین شهر آشوب

گزارشی از اعتراضات به افزایش قیمت بنزین در دیگر کشورها

اکبر معصومی

کارشناس بین‌الملل

حامل‌های انرژی یک کالای اساسی برای مردم همه کشورها محسوب می‌شود و تغییر قیمت سوخت برای هیچ کشوری آسان نیست. نه برای کشورهایی با نرخ ثابت سوخت و نه برای کشورهایی با نرخ شناور. تأثیرگذاری سریع افزایش قیمت سوخت در زندگی عمومی مردم سبب شده است مخالفت با آن نیز خیلی سریع گسترده شود و حتی در مواردی با آشوب همراه باشد. افزایش قیمت سوخت، به ویژه بنزین همواره با پیوست‌های گوناگونی، از جمله پیوست امنیتی به دلیل جلوگیری از آشوب، پیوست رسانه‌ای برای اقیانوس‌سازی عمومی و پیوست اطلاعاتی به منظور جلوگیری از نفوذ افراد اجاره‌ای و به دنبال آن تحریک احساسات مردم همراه بوده است.

بنابراین بدیهی است، تغییر در این مؤلفه برای دولت‌ها کار دشواری خواهد بود. تأثیرگذاری تغییر قیمت سوخت تا جایی است که می‌تواند موجب روی برگرداندن مردم از حزب برنده و دولت مستقر شود. در دهه ۹۰ میلادی، «اندونزی» تحت ریاست سوهارتو، کشوری با ثبات تصور می‌شد؛ اما تصمیم برای کاستن از یارانه انرژی در سال ۱۹۹۸ چنان موجی از اعتراض در میان مردم اندونزی ایجاد کرد که حکومت سوهارتو را چند ماه سرنگون ساخت. در یک سال گذشته نیز افزایش قیمت سوخت کشورهای گوناگون جهان را درگیر کرده است. در برخی از کشورها اعتراضات بیشتر جنبه نافرمانی مدنی داشته و در برخی دیگر به درگیری‌های

شدید و خشونت کشیده شده است. در تیر ماه سال ۱۳۹۷ با فشار صندوق بین‌المللی پول، دولت «هائیتی» تصمیم گرفت یارانه انرژی را حذف کند. معنای این تصمیم، افزایش ۳۸ درصدی قیمت بنزین و ۴۷ درصدی گازوئیل بود. بلافاصله اعتراضات عمومی هائیتی را فراگرفت. جاده‌ها مسدود شد، چندین پمپ بنزین به آتش کشیده شد و ساختمان‌های دولت هدف حمله معترضان قرار گرفت. اعتراضاتی که از «پورتو پرنس» پایتخت این کشور آغاز شده بود، به سرعت به دیگر شهرهای هائیتی نیز تسری پیدا کرد. طیف گسترده‌ای از طبقه فرودست این کشور که پیشتر چندین اعتراض پراکنده به وضعیت معیشتی انجام داده بودند، در مرکز این اعتراضات قرار داشتند. در نهایت دولت هائیتی اعلام کرد، فعلاً به توصیه صندوق بین‌المللی پول عمل نخواهد کرد.

یک سال پیش هم دولت «فرانسه» مالیات سبز بر بنزین و گازوئیل را اجرا کرد که بلافاصله اعتراضات در شهرهای فرانسه شروع شد و تا امروز تحت عنوان «جلیقه زردها» ادامه دارد. معترضان جلیقه زرد که پیشتر هر شنبه در شهرهای فرانسه به اعتراض دست می‌زدند، با بستن چندین باره اتوبان‌ها حمل و نقل جاده‌ای این کشور را مختل کرده‌اند. این مالیات جدید به طور متوسط سبب افزایش ۲/۹ سنتی بنزین و ۶/۵ سنتی گازوئیل می‌شود. برآوردها نشان می‌دهد، در این اعتراضات حدود یک چهارم فرانسوی‌ها به خیابان آمده‌اند و ناراضی‌شان را اعلام کرده‌اند.

دولت «اکوادور» نیز با فشار صندوق بین‌المللی پول برای حذف یارانه انرژی در ازای اعطای وام ۴ میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلاری سبب بروز اعتراضات خونین شد.

انتظار می‌رفت حذف یارانه انرژی سبب افزایش ۱۰۰ درصدی قیمت بنزین و گازوئیل در این کشور آمریکای لاتین شود. بخش زیادی از مردم این کشور با بستن راه‌های اصلی، حمل و نقل در این کشور را مختل کردند. دامنه این اعتراضات در «کیتو»، پایتخت اکوادور چنان گسترده بود که در آنجا حکومت نظامی اعلام شد. چندین نفر در این اعتراضات کشته و صدها نفر زخمی شدند. در نهایت دولت اکوادور با میانجی‌گری کلیسای کاتولیک و سازمان ملل با معترضان وارد مذاکره شد و اعلام کرد، از تصمیمش برای برداشتن یارانه انرژی باز خواهد گشت.

در چند سال گذشته، افزایش قیمت انرژی در «هند»، «استرالیا» و «روسیه» نیز سبب شکل‌گیری اعتراضاتی عمدتاً مدنی شده است. در آبان ۱۳۹۷ افزایش ۷ سنتی در قیمت بنزین سبب شکل‌گیری چندین اعتصاب در استرالیا شد. عموم مردم با مراجعه نکردن به پمپ بنزین‌ها خواهان عقب‌نشینی دولت از سیاست‌های مالیات عمومی شدند که افزایش در نرخ بنزین را سبب شده بود.

در خرداد همان سال هم اتفاق مشابهی در «روسیه» رخ داد. اعتراض به این رخداد در روسیه با بستن مسیرهای ورودی پمپ بنزین‌ها در چند استان این کشور صورت گرفت. در هند نیز اعتراض به افزایش قیمت بنزین به درگیری معترضان با پلیس در ایالت‌های بهار و گجرات منجر شد. این اعتراضات که در شهریور ۱۳۹۷ رخ داد، سبب تعطیلی دفاتر دولتی، مدارس و مراکز تجاری شد. گفتنی است، افزایش قیمت بنزین به دلیل افزایش جهانی قیمت نفت و کاسته‌نشدن از نرخ مالیات بر سوخت صورت گرفت.

در چند سال گذشته،

افزایش قیمت انرژی

در «هند»، «استرالیا»

و «روسیه» نیز سبب

شکل‌گیری اعتراضاتی

عمدتاً مدنی شده است.

در آبان ۱۳۹۷ افزایش

۷ سنتی در قیمت بنزین

سبب شکل‌گیری چندین

اعتصاب در استرالیا شد.

عموم مردم با مراجعه

نکردن به پمپ بنزین‌ها

خواهان عقب‌نشینی

دولت از سیاست‌های

مالیات عمومی شدند که

افزایش در نرخ بنزین را

سبب شده بود.

نگاه سوم

ابعاد سیاسی

چرا رهبری از تصمیم سران قوا حمایت کردند؟

در گفت‌وگو با تعدادی از مسئولان و صاحب‌نظران پاسخ داده شد

دو روز پس از افزایش قیمت بنزین، رهبر معظم انقلاب در جلسه درس خارج فقه خود با حمایت از این تصمیم سران قوا به مردم هشدار دادند که مراقب سوءاستفاده‌کنندگان باشند. اکنون با این پرسش مواجه می‌شویم که چرا رهبر معظم انقلاب از تصمیم سران قوا حمایت کردند؟ به همین منظور به سراغ برخی مسئولان و صاحب‌نظران رفتیم که در ادامه پاسخ آن‌ها را می‌خوانید.

دکتر محسن رضایی

سردار محمد شیرازی

سردار علیرضا افشار

حجت‌الاسلام روح‌الله حسینیان

♦ دکتر محسن رضایی

♦ دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام

در مورد افزایش قیمت بنزین و سهمیه‌بندی آن که مبتنی بر تصمیم دولت انجام شد و حوادث بعد از آن، باید گفت این کار بی‌تدبیری دولت بود؛ چرا که دولت می‌توانست خیلی بهتر چنین طرحی را اجرا کند که فضا برای اشرار فراهم نشود. در واقع در شرایطی که اقدام علیه کشور از سوی دشمنان بسیار محتمل بود، این بی‌تدبیری دولت سبب شد تا فرصت مناسب برای اشرار و گروه‌های معاند تروریستی فراهم شود و دیدیم که در شهرهای مختلف اقدامات مشابه هم ظاهراً با مرکز فرمانده واحد صورت گرفت. در این شرایط دشمنان از احساسات مردم سوءاستفاده کرده و با این بی‌تدبیری دولت، خود را در صف مردم جای دادند و عملیات خود را شروع کردند؛ البته این قائله خیلی زود جمع شد و ورود رهبر معظم انقلاب سبب شد به سرعت صف‌بندی‌ها درست شود و مردم از اغتشاشگران جدا شوند. آقا مردم را با دست‌های پنهان پشت پرده این ماجرا آشنا کرد و مردم خودشان به میدان آمدند و جاده خنثی شد؛ البته صدای آنها خاموش نشد و همان مردم معترض طی این ده روز به خیابان‌ها آمدند، از تروریست‌ها و اغتشاشگران اعلام انزجار کرده و اعتراضات خود را به بی‌تدبیری دولت اعلام کردند.

♦ سردار محمد شیرازی

♦ رئیس دفتر نظامی فرمانده کل قوا

با توجه به اشکالاتی که در اجرایی کردن بحث سهمیه‌بندی و افزایش قیمت بنزین بود، ابهاماتی برای مردم ایجاد شد که وارد است؛ اما مردم باید نگاهشان به امر ولی باشد و باید ببینند نگاه و امر ایشان چیست؟ در این قضیه، با ورود آقا بسیاری از خطرات و احتمالات خطری که وجود داشت جمع شد؛ وگرنه وضعیت و اشکالات موجود سبب ایجاد تفرقه، حتی در میان سطح برخی مسئولان نظام می‌شد و مردم را دچار مشکلات جدی می‌کرد. در این میان، برنامه‌ریزی دشمنان هم مشخص شد که با ورود آقا عمده برنامه‌های آنان ناکام ماند. بیان و پیام آقا مانند آب روی آتش قضیه را حل کرد؛ البته این باید برای مردم تبیین شود که سپاه و بسیج می‌تواند یکی از نهادهای بصیرت‌بخش و تبیین‌گر مردم در این مسیر باشند.

♦ حجت‌الاسلام روح‌الله حسینیان

♦ رئیس مرکز اسناد انقلاب اسلامی

وقتی نظام به تصمیمی می‌رسد که سران قوا در آن دخیل هستند، به طور حتم نباید از آن عقب‌نشینی کند؛ چرا که در مراحل بعدی امکان تصمیم‌گیری و ادامه کار سلب خواهد شد. رهبر معظم انقلاب نیز با همه پیامدهایی که پذیرفتن و حمایت از این تصمیم داشت از آن حمایت کردند و تبعات آن را به عهده گرفتند تا امر بزرگ‌تری مثل تصمیم‌گیری در نظام

دچار خلل و تضعیف نشود. اگر این امر واقع نمی‌شد، دشمنان از این خلل در تصمیم سوءاستفاده می‌کردند و نظام را به عقب‌نشینی از اصول سوق می‌دادند که البته دید موسع و دقیق رهبر انقلاب و بصیرت نافذ ایشان موجب شد دشمن در این امر ناکام بماند.

♦ سردار علیرضا افشار

♦ رئیس هیئت عالی اندیشه‌ورزی سپاه

حضرت آقا در تصمیماتی که اتخاذ می‌کنند مصالح نظام را در نظر می‌گیرند. اقدام اخیر دولت که بدون اطلاع بسیاری از مسئولان صورت گرفت، پر از اشکالات و در واقع مسئله‌آفرین بود. خود رهبر معظم انقلاب هم بارها درباره اجرا کردن و نحوه درست اجرای این طرح به صورتی که به مردم فشار نیاید تأکید داشتند. باید توجه داشت که عملکرد مسئولان در افزایش قیمت بنزین جای نگرانی دارد؛ اما ورود آقا به ماجرا سبب شد تا آتشی که از این بی‌تدبیری روشن شده بود فروخته‌تر نشود و معاندان و دشمنان نتوانند از این فضا برای اهداف خود استفاده کنند. با ورود آقا در واقع جریان انقلابی و مردم‌عادی متوجه شدند که باید صف خود را از براندازان و جریان‌ات تروریستی که با امکانات دشمنان می‌خواستند به کشتار و نابودی کشور اقدام کنند، جدا کنند؛ البته خدا هم کمک کرد و یک بار دیگر مردم نشان دادند که پشت رهبر خود حرکت می‌کنند و از این آزمون سربلند بیرون آمدند.

♦ وقتی نظام به تصمیمی

می‌رسد که سران قوا

در آن دخیل هستند،

به طور حتم نباید از آن

عقب‌نشینی کند؛ چرا

که در مراحل بعدی

امکان تصمیم‌گیری و

ادامه کار سلب خواهد

شد. رهبر معظم انقلاب

نیز با همه پیامدهایی که

پذیرفتن و حمایت از

این تصمیم داشت از آن

حمایت کردند و تبعات

آن را به عهده گرفتند

تا امر بزرگ‌تری مثل

تصمیم‌گیری در نظام

دچار خلل و تضعیف

نشود.

حمایت، نقد، تسویه حساب!

نگاهی به اضلاع رویکرد جریان‌های سیاسی کشور به طرح افزایش قیمت بنزین

حسین قادری

تحلیل‌گر سیاسی

اعلام و اجرای ناگهانی مصوبه سران قوا درباره افزایش قیمت و سهمیه‌بندی بنزین از سوی دولت، اعتراضات مردمی و در نهایت سوءاستفاده ضد انقلابی‌ها و اغتشاشگران را به دنبال داشت. این مسئله جدا از اینکه مردم و طبقات اجتماعی را در بهت و حیرت فروبرد، سبب شد گروه‌های سیاسی و به ویژه دو جریان سیاسی شاخص کشور نیز واکنش‌های گوناگونی از خود نشان دهند. در این متن کوشش می‌شود به طور مختصر عکس‌العمل جریان سیاسی اصلاح طلب و اصول‌گرا در مورد این اقدام بیان شود.

بررسی رویکرد جریان‌های اصلاح طلب

در زمینه مصوبه تعیین سهمیه‌بندی بنزین و افزایش قیمت آن، در جریان سیاسی اصلاح طلب رویکرد سه گروه قابل مشاهده و ارزیابی است. گروه نخست نشریات و عناصر نزدیک به دولت هستند که علی‌القاعده از در حمایت وارد شدند و در مورد اصل طرح و نحوه اجرا موضع حمایت کامل را در پیش گرفتند؛ در حالی که بسیاری از کارشناسان و فعالان سیاسی در انتقاد از طرح سهمیه‌بندی بنزین مطرح می‌کنند این طرح یکباره و بدون شفاف‌سازی و اقلان افکار عمومی اجرا شد و حتی نمایندگان مجلس هم از موعد اجرای این طرح اظهار بی‌اطلاعی می‌کنند؛ اما ایرنا، پایگاه طیف سیاسی همراه دولت، با برجسته کردن اظهارات سخنگوی دولت سعی کرده ضمن دفاع از طرح و جزئیات آن، به انتقادات مطرح شده پاسخ دهد. «علی‌ریبعی» سخنگوی دولت، طی گفت‌وگویی

در پاسخ به پرسشی مبنی بر اینکه چرا دولت پیش از افزایش قیمت بنزین اطلاع‌رسانی نداشت و مردم را قانع نکرد، گفت: «اقتناع‌سازی درباره افزایش قیمت بنزین از چند سال قبل انجام شده بود و تعجب می‌کنم چرا برخی بزرگان انتقاد می‌کنند که چرا ما در موضوع افزایش قیمت بنزین اقتناع‌سازی انجام ندادیم؛ در حالی که چندین بار خودم در این خصوص و در بحث حذف یارانه‌ها صحبت کرده‌ام و سناریوهای مختلفی نیز مطرح شد و بارها اصلاح ساختار اقتصادی را منوط به حذف یارانه‌ها دانسته بودیم و اقتصاددانان بزرگ نیز نامه نوشته و علاج بیماری اقتصادی ایران را حذف یارانه‌ها خوانده بودند.» ربیعی افزود:

«بحث پیرامون اینکه قیمت حامل‌های انرژی باید به فوب خلیج فارس برسد، بحث تازه‌ای نیست و مدت‌هاست صورت می‌گیرد؛ اما مردم، چون تصویری از آثار این تصمیمات نداشتند دقت نکردند؛ اما نخبگان به این موضوع دقت داشتند.» (ایرنا، ۱۳۹۸/۸/۲۹)

از سوی دیگر، طیف رسانه‌های وابسته به دولت، انگشت اتهام را به سمت صدا و سیما نشانه رفت و به جای اینکه پاسخگویی بی‌اعتنایی خود به موضوع اقلان نکردن افکار عمومی پیش از آغاز طرح باشد، به صدا و سیما تاخت که چرا با گذشت یک هفته از اعلام و اعمال طرح نتوانسته مردم را با این تصمیم همراه کند. (ایرنا، ۱۳۹۸/۹/۲)

خیلی کم در مورد طرح‌های در دست اجرا به اطلاع‌رسانی و شرح و تفصیل آن پرداخت و بیشتر اظهارات رئیس‌جمهور و وزرا بر مبنای یکسری کلیات در موضوع رقم خورده است. دو نمونه از طرح‌هایی که دولت نسبت به آنها اطلاع‌رسانی کرد، در عرصه سیاست خارجی برجام و در عرصه بهداشت و درمان طرح تحول سلامت بود، که اولی در بلا تکلیفی طرفینی مانده و دومی هم با کناره‌گیری وزیر کنار گذاشته شده است؛ اما شاید مهم‌ترین طرح در دست اجرای دولت که در نشست سران قوا به تصویب رسید، افزایش قیمت بنزین بود که با ناراضیاتی‌ها و واکنش‌های بسیاری همراه بود. در این میان بسیاری معتقدند که اگر دولت برای خود راهبرد اطلاع‌رسانی مشخصی داشت و در زمان معین به شرح و تفسیر مزایا و معایب آن طرح می‌پرداخت، شاید اکنون دیگر شاهد ناآرامی در کشور نبودیم. (آرمان ملی، ۱۳۹۸/۸/۳۰)

روزنامه جمهوری اسلامی و «مسبح مهاجری» رئیس‌جمهور را مخاطب قرار دادند و با مطالبی که تا آن روز بدین شکل سابقه نداشت، نقدهای شدیدی را از آقای روحانی داشتند. «مهاجری» می‌نویسد که آقای رئیس‌جمهور در تبلیغات انتخاباتی خود وعده داده بود سطح زندگی مردم را چنان بالا ببرد که به جای یارانه گرفتن بتوانند به دولت کمک کنند. آرمان بسیار خوبی است؛ ولی حالا علاوه بر یارانه قبلی، یارانه جدیدی هم اختراع شده که به ۶۰ میلیون نفر پرداخت می‌شود! این یعنی مردم فقیرتر شده‌اند و اگر نشده‌اند، معنایش این است که مدیران اقتصادی دولت نمی‌دانند چه می‌کنند. او حتی می‌نویسد که عامل اغتشاشات، تصمیم نادرست مدیران بود و

روزنامه جمهوری اسلامی و «مسبح مهاجری» رئیس‌جمهور را مخاطب قرار دادند و با مطالبی که تا آن روز بدین شکل سابقه نداشت، نقدهای شدیدی را از آقای روحانی داشتند. «مهاجری» می‌نویسد که آقای رئیس‌جمهور در تبلیغات انتخاباتی خود وعده داده بود سطح زندگی مردم را چنان بالا ببرد که به جای یارانه گرفتن بتوانند به دولت کمک کنند. آرمان بسیار خوبی است؛ ولی حالا علاوه بر یارانه قبلی، یارانه جدیدی هم اختراع شده که به ۶۰ میلیون نفر پرداخت می‌شود! این یعنی مردم فقیرتر شده‌اند و اگر نشده‌اند، معنایش این است که مدیران اقتصادی دولت نمی‌دانند چه می‌کنند.

باید محاکمه شوند. (روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۹۸/۸/۳۰)

به این دسته از اصلاح طلبان، نمایندگان اصلاح طلب فهرست امید را نیز می توان اضافه کرد که قصد داشتند با ارائه طرح دو فوریتی، دولت را وادار به توقف طرح سهمیه بندی و افزایش قیمت بنزین کنند؛ که البته با بیانات رهبر معظم انقلاب از تصمیم خود منصرف شدند.

دسته سوم کسانی هستند که خود را بخش اصلی و تئوری پرداز اصلاحات می دانند. این گروه که اعضای سابق احزاب منحل مشارکت و سازمان مجاهدین هستند و اکنون در تشکیلاتی به نام «حزب اتحاد ملت» جمع شده اند، در تزریق خشونت و نافرمانی مدنی ید طولایی دارند. از قضا عوامل اصلی اتاق عملیات روانی فتنه ۸۸ که هشت ماه کشور را به سمت آشوب و ناامنی بردند همین عناصر هستند؛ اما در مورد حوادث اخیر کشور، در کمال تعجب این افراد با صدور بیانیهای انگشت اتهام را به سمت نیروهای امنیتی نشانه رفتند؛ در حالی که بخش امنیتی کشور در کمال

سعه صدر اجازه دادند در ساعات نخستین این حوادث مردم بتوانند اعتراض خود را نشان دهند. در جریان قضایای روزهای اخیر و درست زمانی که میدان داری هسته های چندلایه، آموزش دیده و حرفه ای آشوب، تخریب، تاراج و آدم کشی در حال اوج گرفتن در شهرهای استان تهران، حاشیه پایتخت، کرج و شماری از شهرهای دیگر بود، متنی با عنوان «بیانیه جمعی از فعالان سیاسی در دفاع از حق اعتراض و محکومیت خشونت» روز یکشنبه (۲۶ آبان) منتشر شد که شاکله امضاکنندگان آن را اعضای حزب اتحاد ملت و سمپات های جوان تر آنان تشکیل می داد. به ظاهر اعضای محفل فوق که به زعم خود اوضاع امنیتی کشور و نظام را خیلی «بحرانی» تصور می کردند، در اقدامی قابل تأمل نقاب از چهره برداشتند و در حمایت از آشوبگران مسلح و خشن بیانیهای صادر کردند. در بخشی از آن که حقیقتاً جای تأسف دارد، آمده است:

شلیک بی محابای تفنگی که از محل بیت المال برای دفاع از مردم فراهم شده، به سوی شهروندان عادی و غیر مسلح که برای ابراز اعتراض یا خشم خود به خیابان آمده اند، مطلقاً و فارغ از موضوع اعتراض غیر قابل توجیه و جنایتی است که قانون و دستگاه قضا نباید حتی لحظه ای در تعقیب بانیان، آمران و عاملان آن تعلل کنند. (مشرق، «پشت پرده بیانیه ۷۷ چهره اصلاح طلب درباره آشوب های اخیر چیست؟»، تاریخ: ۱۳۹۸/۸/۲۹. دسترسی در: www.mashregnews.ir)

اکنون که تصاویر و گزارش ها از حجم سنگین ویرانگری، خشونت و وحشیگری اشرار سازمان یافته منتشر می شود، حالا که برخی رسانه ها از نیروی انتظامی و بسیجیانی می نویسند که مظلومانه به دست اشرار داعشی دوره شده و با

انواع سلاح سرد و گرم سلاخی شدند، از مغازه ها و خانه های شخصی مردم در مجاورت بانک ها که در آتش بمب های دستی سوختند و خاکستر شدند و... باید طینت بدی داشت که خواهان «مجازات» حافظان جان برکف و پاکبخته امنیت شد. کاری که از جماعتی که پشت نقاب آزادی خواهی جمع شده اند؛ اما فی الواقع باطن خشن و تند دارند، در گذشته برآمده و اینک نیز برمی آید.

♦ بررسی رویکرد جریان های اصولگرا

مواضع جریان اصولگرا و نیروها و نشریات منسوب به این جریان تقریباً از یک انسجام و هماهنگی برخوردار بود؛ اما باید این مواضع را در دو مقطع تحلیل و ارزیابی کرد. از لحظه اعلام طرح سهمیه بندی بنزین تا صبح روز یکشنبه، که بیانات مهم رهبر معظم انقلاب اسلامی منتشر شد، این جریان با شیب تند به سمت نقد دولت به خاطر در نظر نگرفتن شرایط اقتصادی جامعه و وضعیت معیشتی مردم پیش می رفت. چون وضعیت عمومی کشور به سمت خشونت و تخریب شدید در حال پیشروی بود، حساسیت نیروهای اصولگرا نیز افزایش پیدا کرد. به نوعی می توان گفت بر این اساس اظهار نظرها، متوقف کردن طرحی بود که دولت در روز جمعه آن را اعلام و عملیاتی کرده بود.

اما پس از بیانات رهبر معظم انقلاب در صبح روز یکشنبه ۲۶ آبان ماه، نحوه عکس العمل نیز به سمت دیگری سوق پیدا کرد. اینکه این طرح بدون در نظر گرفتن تجربیات گذشته و آماده سازی افکار عمومی انجام شده است، نقطه محوری نقدها و واکنش هایی بود که عناصر و گروه های اصولگرا از خود نشان دادند. در این میان و برای نمونه شورای ائتلاف نیروهای انقلاب اسلامی درباره تحولات

اخیر کشور بیانیهای را صادر و تأکید کرد: موضوع افزایش قیمت بنزین اگر چه در امتداد طرح هدفمندی یارانه ها مورد تصویب شورای هماهنگی اقتصادی سران قوا قرار گرفته بود؛ اما طبیعتاً شیوه اجرایی شدن این مصوبه که بخش های مختلف اقتصاد و اقشار وسیعی از جامعه را تحت تأثیر قرار می دهد، می بایست مانند تجارب و سوابق قبلی با تدابیر و توجهات و اقتناع گری گسترده مقدماتی توأم می بود که متأسفانه دولت و مجریان مصوبه به دلیل بی تدبیری و ناکارآمدی یا عاقدانه، این مصوبه را بی مقدمه و به نحو شوک آوری اجرایی کردند. (خبرگزاری دانشجو، ۱۳۹۸/۸/۲۹)

نکته نهایی را باید در سطحی فراتر از احزاب و گروه های سیاسی به بحث گذاشت و در این زمینه لازم است نقش دو جریان اصلی کشور بیش از پیش برجسته شود. لازم است مسیر اداره اجرایی کشور بر اساس عقلانیت و منافع ملی پیش برود، نه منافع حزبی و سیاسی. اینکه دولت مستقر برای پیروزی در انتخابات یا هر دلیل دیگر، سیاست اصلاح قیمت بنزین را به صورت تدریجی اعمال نمی کند و امروز مردم با شوک قیمتی بنزین مواجه می شوند و خسارت های فراوان برای مردم و نظام پیش می آید، موضوعی است که حتماً باید در روند اداره آینده کشور در نظر گرفته شود. سخن اصلی با مراجع نظارتی مانند مجلس شورای اسلامی و قوه قضائیه و در سطحی دیگر احزاب سیاسی و به ویژه گروه های حامی دولت است که در آن روز باید با این تصمیم نادرست وزارت نفت و دولت مواجه قانونی صورت می گرفت. نظام یکبار برای موضوع سهمیه بندی بنزین هم هزینه اقتصادی فراوان داده بود و هم هزینه سیاسی و منطقی نیست که دوباره آن هزینه ها، آن هم چند برابر بیشتر پرداخت شود.

موضوع افزایش قیمت

بنزین اگر چه در امتداد طرح

هدفمندی یارانه ها مورد

تصویب شورای هماهنگی

اقتصادی سران قوا قرار

گرفته بود؛ اما طبیعتاً شیوه

اجرایی شدن این مصوبه

که بخش های مختلف

اقتصاد و اقشار وسیعی

از جامعه را تحت تأثیر

قرار می دهد، می بایست

مانند تجارب و سوابق

قبلی با تدابیر و توجهات

و اقتناع گری گسترده

مقدماتی توأم می بود که

متأسفانه دولت و مجریان

مصوبه به دلیل بی تدبیری

و ناکارآمدی یا عاقدانه،

این مصوبه را بی مقدمه و

به نحو شوک آوری اجرایی

کردند.

امضاهای جعلی! اصلاح طلبان بدلی!

مروری بر بیانیه ۷۷ نفره اصلاح طلبان و حواشی آن

مهدی سعیدی

کارشناس سیاسی

در میان شعله‌ور شدن زبانه‌های آتش آشوبی که منافقان و اشرار سردمدار آن بودند، یکشنبه ۲۶ آبان متنی با عنوان «بیانیه جمعی از فعالان سیاسی در دفاع از حق اعتراض و محکومیت خشونت» از سوی بخشی از اصلاح طلبان (که در میان آنان محکومان فتنه ۸۸ و برخی خارج نشینان فراری نیز مشاهده می‌شود) صادر شد که ملاحظات و ابهامات فراوانی داشت!

خش عمده‌ای از مدعیان اصلاح طلبی که اسامی برخی از آنان در میان امضاکنندگان این بیانیه است، کسانی هستند که از فعالان دستگاه‌های امنیتی در سال‌های ۱۳۶۰ و ۱۳۷۰ بوده و با ابعاد آشوب‌های اجتماعی و... آشنا هستند! آنان به خوبی می‌دانند، آشوبگری که با سلاح گرم و سرد به مردم حمله می‌کند و مراکز نظامی و امنیتی را هدف قرار می‌دهد، با مردمی که به گرانی اعتراض دارند تفاوت فاحشی دارد!

انتقاد جدی از نوشته مذکور روح حاکم بر آن است که مبتنی بر حمایت از آشوبگران و مظلوم‌نمایی از اوپاشی است که میلیاردها تومان خسارات بر اموال عمومی و اموال شخصی مملکت وارد ساخته‌اند! نویسندگان تلاش دارند با شگردهای کلامی، جنایات را تقلیل داده و مرزهای مردم و اشرار مزدور شده را مبهم کنند! در حالی که اگر این مدعیان اصلاح طلب به ظاهر در آستانه انتخابات در مقام حمایت از مردم معترض برآمدند، باید تلاش می‌کردند ضمن حمایت از مطالبات مردم، مرزهای آنان از اشرار و اغتشاش‌گران را پررنگ کنند و از آنان برائت بجویند. محوری اساسی که در بیانیه ۷۷ نفر دیده نشده است!

نویسندگان در بخشی از بیانیه به خشونت در برابر محارب‌ان و اشرار اعتراض

کردند و آوردند: «شلیک بی‌محابای تفنگی که از محل بیت‌المال برای دفاع از مردم فراهم شده به‌سوی شهروندان عادی و غیر مسلح که برای ابراز اعتراض یا خشم خود به خیابان آمده‌اند، مطلقاً و فارغ از موضوع اعتراض غیر قابل توجیه و جنایتی است که قانون و دستگاه قضا نباید حتی لحظه‌ای در تعقیب بانیمان، آمران و عاملان آن تعلل کند.»

این ادعای غیر واقع‌نما که با تحریف و بزرگنمایی حوادث همراه شده، در حالی مطرح می‌شود که باید یادآوری کرد بخش عمده‌ای از مدعیان اصلاح طلبی که اسامی برخی از آنان در میان امضاکنندگان این بیانیه است، کسانی هستند که از فعالان دستگاه‌های امنیتی در سال‌های ۱۳۶۰ و ۱۳۷۰ بوده و با ابعاد آشوب‌های اجتماعی و... آشنا هستند! آنان به خوبی می‌دانند، آشوبگری که با سلاح گرم و سرد به مردم حمله می‌کند و مراکز نظامی و امنیتی را هدف قرار می‌دهد، با مردمی که به گرانی اعتراض دارند تفاوت فاحشی دارد!

خطاب به این آقایان باید گفت، شما اگر جای آن افسر جوان نیروی انتظامی بودید که وظیفه حفاظت از مخازن نفتی کشور را که سرمایه ملی به حساب می‌آید، دارد، در مقابله با هجوم ضد انقلاب مسلحی که قصد انفجار این مخازن را داشته، چه عکس‌العملی نشان می‌دادید؟ البته طبیعی است اگر در این میان تخلفی از سوی نیروهای انتظامی صورت گرفته است و مستندات وجود دارد، باید به آن رسیدگی شود؛ اما تخریب چهره حافظان امنیت کشور در این شرایط حساس خیانتی بزرگ است!

در بخش دیگری از این سیاهه نویسندگان خود را اغمگسار ملت نشان می‌دهند و می‌نویسند: «دردآور است که با گذشت دهه‌ها از استقرار عدالت‌خانه و قانونی که حق و تکلیف مردم و حکومت در کشور ما را معین می‌کند، همچنان حق طبیعی و خداداد هموطنان ما برای اعتراض به تصمیم‌های حکومتی چنین پایمال شود.»

نکته اساسی آنجاست که این جریان در دوران هشت ساله حاکمیت دولت دوم خرداد، مدعی توسعه سیاسی بودند؛ اما هیچ‌گاه نتوانستند طرح جامعی مبتنی بر فرهنگ اسلامی-ایرانی برای تحقق پیشرفت سیاسی جامعه ارائه دهند! فرصت این مدعیان امروز، در آن زمان به شوه‌های سیاسی و دعوای جناحی و ساختار شکنی و اباحه‌گری سیاسی گذشت و اختلافات مفتضحانه اعضای شورای شهر اول تهران که نام برخی از آنان در میان امضاکنندگان این بیانیه وجود دارد، به تعطیلی چهار ساله اداره پایتخت و شورای شهر تهران منجر شد! به گونه‌ای که مردم تهران ترجیح دادند در دور بعد انتخابات به رقیب سیاسی این مدعیان اصلاح طلبی رأی دهند!

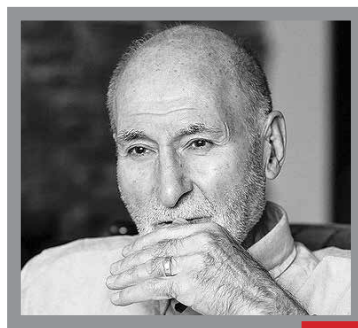
امروز نیز این جریان حرفی برای گفتن ندارد! به نحوی که بزرگان‌شان نیز مدتهاست از پایان اصلاح طلبی سخن گفته‌اند! این ژست‌های حمایتی از آشوبگران و خالی کردن دولتی که خود به روی کار آورده‌اند نیز سناریویی است که در آستانه انتخابات کلید خورده و سنگین کردن سبب رای انتخاباتی را هدف خود قرار داده است!

محمدکیانوش راد

حسین مرعشی

بهزاد نبوی

محمدرضا جلابیی پور

ابراهیم اصغرزاده

الهه کولایی

علی مزروعی، الهه کولایی، صادق نوروزی، مهدی دریس پور، زهره آقاجری، احمد منتظری، محمدحسین نعیمی پور و... مشاهده می شود.

ساعاتی بعد برخی نویسندگان نامه اول که نامشان در ردیف امضاکنندگان نامه دوم نیز آمده بود، این بار نامه دوم را تکذیب کردند! به عنوان نمونه «محمدکیانوش راد» با بیان اینکه جمع امضاکنندگان این نامه به ۷۷ نفر می رسد، گفت:

«قطع اینترنت بعضاً باعث شده بود شاید دو الی سه نفر از افراد علی رغم اینکه نظر کلی به صدور نامه داشتند، امکان پیگیری پیشنهادات خود را در متن نامه پیدا نکردند.» وی به خبرگزاری ایسنا گفت: «در مورد نامه منسوب شده توسط یک رسانه، صرف نظر از بحث پیرامون چنین امری، تعداد زیادی از امضاکنندگان به صورت کاملاً روشن از صدور چنین نامه جعلی خبر دادند. آنچه که باعث تأسف است اقدام غیر حرفه‌ای و غیر اخلاقی این رسانه است. قاعدتاً باید منبع خبرش را شفاف اعلام کند.»

وی در پایان گفت: «در هر حال آنچه که مورد تأکید امضاکنندگان بیانیه اول بوده و هست، موضع واقع‌بینانه و به دور از تسویه حساب‌های سیاسی و جناحی و فشار از سوءاستفاده از بیانیه‌های جعلی بوده است.»

اینکه اصل ماجرا چیست، ابهامی است که امضاکنندگان نامه‌های فوق باید با صراحت پیرامون آن سخن بگویند، اما آنچه عیان است، فروپاشی است که در اردوگاه اصلاح‌طلبان از مدت‌ها پیش آغاز شده است!

اوضاع نابسامان اقتصادی شده است؛ در حالی که در طول شش سال گذشته مدعیان مذاکره و برجام هر چه خواسته‌اند در این مسیر بکته تازی کرده و تاخته‌اند و اتفاقاً آنچه امروز آشکار شده، آن است که مذاکره با دشمن دستاوردی برای کشور نداشته است و ملت افسوس می خورند که کاش به جای فرصت‌سوزی توان دولت به تقویت ساخت درون و اقتصاد داخلی کشور گذشته بود.

◆ جعل امضاء و مناقشه بر سر بیانیه!
آنکه آش آنقدر شور شد که صدای دوستان و همراهان بخشی از اصلاح‌طلبان در آمد! «محمدرضا جلابیی پور» امضای خود پای این بیانیه را تکذیب کرد و «حسین مرعشی» سخنگوی حزب کارگزاران، با انتقاد جدی از اقدام خودسرانه این جمع و تردید به اعتبار امضاکنندگان و ۷۷ نفر بودن آنها، اعلام کرد «بیانیه ۷۷ نفره، صدای اصلاح‌طلبان نیست.»

چند روز بعد، جمعی از نویسندگان نامه با صدور بیانیه‌ای با اعلام برائت از نامه پیشین اعلام کردند: «ما امضاکنندگان این بیانیه ضمن رد برخی مفاد بیانیه مذکور و اعلام بی‌اطلاعی خود از نحوه تدوین و انتشار آن، تأکید می‌نمایم تنها راه حل مشکلات کشور رجوع به صندوق رأی می‌باشد و بر رد هر نوع راهکار خشونت‌آمیز جایگزین پافشاری می‌کنیم.» در فهرست نویسندگان بیانیه دوم نام افرادی چون بهزاد نبوی، محسن امین‌زاده، ابراهیم اصغرزاده، علیرضا علوی‌تبار، حسین والسه، محمدرضا جلابیی پور، علی تاجرنیا، محمد کیانوش راد،

«فرار به جلو»، عنوان دیگری است که می‌توان بر رفتار نویسندگان بیانیه فوق نهاد! این افراد کسانی هستند که حامی جدی به قدرت رسیدن دولت اعتدال در سال ۱۳۹۲ و تکرار آن در سال ۱۳۹۶ بوده‌اند و در طول سال‌های اخیر همواره حمایت خود را از عملکرد آن حفظ کرده‌اند! به واقع خود باید پاسخگوی عملکرد دولت مورد حمایت‌شان باشند! اما با فرار به جلو زست مخالف و اپوزیسیون گرفته‌اند و در تلاشند خرج خود را سوا کنند! گویا فرارسیدن فصل انتخابات حس مافیایی و فرصت‌طلبی این جریان را فعال کرده است و قصد دارند با صدور چنین بیانیه‌هایی افکار عمومی را فریب داده و سید رأی‌شان را سنگین کنند! در حالی که در حقیقت اصلاح‌طلبان با حمایت تمام قد از راهبرد خام و بی‌ثمر «حل مشکلات اقتصادی کشور از طریق حل مشکلات سیاست‌خارج» که حاصل آن معطل شدن کشور پای تنظیم و تدبیر برجام و مذاکره با غرب بود، امروز باید پاسخگوی وضع موجود باشد! نه آنکه این وضع را طلبکارانه بر سر دیگران بکوبد!

نکته دیگر در این نوشتار اغواگری ناجوانمردانه است که نویسندگان نامه برای اثرگذاری بر اذهان عمومی جامعه اختیار کرده‌اند. نویسندگان جای علت و معلول را عوض کرده و مدعی هستند سیاست‌های غلط جمهوری اسلامی در مذاکره نکردن با آمریکا موجب

آش آنقدر شور شد که

صدای دوستان و همراهان

بخشی از اصلاح‌طلبان

در آمد! «محمدرضا

جلابی پور» امضای

خود پای این بیانیه را

تکذیب کرد و «حسین

مرعشی» سخنگوی حزب

کارگزاران، با انتقاد جدی

از اقدام خودسرانه این

جمع و تردید به اعتبار

امضاکنندگان و ۷۷ نفر

بودن آنها، اعلام کرد

«بیانیه ۷۷ نفره، صدای

اصلاح‌طلبان نیست.»

شوگ درمانی و اطلاع رسانی صفر

نگاهی به بی تدبیری دولت
در اجرای طرح اصلاح قیمت بنزین

منصوره خدایوری

تحلیل گرسیاسی

سختگیری دولت درباره افزایش قیمت بنزین بیان می‌کند: «از چند سال قبل انجام شده بود و تعجب می‌کنم چرا برخی بزرگان انتقاد می‌کنند؟» مشخص نیست که «علی ربیعی» از کدام برنامه و آماده‌سازی رسانه‌ای و اجتماعی در این باره سخن می‌گوید! آنچه مردم دیدند سهمیه‌بندی و تبدیل بنزین ۱۰۰۰ تومانی به ۳۰۰۰ تومانی در یک شب بود؛ موضوعی که مردم را گلایه‌مند کرده و این گلایه زمینه را برای سوءاستفاده کسانی که مترصد موج‌سواری و ترک تازای و ویرانی بودند فراهم کرد.

فارغ از اینکه بسیاری از کارشناسان موافق اجرای این طرح هستند و سران سه قوه نیز بر همین نظر تصمیم به اجرای آن گرفتند، البته نحوه اجرای این مسئله قابل تأمل و درنگ است، امروز دولت تدبیر و امید! در برابر این پرسش جلدی قرار دارد؛ چرا طرحی که همه کارشناسان بر این باور بودند که می‌تواند سبب نارضایتی در میان مردم شود، بدون آماده‌سازی اقتصادی و بی‌آنکه ولی نعمتان کشور در جریان باشند و افکار عمومی آماده باشد، اجرا شده است! آقای روحانی باید به این پرسش پاسخ دهند که چرا زمینه‌ساز فتنه‌انگیزی دشمنان ملت ایران شدند!

در پاسخ به این پرسش‌ها حتماً افرادی پیدا می‌شوند که بگویند هر میزان از اقتناع افکار و آماده‌سازی اجتماعی نمی‌توانست مانع نارضایتی‌ها باشد و از «شوگ» درمانی سخن به زبان آورد. در پاسخ به این ادعا می‌توان «شوگ درمانی» دولت دوازدهم و اجرای طرح هدفمندی یارانه‌ها را که در سال ۱۳۸۹ اجرا شد با هم مقایسه کرد.

در همین گام اول تفاوت دو اقدام و میزان نارضایتی از آن کاملاً روشن است؛ هدفمندی

یارانه‌ها که مشمول افزایش بهای حامل‌های انرژی (بنزین، گاز، برق و...)، یارانه نان و... و همچنین سهمیه‌بندی بنزین برای اولین بار بود، با کمترین نارضایتی‌ها و کمترین واکنش از سوی افکار عمومی اجرا شد؛ اما این بار که تنها بهای بنزین افزایش یافته است! تفاوت دو واکنش متفاوت افکار عمومی چیست؟ همه کارشناسان و جامعه‌شناسان متخصص در این امور تأکید دارند که نه تنها اقتناع‌سازی نکردن جامعه، که حتی اطلاع‌رسانی ناکافی و نزدیک به صفر در این باره زمینه‌ساز اصلی نارضایتی‌ها بوده است! ماه‌ها و حتی سال‌ها پیش از آغاز اجرای هدفمندی یارانه‌ها، در مجلس شورای اسلامی، در هیئت دولت، در رسانه‌های مکتوب و در رأس همه اینها رسانه ملی هزاران ساعت درباره ضرورت و نحوه اجرای هدفمندی یارانه‌ها بحث و گفت‌وگو شد و وزرا و مسئولان دولتی ساعت‌ها در این باره مصاحبه کردند و ابعاد گوناگون طرح را به مردم توضیح دادند.

ماه‌ها با خود اظهاری سازماندهی دهک‌های درآمدی و ثبت خانوارها برای اختصاص یارانه نقدی صورت گرفت و زمانی که فرایند مذکور به جمع‌بندی قابل ملاحظه و نسبتاً کاملی نرسید، طرح هدفمندی اجرا نشد. افزون بر این ضرورت تغییر الگوی سیاست اقتصادی کشور و تغییر الگوی مصرف مردم به آنها توضیح داده شد و کارشناسان درباره مدل‌های مختلف اجرا در برنامه‌ها و میزگردهای بی‌شمار بحث و گفت‌وگو کردند. همچنین ستادی برای طرح هدفمندی یارانه‌ها تشکیل شد که سخنگو و سیاست‌گذاری رسانه‌ای و اقتناع افکار عمومی مشخص و روشنی داشت! ده‌ها آگهی تبلیغاتی توضیح‌دهنده ابعاد ماجرا، پویانمایی‌هایی که نشان‌دهنده الگوی مصرف غلط در جامعه بود و توضیح درباره نحوه هزینه‌کرد درآمدهای

حاصل و... در رسانه ملی پخش شد. رئیس دولت نیز بارها در تلویزیون به صورت مستقیم با مردم صحبت کرد، درباره اجرای این طرح و مزیت‌های آن به مردم توضیح داد و از آنان خواست با این طرح ملی همراهی کنند. رئیس‌جمهور با اصناف گوناگونی که این طرح ملی بر زندگی آنها تأثیر بیشتری می‌گذاشت؛ مانند رانندگان کامیون‌ها، رانندگان تاکسی‌ها و... جلسه حضوری گذاشت و درباره ابعاد این طرح و اهداف آن توضیح داد! یارانه‌های نقدی که قرار بود برای مردم واریز شود، پیش از آغاز طرح به حساب خانوارها واریز شد و از همه مهم‌تر در آستانه آغاز طرح هدفمندی یارانه‌ها، رئیس‌جمهور در تلویزیون حاضر شد و به صورت مستقیم بار دیگر ابعاد طرح را توضیح داد و از مردم خواست برای اجرای موفق این طرح به دولت کمک کنند!

اکنون این شرایط را با ۲۴ آبان ماه امسال مقایسه کنید که بسیاری از مردم، گران شدن نرخ بنزین و سهمیه‌بندی آن را هنگامی متوجه شدند که صبح ۲۴ آبان ماه برای پرکردن باک خودروشان به پمپ بنزین مراجعه کردند! آن هم در شرایطی که دولت چند سال است طرح کارت سوخت را متوقف کرده و بسیاری از مالکان کارت سوخت ندارند. گفته‌های دولت درباره اختصاص درآمدهای حاصل از افزایش بنزین به مردم نیز تنها در حد یک وعده است و اصلاً مشخص نیست چه خانوارهایی قرار است از این بسته حمایتی بهره‌مند شوند! البته عجیب‌تر اینکه وزیر نفت دولت دوازدهم کمتر از ده روز قبل اعلام کرده بود که دولت هیچ برنامه‌ای برای گران کردن بنزین ندارد! واضح است جامعه احساس خواهد کرد مسئولان دولتی قصد فریب دادن او را دارند و در نتیجه به این شیوه مدیریت کشور معترض هستند. بی‌شک در چنین شرایطی، جریان‌های معاند و گروهک‌ها و اشرا برای رسیدن به نیت شوم خود از فرصت استفاده می‌کنند.

هدفمندی یارانه‌ها که
مشمول افزایش بهای
همه حامل‌های انرژی
و همچنین سهمیه‌بندی
بنزین برای اولین بار بود،
با کمترین واکنش از سوی
افکار عمومی اجرا شد؛
اما این بار که تنها بهای
بنزین افزایش یافته است!
تفاوت دو واکنش متفاوت
افکار عمومی چیست؟

سلیج

پای کار انقلاب است

معاونت تعلیم و تربیت ناصیه کبیر مجتبیٰ

نگاه چهارم

مهیار فتنه

عکس: حامد گودرزی / هفته نامه صبح صادق

ایستاده چون سرو

نقش مردم در عبور از فتنه ۱۳۹۸

عباس حاجی نجاری

کارشناس سیاسی

فتنه آبان ماه سال ۱۳۹۸ بار دیگر جایگاه مردم ایران را در حفظ و تحکیم پایه‌های نظام جمهوری اسلامی ایران ثابت کرد و نشان داد ملت ایران به‌رغم گذر نسلی، پیچیده‌تر شدن دشمنی دشمنان نظام و تحولات عمده‌ای که در طول چهل سال گذشته در عرصه‌های ارتباطی، فرهنگی، اجتماعی و... در جهان به وقوع پیوسته، همچنان رکن اصلی ثبات نظام جمهوری اسلامی هستند.

اگرچه این واقعیت در دوران گذشته و گردنه‌های حساسی چون جنگ تحمیلی و فتنه‌های تیر ۱۳۷۸ و خرداد ۱۳۸۸ که نظام با اقتدار از آن عبور کرد اثبات شده است؛ اما به جرئت می‌توان نقش مردم در مهار فتنه ۱۳۹۸ را متفاوت دانست؛ زیرا در سال‌های اخیر فشار و تحریم‌های دشمنان افزایش یافته است و آنان تحت عنوان «فشار حداکثری»، بی‌نظیرترین تحریم‌ها را علیه مردم ایران اعمال کرده‌اند؛ به‌گونه‌ای که بر اساس ادعای آنها مردم ایران حتی «نان برای خوردن» نداشته باشند. همچنین به دنبال تشدید جنگ نرم علیه ملت ایران با بهره‌گیری از شبکه‌های ماهواره‌ای و فضای مجازی، گسترده‌ترین و پیچیده‌ترین عملیات روانی با هدف کاهش اعتماد و باور مردم به نظام اسلامی و ارزش‌های دینی جریان یافته است.

بر اساس برآورد دشمنان، این فشارها و تحریم‌ها که تأثیر مستقیمی در کوچک شدن سبد مصرفی بیشتر مردم ایران و رشد حاشیه‌نشینی داشته است، در پیوست با جنگ

نرم طراحی شده با بهره‌گیری از ماهواره‌ها و شبکه‌های مجازی و به دنبال اجرای مصوبه مدیریت سوخت در ۲۴ آبان ماه، باید اعتراض مردم در کف خیابان‌ها منجر می‌شد.

آنچه در روند تشدید فشارها، دشمنان را از موفقیت در به ثمر رسانیدن این فتنه مطمئن کرده بود از یکسو ضعف‌ها و ناکارآمدی‌های دستگاه‌های اجرایی بود که نتوانسته بودند مبتنی بر راهبردهای کلان نظام که رهبر معظم انقلاب تدوین و ابلاغ کردند، کشور را به‌درستی برای مقابله با جنگ همه‌جانبه دشمن آماده کنند و با تقویت زیرساخت‌ها اتکا به ظرفیت‌های ملی، مردم ایران را در برابر فشارها و تحریم‌ها حفظ کنند، که این واقعیت تلخ در نحوه اعلام و اجرای مصوبه اخیر مدیریت سوخت نیز نشان داده شد. از سوی دیگر سازماندهی و برنامه‌ریزی برای فتنه و آشوب از سوی گروهک‌های تجزیه‌طلب، سلطنت‌طلبان، منافقان و... برای تشکیل هسته‌های آشوب و اغتشاش با آغاز اجرای طرح صورت گرفت، که آنها از مدت‌ها قبل منتظر آن بودند. دشمنان اطمینان داشتند با اتکا به نارضایتی‌های عمومی و سازماندهی‌های صورت گرفته، که آن را از فتنه‌های گذشته متفاوت کرده بود، با هدایت آشوب‌ها و اعتراضات از طریق فضای مجازی و شبکه‌های ماهواره‌ای، قادر خواهند بود با به صحنه کشاندن توده‌های مردم و معترضان به اهداف خود دست یابند. گفتنی است فضاسازی و جریان‌سازی آنها در روزهای اخیر و ادعای آنها در حمایت از مردم ایران در همین راستاست.

با وجود این، به‌رغم تصور دشمنان و عوامل

داخلی آنها این اتفاق رخ نداد و مردم نه تنها با هسته‌های آشوب و اغتشاش همراهی نکردند و سبب شدند آنها در میدان تنها بمانند، بلکه با نیروهای نظامی و انتظامی برای مهار این فتنه همراه شدند تا این آشوب‌ها به فرصتی برای اعتلای نظام اسلامی تبدیل شود.

همراهی نکردن مردم با آشوبگران با وجود تحمل دشواری‌ها و سختی‌های معیشتی ناشی از تحریم دشمنان و ضعف‌های داخلی، در نقطه مقابل همراهی آنها با نظام در مهار این فتنه، ناشی از چند مؤلفه اساسی است.

۱- هدایت‌های رهبر معظم انقلاب اسلامی در ترسیم دقیق صحنه و تبیین اهداف دشمنان از تشدید فشارها و تحریم‌ها که سبب شده است مردم ایران در سال‌های اخیر بیش از همیشه از اهداف و برنامه‌های دشمنان آگاه شوند. در همین ماجرا بیانات حکیمانه و روشنگرانه رهبر معظم انقلاب در آغاز درس فقه ۲۵ آبان ماه، نقش اصلی در شکست فتنه دشمنان داشت.

۲- اعتماد و باور مردم به نظام جمهوری اسلامی و اهداف آن در اعتلا و عزت ایران اسلامی؛

۳- بصیرت و آگاهی مردم نسبت به اهداف دشمنان از فشارها و تحریم‌ها که با هدف بازگرداندن سلطه و تحقیر مردم ایران مانند دوران رژیم گذشته یا مشابه رژیم‌های کنونی در منطقه صورت می‌گیرد.

۴- درک اهمیت امنیت و ثبات کشور در شرایط بحرانی منطقه و کمک به حفظ آن؛

۵- اعتماد مجدد به مسئولان کشور که با سعی و تلاش بتوانند در رفع مشکلات و آرام آنها گام بردارند.

دشمنان اطمینان داشتند

با اتکا به نارضایتی‌های

عمومی و سازماندهی‌های

صورت گرفته، که آن را از

فتنه‌های گذشته متفاوت

کرده بود، با هدایت

آشوب‌ها و اعتراضات

از طریق فضای مجازی

و شبکه‌های ماهواره‌ای،

قادر خواهند بود با به

صحنه کشاندن توده‌های

مردم و معترضان به

اهداف خود دست یابند

قدرت نرم

بنیادی ترین مؤلفه انقلاب اسلامی در مهار فتنه‌ها

حسین خوانساری

فعال فرهنگی

قدرت نرم انقلاب اسلامی ایران از بُعد نظری و عملی بر تحولات منطقه و جهان تأثیر گذاری عینی و محسوسی دارد. مؤلفه‌های قدرت نرم انقلاب اسلامی ایران، مانند اتحاد ملی، ولایت فقیه، بصیرت، فرهنگ استقامت، تقویت ایمان، عزم راسخ برای دفاع از انقلاب، آمادگی پاسخ به هر تهدید با قدرت کامل، حفظ و فعال سازی ارزش‌های الهی، دفاع ملی، ظلم‌ستیزی، استکبارستیزی و حمایت از مظلوم است.

قدرت نرم جمهوری اسلامی ایران قدرتی است که قبل از انقلاب ما را به پیروزی رساند، بعد از انقلاب با فتنه‌های امنیتی و سیاسی مقابله کرد، در طول جنگ تحمیلی آن را اداره و خاتمه داد و بعد از جنگ معضلات امنیتی و سیاسی از جمله از بین بردن حوادث دوم خرداد، فتنه ۸۸ و فتنه ۹۶ نیز با قدرت نرم مدیریت شد.

با اعلام نرخ جدید بنزین در بامداد ۲۴ آبان سال ۱۳۹۸ اعتراضاتی به وقوع پیوست که به سرعت جهت این اعتراضات از سوی منافقین و سلطنت‌طلبان با پشتوانه سرویس‌های اطلاعاتی غربی و با برنامه‌ریزی‌های انجام شده به سمت آشوب و اغتشاش با هدف براندازی نظام جمهوری اسلامی ایران با حمله هدفمند به مراکز نظامی و انتظامی، زیرساخت‌ها، مساجد و دفاتر انجمنه جمعه و... هدایت شد.

شاید در نگاه اول تصمیم دولت و پیامدهای افزایش نرخ بنزین یا سهمیه‌بندی آن و در مجموع زمان و چگونگی انجام این طرح در شرایطی که مردم زیر فشار اقتصادی هستند، مورد نقد جدی باشد اما بررسی روندهای

مداخله قدرت‌های بیرونی از جمله آمریکا در وضعیت کشورهای منطقه و سرایت و تعمیم اغتشاشات تحمیلی عراق و لبنان به ایران نشان داد که طراحی فتنه در بیرون مرزها بوده است. با شروع آشوب و اغتشاشات و اوج آن در ۴۸ ساعت اول، بعضی از مردم منتظر نظر رهبر معظم انقلاب اسلامی در زمینه این طرح بودند. حضرت امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی) با قاطعیت تمام و بدون هیچ تردیدی در تاریخ ۱۳۹۸/۸/۲۶ از تصمیم‌گیری سران سه قوه حمایت قاطع کردند و خواهان جدایی خط مردم از اغتشاشگران شدند تا جایی که حضور مردم در آشوب‌ها بعد از بیانات معظم‌له تا حدود زیادی فروکش کردند و فقط ضد انقلاب داخلی در صحنه اعتراضات حاضر شدند که به لطف الهی در روز بعد، اغتشاشات با تدابیر فرمانده معظم کل قوا کاملاً تحت کنترل و به شکلی به پایان خود نزدیک شد.

بیانات معظم‌له همچون آب سردی بود که در پاییز سال ۱۳۹۸ بر سر دشمنان قسم خورده انقلاب و نفوذی‌های داخلی که به خیال خام خود انقلاب به سمت سقوط رفته است، ریخته شد.

قدرت نرم، یعنی اتکا به قدرتی که صرفاً فیزیکی نیست، قدرتی الهی و معنوی است و باید آن را شناخته و از آن تبعیت کرد. اولین مؤلفه‌ای که درباره قدرت نرم مطرح است: «رهبری و ولایت فقیه است».

وجود رهبری است که وحدت ملی هر کشور را انسجام داده و بالا می‌برد. رهبری؛ رئیس‌جمهور، شاه و سلطان نیست، ولی فقیه است، یعنی ولایت مبتنی بر فقاقت است و این موضوع فراملی و به همه اجزای کشور

وصل است. اگر ولایت فقیه و رهبری وجود نداشت، در حوادث بسیاری آسیب‌پذیر بودیم. ولایت فقیه محور وحدت ملی و ستون حفظ استقلال کشور است.

در قدرت نرم ما، مردم محور اصلی حکومت هستند، محور بعدی اعتماد و پذیرش مردم نسبت به رهبری است. مردم نسبت به رهبری احساس صداقت می‌کنند، در رهبری اخلاص می‌بینند، این اعتماد قیمت ندارد. محور بعدی عشق به رهبری است. فراتر از اعتماد، جایی که امام می‌گوید مردم لازم است به جبهه بروند، سیل بسیجیان به جبهه هجوم می‌برند آنچنان که ظرفیت تکمیل می‌شود، این عشقی است فراتر از هماهنگی و اعتماد. عشق مردم به رهبری خاص ما است. این مؤلفه قدرت ملی و قدرت نرم است. ولایت‌مداری بین مردم، رابطه بین مردم و رهبری است که بسیار ارزشمند است.

حوادث اخیر سرفصل درسی است برای کشورهای جهان اسلام به ویژه عراق و لبنان که شاهد قاطعیت، قدرت و مدیریت الهی زعیم جهان اسلام حضرت آیت‌الله خامنه‌ای (مدظله‌العالی) در پایان دادن به این فتنه و دخالت‌های خارجی است و به برکت این مدیریت الهی و قدرت انقلاب اسلامی در پایان دادن سریع به فتنه آبان ماه ۱۳۹۸ که در امتداد فتنه‌های کشورهای لبنان و عراق از سوی دشمنان قسم خورده انقلاب اسلامی ایران طراحی شده بود، این قدرت نرم در روزهای آینده سبب برقراری آرامش در کشور خواهد شد و امید نفوذی‌های داخلی را برای از بین بردن انقلاب اسلامی بار دیگر ناامید خواهد کرد.

با شروع آشوب و

اغتشاشات و اوج آن

در ۴۸ ساعت اول،

بعضی از مردم منتظر

نظر رهبر معظم انقلاب

اسلامی در زمینه این طرح

بودند. حضرت امام

خامنه‌ای (مدظله‌العالی)

با قاطعیت تمام و بدون

هیچ تردیدی در تاریخ

۱۳۹۸/۸/۲۶ از

تصمیم‌گیری سران سه

قوه حمایت قاطع کردند و

خواهان جدایی خط مردم

از اغتشاشگران شدند تا

جایی که حضور مردم در

آشوب‌ها بعد از بیانات

معظم‌له تا حدود زیادی

فروکش کردند و فقط ضد

انقلاب داخلی در صحنه

اعتراضات حاضر شدند

پای کار انقلاب

نقش بسیج در عبور از فتنه‌ها

مصطفی قربانی

کارشناس سیاسی

در سال جاری، بسیج چهلین سال حیات پربرکت خود را سپری می‌کند؛ در حالی که در این مدت، منشأ خیرات، برکات و دستاوردهای متعددی برای مردم، کشور، نظام و انقلاب بوده است. در واقع بسیج به سبب ماهیت بسیطش، در ابعاد و زمینه‌های گوناگون وارد شده و توانسته است علاوه بر مصون‌سازی کشور از آسیب‌ها و تهدیدها، به ظرفیت‌سازی و تولید قدرت نیز بپردازد. در این میان، حوزه سیاسی-امنیتی، به ویژه، نقش آفرینی بسیج در خنثی‌سازی توطئه‌های امنیتی و فتنه‌ها، از ابتدای تشکیل تاکنون آن را به یکی از نیروهای درونی و وزنه‌های تأثیرگذار در ماندگاری انقلاب و نظام اسلامی تبدیل کرده است.

انقلاب اسلامی در گام نخست حیات خود، در دل بحران رشد یافت و در همه این بحران‌ها، بسیج به منزله نیروی درون‌زا، پیش‌قراول انقلاب و نظام بوده در خنثی‌سازی بحران‌ها و فتنه‌ها نقش آفرینی کرده است.

با این حال، با پایان جنگ تحمیلی، تحولی در ابعاد مأموریت‌ها و رسالت‌های بسیج ایجاد شد؛ به گونه‌ای که این نهاد در کنار تلاش برای حفظ آمادگی‌های رزمی و دفاعی، وارد امور سازندگی نیز شد. در واقع، باتوجه به نقش گسترده عمرانی و لجستیکی بسیجیان در هشت سال دفاع مقدس، رئیس‌جمهور وقت، مرحوم هاشمی رفسنجانی، از سپاه و بسیج خواست در امور سازندگی و بازسازی کشور به دولت کمک کنند. در این مقطع، بسیج با تشکیل قرارگاه‌های سازندگی، بنیاد تعاون و تلاش برای اشتغال‌زایی، کمک‌های شایانی در امر بازسازی کشور به دولت وقت انجام داد. درحقیقت اگر

حرکت توده‌ای میلیونی در دوران انقلاب را «بسیج سیاسی» و حضور بسیجیان در دفاع مقدس را «بسیج نظامی» بنامیم، فعالیت‌های عمرانی-اجتماعی بسیج در مقطع پس از جنگ تحمیلی را می‌توان «بسیج اجتماعی» دانست که مبتنی بر خدمت‌رسانی به مردم در حوزه‌های فرهنگی، اجتماعی، عمرانی و حتی بهداشتی بود؛ به گونه‌ای که بسیجیان در این دوره کارهای مهمی از جمله واکسیناسیون روستاییان برای ریشه‌کنی فلج اطفال تا امور فرهنگی برای آگاه‌سازی مردم از تهاجم فرهنگی دشمنان انجام دادند.

کارکردها و مأموریت‌های بسیج در عین حفظ ماهیت کلی خود، به تناسب شرایط کشور و انقلاب متحول شده است؛ یعنی که در هر برهه‌ای که انقلاب با تهدیدهای سخت، نیمه‌سخت، نرم و ترکیبی مواجه بوده، بسیج در خط مقدم مقابله با آن تهدیدات، سنگر مستحکم دفاع از انقلاب را حفظ کرده است. زمانی که دشمن بعثی با هجوم به مرزهای کشور درصدد سرنگونی انقلاب نوپای اسلامی و تجزیه کشور بود، سازمان بسیج به منزله گسترده‌ترین نیروی جبهه‌های نبرد، از کشور محافظت و ماندگاری انقلاب را تضمین کرد. در برهه‌های دیگر که دشمن با روی آوردن به تهدیدات نرم و راه‌اندازی حرکت‌هایی مانند غائله ۱۸ تیر ۱۳۷۸ و یا فتنه ۱۳۸۸ درصدد بود انقلاب را زمین‌گیر کند، بسیج توانست توطئه را درک و آن را در نطفه خفه کند. در همین راستا می‌توان به وقایع دی ماه ۱۳۹۶ و وقایع چند روز اخیر در کشور اشاره کرد که دشمنان برای راه‌اندازی و اجرای آنها متحمل هزینه‌های گزافی شده و امیدوار بودند با موج‌سواری بر برخی نارضایتی‌ها و به آشوب کشاندن سراسر کشور، به اهداف خود

جامه عمل بپوشانند؛ اما این بار نیز بسیجیان بصیر در کنار سایر نیروهای خدمت نظامی، انتظامی و امنیتی کشور، مانع گسترش دامنه اقدامات خرابکارانه فتنه‌گران شدند و بساط آنها را جمع کردند.

در واقع، باتوجه به نقش آفرینی بسیج در خنثی‌سازی فتنه‌های گوناگون در گام اول انقلاب می‌توان عناصر و گزاره‌های اصلی و مبنایی حرکت و نقش آفرینی بسیج در خنثی‌سازی این فتنه‌ها را به شرح زیر خلاصه کرد:

۱- ولایت‌مداری: بسیج در صحنه‌های گوناگون به طور اعم و در مواقع بحرانی و حساس به طور اخص، با اطاعت محض از دیده‌بان بصیر انقلاب، مانع تأثیرگذاری غبار فتنه بر خود شده است؛ در نتیجه هیچ‌گاه در فتنه‌ها دچار لغزش و خطای محاسباتی نشده است.

۲- حضور مبصرانه، به موقع، سریع و به اندازه بسیج در میدان با توجه به ماهیت شهری فتنه‌ها، این نهاد را به نیروی اصلی میدانی به گل نشاندن فتنه‌ها تبدیل کرده است.

۳- بسیج در صحنه‌های مختلف، به ویژه در فتنه ۸۸، در کنار نقش آفرینی‌های میدانی، نقشی عمارگونه و بصیرت‌افزایانه هم ایفا کرد؛ زیرا بصیرت‌افزایی در جامعه و تلاش برای تمیز حق از باطل را نیز مدنظر دارد و در فرصت‌های مختلف تلاش کرد تا جامعه گرفتار غبار فتنه نشود.

۴- در خلق حماسه‌های فتنه‌شکن، مانند ۹ دی ماه ۱۳۸۸ بسیج بساط فتنه را برچید و به همراه خود در صحنه و به میدان آمدن در حمایت از انقلاب و ارزش‌های آن توانست نقش بی‌بدیلی در حمل تابوت فتنه ایفا کند.

می‌توان به وقایع دی ماه ۱۳۹۶ و وقایع چند روز اخیر در کشور اشاره کرد که دشمنان برای راه‌اندازی و اجرای آنها متحمل هزینه‌های گزافی شده و امیدوار بودند با موج‌سواری بر برخی نارضایتی‌ها و به آشوب کشاندن سراسر کشور، به اهداف خود جامه عمل بپوشانند؛ اما این بار نیز بسیجیان بصیر در کنار سایر نیروهای خدمت نظامی، انتظامی و امنیتی کشور، مانع گسترش دامنه اقدامات خرابکارانه فتنه‌گران شدند و بساط آنها را جمع کردند

وظایف فردا

انتظار از مسئولان برای تحقق وعده‌های داده شده!

حسن رشوند

روزنامه‌نگار

با فروکش کردن ناآرامی‌ها، هرچند امنیت باز هم به کوچه و خیابان‌های این سرزمین بازگشته است، اما همچنان وظایفی جدی بر عهده مسئولان کشور باقی مانده که برای تحقق آن باید تلاش کنند. چند محور اصلی این انتظارات به شرح زیر است:

۱

اصل موضوع هدفمندی یارانه‌ها، مورد تأکید همگان است و رهبر عزیز انقلاب اسلامی نیز به درستی بر آن صحنه گذاشته‌اند. همه می‌دانیم دولت، سالیانه ۹۰۰ هزار میلیارد تومان یارانه پنهان پرداخت می‌کند که ۶۰۰ هزار میلیارد تومان آن، مربوط به یارانه پنهان انرژی است. برای درک بهتر این موضوع، کافی است بدانیم بودجه عمرانی سال ۱۳۹۷، ۶۲ هزار میلیارد تومان بوده است؛ یعنی یارانه انرژی در این سال، تقریباً ده برابر بودجه عمرانی بوده است. این در حالی است که ۵۰ درصد از این بودجه صرف سه دهک ثروتمند جامعه می‌شود. افزون بر اینکه بخش عظیمی از سوخت هم قاچاق می‌شود. ضمن اینکه باید به این نکته اساسی توجه داشته باشیم که مصرف نکردن سوخت به صورت بهینه ما را در عرض سه سال آینده، با وجود صرف میلیارد‌ها دلار برای خودکفایی بنزین، دوباره واردکننده بنزین خواهد کرد؛ از این‌رو در اولین گام باید درباره اهمیت و ضرورت اجرای طرح و منافع آن برای ملت سخن گفت و اطلاع‌رسانی و گفت‌وگوهای سازنده کرد.

۲

انتظار می‌رفت دولت با فراهم کردن بیشتر زیرساخت‌ها، مانند توسعه پمپ‌های

سی‌ان‌جی، افزایش خودروهای گازسوز در طول سالیان گذشته، اعلام پیش از اقدام و اتمام نخبگان و افکار عمومی و واریز مبلغ جبرانی قبل از افزایش قیمت (چنانچه رهبر معظم انقلاب در حاشیه دیدار جمعه خود به رئیس‌جمهور تذکر دادند) و همچنین گفت‌وگویی پس از اعلام و تلاش برای اتمام عمومی با یک پیوست رسانه‌ای و بسته مناسب فرهنگ‌سازی، اقدامات خود را سامان می‌داد؛ اما بی‌تدبیری این طرح را بدون هیچ‌یک از موارد مذکور انجام داد. حال اکنون که این طرح عملیاتی شده است، به جای پرداختن به حواشی خسته‌کننده و بی‌نتیجه، شایسته است از دولت خواسته شود:

۱

نسبت به تعهدی که برای ۶۰ میلیون ایرانی به منظور واریز یارانه سوخت داده، متعهد باشد. کما اینکه با گزارش‌گیری میدانی پس از سه مرحله واریزی و اتمام همه واریزی‌ها، خبرها حکایت از آن دارد که دولت در اجرای این تعهد خود نتوانسته به درستی عمل کند و جمعیت قابل توجهی هنوز یارانه سوخت خود را دریافت نکرده‌اند.

۲

برای جلوگیری از افزایش بی‌رویه قیمت کالاهای دیگر به دور از حرف و شعار، با یک برنامه مدون و منظم و مستمر برای حمایت از حقوق عموم مردم اقدام و آن را عملی کند.

۳

علاوه بر دولت، مجلس و قوه قضائیه نیز باید از طریق مجاری در اختیار، مانند دیوان محاسبات و سازمان بازرسی کل کشور و دیگر ابزارهای نظارتی بر روند اجرای این طرح نظارت کنند.

۴

مجلس و دولت باید راه‌های دیگر افزایش منابع درآمدی و کاهش کسری بودجه، از قبیل اجرای کامل بسته سیاستی حمل و نقل (شامل نظارت بر ساخت خودروهای نامرغوب، اسقاط وسایل نقلیه فرسوده، توسعه تجهیزات وزیرساخت‌های سوخت ارزان مانند گاز و...) را پیگیری و اجرا کند. همچنین برای جلوگیری از فرار مالیاتی، مطالبه عاجل معوقات بانکی با کمک قوه قضائیه را عملی کند.

۵

سخنان راهبردی رهبر معظم انقلاب در معطل نکردن کشور به امید وعده‌های پوچ اروپا، توجه عملی و دوچندان به رونق تولید و بهبود فضای کسب‌وکار، جلوگیری از واردات بی‌رویه کالا و جلوگیری از قاچاق کالا، توجه و تعامل کریمانه با تولیدکنندگان سالم و معتبر در بخش خصوصی و تعاونی، اصلاح نظام بانکی، اصلاح ساختار بودجه‌ریزی کشور که از مطالبات جدی یکی دو سال اخیر رهبر معظم انقلاب است، توجه به بازار ۳۰۰ میلیونی ۱۵ کشور همسایه و در یک کلام اجرای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی را مورد اهتمام عملی خود قرار دهد.

۶

همه مسئولان در همه قوا و نهادها و ارگان‌های کشور در این وضعیت دشوار اقتصادی، باید قدر این مردم صبور و نجیب و انقلابی را بدانند؛ از این‌رو آنها باید با ساده‌زیستی، پاکدستی، مراقبت از زندگی خود و اطرافیان، دوری از روحیه زشت‌اشرفی‌گری و تجمل‌گرایی، قدر این فرصت ایجاد شده برای خدمت بی‌منت به این مردم را که شایسته بهترین خدمت‌ها هستند، بدانند.

مه مسئولان در همه قوا

و نهادها و ارگان‌های

کشور در این وضعیت

دشوار اقتصادی، باید

قدر این مردم صبور

و نجیب و انقلابی را

بدانند؛ از این‌رو آنها باید

با ساده‌زیستی، پاکدستی،

مراقبت از زندگی خود

و اطرافیان، دوری از

روحیه زشت‌اشرفی‌گری

و تجمل‌گرایی، قدر این

فرصت ایجاد شده برای

خدمت بی‌منت به این

مردم را که شایسته بهترین

خدمت‌ها هستند، بدانند

آقای وزیر بیدارید؟!!

فقدان شبکه ملی اطلاعات و تاثیر آن در شکل گیری اغتشاشات

فرهاد مهدوی

کارشناس سیاسی

«کسی که افکار عمومی را شکل می دهد مهم تر از سیاستمداری است که بدون توجه به افکار عمومی قوانینی را تصویب می کند.» این جمله راهبردی آمریکا برای شکل بخشی به افکار عمومی در سراسر جهان و عمق بخشی به سیاست های خودشان است. اگرچه سیاست توجه به افکار عمومی کشورها با نگاه خبرپراکنی BBG گره خورده است، امروزه شخصیت های جوانی مانند «مارک زاکربرگ» در فیس بوک و «جک دورسی» در توییتر، با داشتن ۴ میلیارد کاربر، در حال خدمت به منافع و فرهنگ آمریکایی هستند. آنها از کم کاری سیاستمداران در جهان استفاده می کنند و افکار عمومی کشورها را که گنج های بی حصار و نگاهان هستند به خدمت خود در می آورند. آنها نه تنها کالاهای آمریکایی، بلکه فرهنگ، سبک زندگی و همچنان سیاست های آمریکا را که سربازان این کشور از انجام آن ناتوانند به افکار عمومی جهان القا می کنند.

در این سوی جهان، کشوری با ۸۳ میلیون جمعیت و ضریب ۱۱۰ درصدی تلفن همراه و اینترنت، شاخ به شاخ آمریکا در تمام عرصه ها حضور دارد و در بسیاری از عرصه های بین المللی و در ابعاد نظامی، دیپلماسی و قدرت اقناع افکار عمومی در داخل و خارج، آمریکا را به گوشه ریگ برده است؛ اما مسئول ایرانی رفتاری متفاوت با همتایان آمریکایی اش دارد. در عرصه فضای مجازی جوانی تقریباً هم سن با زاکربرگ و دورسی نه تنها اعتقادی به قدرت ارتباطات و نقش فضای مجازی در جنگ های جدید ندارد، بلکه

سرزمینی برای خود در اینترنت ملی نمی شناسد. او سرزمینش را به همتایان خود در آمریکا واگذار کرده است، نصفه های شب بیدار می شود و یک توثیت می زند که بیدارید؟!؛ و بعد می خوابد... او مانند سربازی است که در نقطه صفر مرزی نه تنها پست خود را ترک کرده است، حتی از اینکه داخل کشور آمده است دفاع می کند.

در فتنه اخیر اگر بگویم فضای مجازی بستر پارگیری، برنامه ریزی و هدایت گری جریان اغتشاش بوده است؛ بی راه نگفته ایم؛ زیرا پس از اینکه این فضا دچار اختلال می شود، آشوب و اغتشاش فروکش می کند؛ اما «زاکربرگ ایرانی» همچنان تلاش می کند شرایط را مهیا کند تا آشوبگران برنامه های اتاق فکر آمریکایی را، که از یک سال و نیم پیش با آنها در ارتباط بوده اند، بار دیگر از طریق اینترنت دریافت کنند. او نه تنها اینترنت ملی را بدون زیرساخت، سخت افزار، نرم افزار و محتوا می داند، بلکه کمپین هایی را مدیریت می کند که دسترسی آشوبگران را در پس پرده ضررهای اقتصادی قطع اینترنت سریع تر مرتفع کنند.

آقای وزیر اقدامات دیگری در حمایت از شبکه های اجتماعی آمریکا داشته است:

۱

آقای وزیر در شبکه های بیگانه مانند توییتر و اینستاگرام به شبکه سازی و کمپین سازی اقدام کرده و در شبکه های ایرانی فعالیت مجازی ندارد. او حتی برخی دعوای درون حاکمیتی را به این شبکه ها کشانده و درصدد برآمده است تا تربیون رسمی دولت را در آنجا فعال کند! آیا او نمی توانست به جای اینکه تبلیغ کننده و مشروعیت بخش این شبکه ها باشد، فضای

مجازی بومی را که مهندسان جوان کشورمان ساخته اند تقویت کند! کشور در جنگی نرم با آمریکا درگیر است و نباید امکان نفوذ و رخنه دشمن را فراهم کرد. چرا که امروز دشمن در تلاش است تا از این راه به نظام اسلامی لطمه وارد نماید.

۲

شبکه هایی از قبیل اینستاگرام، توییتر و تلگرام حجم عظیمی از پهنای باند کشور و مصرف اینترنت را در اختیار گرفته اند و سبب هدر رفت منابع کشور و خدمت به جریان صهیونیستی-آمریکایی می شوند؛ آن هم زمانی که انتظار می رفت پس از فیلتر تلگرام، زیرساخت های لازم در اختیار پیام رسان ها و شبکه های اجتماعی داخلی قرار بگیرد تا کشور از این وابستگی رها شود و به مرحله استقلال برسد.

۳

وزیر ارتباطات اردیبهشت سال جاری مدعی شد که ۸۰ درصد زیرساخت شبکه ملی اطلاعات محقق شده است. این آمادسازی در حالی بود که وی نه تنها در این مسیر قدم برنداشته است، بلکه حتی هیچ ساختاری در وزارت ارتباطات در این زمینه وجود ندارد و به اذعان اعضای شورای عالی فضای مجازی حتی یک حکم مجری طرح شبکه ملی اطلاعات نیز در این باره دیده نمی شود. اگر وزیر ارتباطات در این زمینه اقدامات اساسی انجام داده بود، بی شک در این زمان که نیاز به شبکه ملی اطلاعات بیشتر احساس می شود، بانگ برمی آورد که نظام به او کمک کند اینترنت ملی را زودتر راه اندازی کند تا خسارت های ملی کمتر شود.

آقای جهرمی باید نگاهی به موقعیت جمهوری اسلامی ایران و رسالت تاریخی کشورمان در پاسخگویی به خون شهدا و آرمان های انقلاب داشته باشد و به خود بیاید که چرا افرادی مانند، «زاکربرگ» فیس بوک، «جک دورسی» توییتر و «پاول دوروف» تلگرام چگونه برای اهداف خود به منظور ایجاد آشوب و ناامنی، اغتشاش و لشکرکشی تلاش می کنند و اکنون در حال سازماندهی سازمان های بین المللی برای بازگشایی اینترنت در ایران هستند؛ اما ایشان حتی راضی نمی شود با یک توثیت به این بازیگران جسور هشدار بدهد تا آنها دامنه فعالیت براندازانه خود را جمع کنند.

فارسی، عالیجناب، فیگارو فارسی، تقاطع، کلمه، فاکس نیوز، امتداد، مملکت، سحام نیوز، راسویاب، آژانس ایران خبر و جهان باستان و صدها کانال ضد انقلاب دیگر در داخل کشور فعالیت کرده‌اند و بستر تلگرام و وزارت ارتباطات امنیت آنها را تأمین کرده است.

وزیر جوان و جویای نام ارتباطات در سال‌های اخیر نه تنها سرزمین افکار ایران را در اختیار هم‌سن و سال‌های خود قرار داده است، بلکه فضای ژئوپلیتیک کشورمان با وجود موفقیت‌های متعدد در عرصه‌های هوایی، دریایی و منطقه‌ای را در معرض تهاجم سایبری دوستان آمریکایی خود قرار داده است.

آقای جهرمی باید نگاهی به موقعیت جمهوری اسلامی ایران و رسالت تاریخی کشورمان در پاسخگویی به خون شهدا و آرمان‌های انقلاب داشته باشد و به خود بیاید که چرا افرادی مانند، «زاکریگ» فیس‌بوک، «جک دورسی» توییتر و «پاول دوروف» تلگرام چگونه برای اهداف خود به منظور ایجاد آشوب و ناامنی، اغتشاش و لشکرکشی تلاش می‌کنند و اکنون در حال سازماندهی سازمان‌های بین‌المللی برای بازگشایی اینترنت در ایران هستند؛ اما ایشان حتی راضی نمی‌شود با یک تونیت به این بازیگران جسور هشدار بدهد تا آنها دامنه فعالیت بر اندازانه خود را جمع کنند. اکنون این اغتشاشات فرصت شناسایی منابع ناامنی و همکاران داخلی شبکه‌های اجتماعی برانداز را فراهم کرده است. لازم است مراجع امنیتی کشور، سرزمین‌های از دست رفته کشورمان در این فضا را که مجازی هم نیست و اتفاقاً بسیار حقیقی و واقعی است برگرداند تا بار دیگر با این حجم از خسارت در یک روز مواجه نشوند.

حامی انقلاب را مسدود می‌کند و هشدار می‌دهد در صورت انتقال پیام سپاه پاسداران، حمایت از حزب‌الله لبنان، انتشار تصاویر و مطالب سردار سلیمانی و مقابله با اسرائیل و آمریکا صفحات آنان مسدود می‌شود.

در دی ماه ۱۳۹۶ به دنبال اعتراضات مردمی نسبت به شرایط اقتصادی، توییتر در وسط میدان با هشتگ اعتراضات سراسری فقط در یک روز، یعنی یازدهم دی ماه، ۳۱۵۰۰ تونیت از مبدأ کشور عربستان منتشر کرد که ترند روز شد. در آن روز وزیر باز هم بیدار نشد!

شبکه ضد انقلابی دیگر به نام تلگرام وجود دارد که در آشوب‌های دی ماه نیز نقش اساسی ایفا کرد و کانال معاند آمدنیوز از آن بستر به هدایت‌گری اغتشاشات پرداخت. «آذری جهرمی» در ابتدای فعالیت تلگرام آن را امن و روسی جلوه داد و با تکیه بر آن مذاکرات محرمانه به مسئولان ایرانی اطمینان داد قدرت کنترل تلگرام را دارد و با یک پیامک تمامی نگرانی‌ها را رفع می‌کند؛ اما در حوادث ۱۳۹۶ مجبور شد اعتراف کند تلگرام به تعهدات خود عمل نکرده است. این شبکه اجتماعی اکنون که ۴۵ میلیون کاربر ایرانی را به خود جذب کرده است، نه تنها حاضر نمی‌شود به هشدارهای ایران توجه کند، بلکه به دلیل سرویس‌هایی که وزارت ارتباطات در اختیار او قرار داده است، اطمینان دارد با هدایت اغتشاشگران در حال پاسخ به اعتماد آقای جهرمی است.

در روزهایی که اینترنت در ایران مختل شده است، بسیاری از کانال‌های ضد انقلابی تلگرام غیر فعال شدند؛ کانال‌هایی مانند اسرائیل به

۴

مدیران اینستاگرام، فیس‌بوک، توییتر و تلگرام در خدمت به اربابان صهیونیستی و آمریکایی خود سنگ تمام گذاشته‌اند و روزانه مرکز تبادل میلیاردی پیام هستند. به اذعان رسانه‌ها این شبکه‌ها جزء ۱۰ کشور مجازی جهان هستند که تأثیرات سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و فناوری دارند؛ با این حال مدیران این شبکه‌ها ادعای پست بالاتری از موقعیت خود را ندارند؛ اما وزیر جوان ما در سودای پست‌های بالاتر، از همین حالا حصارهای گنج افکار عمومی را در آورده و دشمن را برای ربودن آن دعوت کرده است.

۵

در فتنه ۸۸ وزیر خارجه آمریکا اجازه نداد مدیر توییتر تغییرات جزئی در این شبکه ایجاد کند تا بتواند اغتشاشات ایران را بیشتر مدیریت کند؛ «هیلاری کلینتون» در کتاب خود می‌نویسد: «تیم مدیریتی توییتر از جمله افرادی هستند که توسط وزارت خارجه آمریکا به آشوب‌طلبان و معترضان کشورهای گوناگون آموزش‌های لازم را برای براندازی از طریق فضای مجازی می‌دهند.» اما وزیر ارتباطات ما بدون اشاره به نقشه آمریکایی‌ها برای ناآرامی در ایران با توسل به این شبکه‌های اجتماعی می‌گوید: «توییتر شبکه‌ای بسیار مؤثر است و این واقعیت که من هم از این شبکه استفاده می‌کنم به این معناست که ما معتقدیم این شبکه ابزاری مؤثر است. آمدن صدای ایرانی به داخل این شبکه نه تنها مغایر با امنیت ملی نیست، بلکه ضامنی برای آن است.» سخنان وزیر ارتباطات در مورد دفاع از امنیت ملی در توییتر در حالی است که همین شبکه و همچنین اینستاگرام بسیاری از کاربران فعال

مارک زاکریگ
مؤسس و مدیر
شبکه اجتماعی فیس‌بوک

پاول دوروف
مؤسس و مدیر
پیام‌رسان تلگرام

جک دورسی
مؤسس و مدیر
شبکه اجتماعی توییتر

محمد جواد آذری جهرمی
وزیر ارتباطات
و فناوری اطلاعات ایران

مهندسی معکوس فتنه ابتر

نگاهی به پیام‌ها و عبرت‌های آشوب‌های آبان ۱۳۹۸

فتح‌الله‌پریشان

کارشناس سیاسی

حوادث و رخدادهای پدیدآمده پس از اجرای «طرح مدیریت مصرف سوخت» منجر به سوءاستفاده و موج‌سوارهای هزینه‌آفرین اشرار و عناصر شیاد و معاند بر اعتراضات مردمی و برخی دغدغه‌های ناشی از «افزایش قیمت بنزین» شد و حمایت و ذوقزدگی مقامات پلید مثلث شوم آمریکا-اسرائیل-ارتجاع عربی منطقه و ترغیب گروهک شیطان و جنایتکار منافقین و خاندان منحوس پهلوی و عملیات روانی رسانه‌های سلطه و صهیونیسم را رقم زد؛ اما در معادله و مهندسی معکوس، به صحنه نمایش دوباره هوشمندی امام خامنه‌ای، مسئولان و نخبگان، نیروهای جان بر کف بسیجی و حزب اللهی و امت فهیم ایران در جداسازی خود از صف مزدوران اجیر شده بیگانگان تبدیل شد و آنان را به تعبیر رهبر معظم انقلاب از تحمیل «مصیبت ناامنی» در کشور ناامید کرد.

اکنون که گرد و غبار شرایط فتنه‌گون اواخر آبان ۱۳۹۸ خوابیده و خیابان‌های بیش از ۱۵۰ شهر و ۷۵۰ نقطه آشوب در کشور از عریده‌کشی‌های اشرار قومه به دست خالی شده؛ باید با نگاهی دقیق و عبرت بین فعالیت‌های دشمنان را قبل، بعد و حین اغتشاشات اواخر آبان بررسی کنیم و شرایط پیچیده کشور و طراحی‌های حرفه‌ای، زمان‌بر و سازماندهی شده بدخواهان و کینه توزان انقلاب اسلامی را از نظر بگذرانیم. آنچه از صحنه باقی می‌ماند، عبرت است و درس آموزی که باید از منظرهای گوناگون سیاسی، اقتصادی، فرهنگی،

اجتماعی، امنیتی، رسانه‌ای و عملیات روانی و سایر عوامل با تشکیل کارگروه‌های مطالعاتی به آن نگرینست و از آنها برای تقویت نظام اسلامی بهره برد. تنها از باب نمونه به برخی از صدها پیام و درس این حوادث اشاره می‌شود:

الف پیام‌های سیاسی

◆ **پایه‌های ثبات و استقلال سیاسی مستحکم است؛** خروج موفق از بحران‌سازی‌ها و فتنه‌آفرینی‌های متعدد و متنوع بیگانگان در همراهی پیچیده عناصر خودفروخته داخلی در این برهه و مقاطع زمانی قبلی، نشان‌دهنده ثبات و استقلال سیاسی کشور است که هم مردم و هم مسئولان به رغم همه اختلافات و گله‌گذاری‌ها از وضعیت عمومی معیشتی و اقتصادی قدر آن را می‌دانند و حاضرند برای حفظ این گوهر از نقد جان خود بگذرند. این خودآگاهی هم به دلیل تربیت دینی و هم با ملاحظه تجربه مردم کشورهای پیرامونی حاصل شده است.

◆ **رابطه امام و امت، نجات‌بخش کشور است؛** آنچه در بحران‌ها و فتنه‌ها کشورها را به سلامت از گردنه‌ها عبور می‌دهد، داشتن «امام» و رهبری هوشمند و به تبع آن «امت» فهیم و ولایت‌مدار است. دیالکتیک رابطه عاطفی و عقلانی میان آنها خنثی‌کننده هر حادثه طراحی شده و غیر مترقبه است. صحنه‌های زیادی از رابطه و کارگشایی آن را در طول چهار دهه از انقلاب دیده‌ایم. پشتیبانی امت بیدار از امام شجاع و بصیر، به تعبیر امام راحل نظام را بیمه می‌کند. مسلماً این رابطه بدخواهانی نیز دارد و دشمنان بیرونی و داخلی

همواره برای رهزنی، انحراف و وارونه‌سازی آن به کمین نشسته‌اند و با جنگ نرم و عملیات روانی دروغین دنبال متزلزل کردن این رابطه و سست شدن ولایت‌مداران هستند.

◆ **افراد، گروه‌ها و جریان‌های سیاسی فراتر از نگاه جناحی مشق سیاست کنند؛** در آزمون ملی که برخی از شخصیت‌ها، احزاب و جریان‌های سیاسی در قضیه بنزین در آن شرکت کردند، نمره قابل قبولی نگرفتند و با دیر موضع گرفتن، بد نظر دادن، ایجاد تردید، جناحی و سیاسی و انتخاباتی کردن رخدادی که تبعات ملی دارد، نشان دادند هنوز با آن بلوغ سیاسی ملی و فرهنگ تحزب مطلوب اسلامی که باید هم مدافع حقوق مردم بود و هم نظام اسلامی را از خود دید، فاصله دارند و ضروری است همچنان مشق سیاست در محضر ولایت کنند.

◆ **ناید با مرزبندی میان اعتراض و اغتشاش، صدای مردم گم نشود؛** فرهنگ اعتراض ویژگی‌های خود را دارد؛ به فکر حل مسئله است، نه ایجاد مسئله جدید که در حوادث اخیر ناامنی کسب‌وکار و زندگی مردم مسئله حادث بر اتفاقات آشوب‌ساز بود. باید به سازوکار قانونی برای اعتراض اندیشید و طرحی راهگشا و کاربردی برای پیشگیری از آمیختگی اعتراض و آشوب ارائه کرد که اگر جمعی از مردم به دلیل مشکل و معضلی که داشتند و خواستند صدای آنها بی‌واسطه و تفسیر به گوش مسئولان برسد، طبق قاعده و قانون اقدام کنند؛ البته حق اعتراض طبق قانون اساسی به رسمیت شناخته شده و وفق گفته مسئولان وزارت کشور در همین یک سال گذشته بالای ۵۰۰ تجمع اعتراضی شکل

روزنامه جمهوری اسلامی
و «مسیح مهاجری»
رئیس جمهور را مخاطب
قرار دادند و با مطالبی که تا
آن روز بدین شکل سابقه
نداشت، نقدهای شدیدی
را از آقای روحانی داشتند.
«مهاجری» می‌نویسد
که آقای رئیس جمهور در
تبلیغات انتخاباتی خود
وعده داده بود سطح
زندگی مردم را چنان بالا
ببرد که به جای یارانه
گرفتن بتوانند به دولت
کمک کنند. آرمان بسیار
خوبی است؛ ولی حالا
علاوه بر یارانه قبلی،
یارانه جدیدی هم اختراع
شده که به ۶۰ میلیون نفر
پرداخت می‌شود! این
یعنی مردم فقیرتر شده‌اند و
اگر نشده‌اند، معنایش این
است که مدیران اقتصادی
دولت نمی‌دانند چه
می‌کنند.

گرفته و منجر به حادثه‌ای هم نشده است؛ اما لازم است دستگاه متولی آموزشی کشور ضمن فرهنگ‌سازی اعتراض هدفمند و مسالمت‌آمیز، سازوکارهای قانونی آن را از قبیل اختصاص زمان و مکان مشخص به اعتراض و مراقبت از سوءاستفاده از صدای مردم از سوی آشوب‌طلبان مزدور بیگانه تعبیه نمایند.

و وضوح دیده می‌شود. در این زمینه، ایشان تلاش و اهتمام مسئولان نسبت به کم کردن مشکلات این طرح و مشخصاً مراقبت از مقوله «گرانی کالاها» را مطالبه کردند: «مسئولین هم البته دقت کنند، مواظبت کنند، هر چه ممکن است از مشکلات این کار کم کنند.» (۱۳۹۷/۸/۲۶)

♦ **مردم نسبت به طرح‌ها و لوایح ملی قبل از اجرا توجیه منطقی و اقناعی شوند؛** در طرح‌های ملی باید همه جامعه، به ویژه قشر ضعیف را محور سیاستگذاری قرار داد و با تشخیص بخشی به ملت که پایه سیاست‌ها و اجراهاست، کاملاً آنها را از کم و کیف طرح‌ها آگاه کرد. نباید هیچ طرح ملی که با منافع و امنیت عمومی گره خورده، بدون توجیه عقلایی و منطقی عملیاتی شود. اعتراض بخشی از مردم در قضیه بنزین هم همین بود که چرا دولت بدون آگاهی بخشی و اقناع‌سازی عمومی به صورت ناگهانی و پنهان این طرح را اجرا کرده است. تجربه دولت قبل در هدفمندی‌سازی پارانها و تغییر قیمت حامل‌های انرژی پیش روی آنها قرار داشت؛ اما مورد استفاده به دلایل سیاسی و لجاجت جناحی قرار نگرفت.

♦ **حمایت جدی از قشر ضعیف و آسیب‌پذیر جامعه در تحولات اقتصادی؛** طرح‌های تحولی به ویژه در ساماندهی امور اقتصادی ضروری است؛ اما نظام جمهوری اسلامی که مستضعف

بنیاد است و پایه اصلی پشتیبانی مردمی‌اش از کاست‌های فقیر و طبقات متوسط و متوسط به پایین جامعه بوده و اساساً به تعبیر امام راحل انقلاب ما انقلاب پابرهنگان است، لازم است به این قشر توجه ویژه کند و در چنین طرح‌هایی که با زندگی بخش عظیمی از این قشر ارتباط مستقیم دارد، بررسی‌های دقیق و همه‌جانبه صورت گیرد. اهمیت این موضوع را با وارسی بارانه حمایت معیشتی دولت به حساب ۱۸ میلیون خانوار می‌توان دید که خیلی‌ها که سزاوار بودند دریافت نکردند و نارضایتی ایجاد شده است. اسباب شرمندگی برای دولت‌های پس از انقلاب است که به دلیل سیاست‌های غلط، غیر انقلابی و حتی وابسته به اردوگاه سرمایه‌داری غربی به دور خود چرخیدند، گاهی با محاسبه خیانت‌آمیز سودهای انحصاری جناحی و شخصی، به تمسخر الگوهای انقلابی و اسلامی در حوزه اقتصادی پرداختند و بر سر اجرای آنها مانع‌سازی کردند.

ج پیام‌های فرهنگی

♦ **بصیرت مردم ایران واقعاً ستودنی است؛** در ماجراهای بنزینی اخیر آنچه بیش از همه ویژگی‌ها و مختصات عبرت‌آموز این وقایع به چشم آمد، بصیرت نافذ بدنه و عقبه مردمی انقلاب و نظام

ب پیام‌های اقتصادی

♦ **مشکلات اقتصادی مردم را حل کنید؛** تا زمانی که بند ناف ساختار بیمار اقتصادی کشور هم‌زمان از دو عامل مهم وابستگی اقتصادی کشور به بیگانه، یعنی نفت و مکتب سرمایه‌سالار غربی بریده نشود، در مسیر رشد و استقلال واقعی قرار نمی‌گیرد. الگوهایی مانند جهاد اقتصادی و اقتصاد مقاومتی دقیقاً برای این هدف است. طبیعی است این جداسازی نیاز به جراحی دارد. جراحی اقتصادی توأم با سختی و خونریزی است و مردم به امید حل مشکلات اقتصادی و اشتغال فرزندان‌شان و کاهش گرانی و تورم حاضرند هزینه آن را یکبار برای همیشه پرداخت کنند؛ نکته‌ای که در بیانات رهبر انقلاب برای تأکید ویژه ایشان به مسئولان در زمینه توجه و رسیدگی به دغدغه‌ها، نگرانی‌ها و مشکلات اقتصادی و معیشتی مردم به

- مشکلات اقتصادی مردم را حل کنید؛ تا زمانی که بند ناف ساختار بیمار اقتصادی کشور هم‌زمان از دو عامل مهم وابستگی اقتصادی کشور به بیگانه، یعنی نفت و مکتب سرمایه‌سالار غربی بریده نشود، در مسیر رشد و استقلال واقعی قرار نمی‌گیرد. الگوهایی مانند جهاد اقتصادی و اقتصاد مقاومتی دقیقاً برای این هدف است. طبیعی است این جداسازی نیاز به جراحی دارد.

زیرساخت‌های کشورهای خود را به ثمن بخش به باد دهد.

♦ **ضرورت آمادگی و مراقبت دائمی نیروهای امنیتی؛** حوادث اخیر دو بخش داشت؛ بخشی اعتراض مردم به شیوه و زمان افزایش قیمت سوخت بود که از سوی برخی مردم اعلام شد و این اعتراض باید شنیده بشود؛ چون در کشور ما آزادی و حق اعتراض وجود دارد؛ اما بخش دیگر شرارت‌ها و اقدامات خرابکارانه‌ای بود که از عصر شنبه ۱۳۹۸/۸/۲۵ آغاز و به حدود ۱۵۰ شهر تعمیم داده شد. این بخش برنامه‌ریزی شده و مطابق با نقشه از قبل طراحی شده از سوی کانون‌های شرارت و توطئه در خارج کشور بود. پشت صحنه هدایت آشوب‌ها مثلث آمریکا، اسرائیل و عربستان با عملگی منافقین و سلطنت‌طلب‌ها و مزدوران داخلی بود. بازماندگان حکومت پهلوی در خارج کشور، سرکرده گروهک منافقین و رسانه‌های فارسی زبان خارج کشور مانند «ایران اینترنشنال»، «من و تو» و «بی‌بی‌سی فارسی» نیز به تربیون اغتشاشات تبدیل شده و حتی نحوه حضور در این‌بار هم توطئه آمریکا شکست خورد. آنها می‌خواستند این پروژه را در سال ۱۳۹۷ اجرا کنند که موفق نشدند. مراقبت از غافلگیری که رهبری به صراحت هم سال گذشته فرمودند و امسال هم به نیروهای مسلح دستور مراقبت دادند همیشه معلوم می‌شود.

با قطع برنامه‌های عادی خود، به پوشش وسیع و جهت‌دار و تحریف اعتراضات اخیر پرداختند.

د پیام‌های امنیتی

♦ **امنیت مردم شوخی بردار نیست و طرح توطئه خارجی همیشه فعال است؛ دشمن همیشه بیدار و در فکر طراحی توطئه جدید است.** طرح‌های خود را نیز به دست داخلی‌ها، سوء تدبیرها، خیانت‌ها، زمینه‌های نارضایتی از خدمات و اقتصاد و گسل‌های تبعیضی، قومی و نژادی اجرا می‌کند. مطالعات جدی درباره نقاط افتراق و اشتراک فتنه‌های چهارگانه گذشته از سال ۱۳۷۸ تاکنون، باید با هدف استخراج الگوهای جدید ناامن‌سازی و نافرمانی مدنی برای ثبات‌زدایی از نظام‌های سیاسی صورت گیرد. برآورد‌های اطلاعاتی نیز حاکی از آن است که اغتشاشگران از مدل خاصی در تهران و شهرستان‌ها استفاده می‌کنند؛ به نحوی که یک هسته مرکزی اولیه از آشوبگران حرفه‌ای و آموزش دیده اغتشاشات را پایه‌گذاری و خساراتی به اموال عمومی وارد می‌کنند و سپس پراکنده می‌شوند؛ بنابراین ضرورت دارد نیروهای امنیتی رزمایشی همیشگی برای طرح و خنثی‌سازی سناریوهای مختلف امنیتی داشته باشند؛ زیرا موضوع مأموریت آنها یعنی امنیت زندگی مردم بسیار مهم است و مصیبت ناامنی می‌تواند زیربنای انقلاب و

بود؛ چه بصیرت در حین آشوب‌طلبی که مردم با تیزهوشی زمان شناسانه فتنه را تشخیص دادند و با فتنه‌گران آشوب‌طلب همراهی نکردند و حتی گاهی برای این عدم همراهی هزینه مالی و جانی دادند و چه بعد از اغتشاشات که هنگام افشای نقشه شوم دشمن، به جداسازی مطالبات و صف اعتراض خود از اغتشاشگران و آشوب‌طلبان پرداختند و در برقراری امنیت و آرامش شهری به نیروهای امنیت و انتظامی کمک کرده و در حماسه‌نظارات ۴ آذر نیز با حضور یکپارچه خود از منویات رهبری نظام و تصمیم سران قوا حمایت و پشتیبانی کردند.

♦ **توجه جدی به کار رسانه‌ای و ارتقای سواد رسانه و سایریری مردم در شناخت رسانه‌های تروریسم؛** رسانه با تمام اجزای جدیدش از قبیل اینترنت و ماهواره تارسانه‌ای سنتی اهمیت خودش را بار دیگر در آشوب‌های اخیر نشان داد. اینترنت به ابزار ارتباطی آشوب‌طلبان تبدیل شد. از جمله متصدیان به خشونت‌کشاندن اعتراضات مردم از طریق ارائه اطلاعات غلط، دروغ و تحریف شده، رسانه‌های خارجی و فارسی از جمله «بی‌بی‌سی فارسی»، «شبکه سعودی ایران اینترنشنال»، «شبکه سلطنتی من و تو»، «صدای آمریکا» و... بوده و هستند. این رسانه‌های وابسته به انگلیس، آمریکا و عربستان در ماجرای بنزین نیز مانند اغتشاشات ۸۸ و ۹۶ نقشی محوری و پررنگ بر عهده گرفتند و

امنیت مردم شوخی بردار نیست و طرح توطئه خارجی همیشه فعال است؛ دشمن همیشه بیدار و در فکر طراحی توطئه جدید است. طرح‌های خود را نیز به دست داخلی‌ها، سوء تدبیرها، خیانت‌ها، زمینه‌های نارضایتی از خدمات و اقتصاد و گسل‌های تبعیضی، قومی و نژادی اجرا می‌کند.

مزیت نسبی انقلاب اسلامی

حرف آخر

علی حیدری

سردبیر

تحولات بنیادین سیاسی و فرهنگی در طول تاریخ و در نقاط گوناگون جهان همواره پشتوانه مردمی و پایگاه اجتماعی عمیق داشته است. البته اراده حاکمان و صاحبان قدرت به واسطه امکانات مادی که در اختیار دارند، می تواند مسبب اتفاقات بزرگ شود؛ اما تعمیق و ماندگاری آنها با این ابزار تضمین نمی شود و به مشروعیت و اقبال عمومی نیاز دارد که تنها با حمایت و همراهی توده‌ها میسر است. تغییراتی که با کودتای یک گروه نظامی یا شبه نظامی با هدف براندازی و جایگزینی قدرت جدید صورت می گیرد، به همان میزان شکننده و سست است که گروه چریکی مسلح دیگری هم می تواند به حیات سیاسی اش پایان دهد و زمام امور را در دست گیرد. نمونه‌های این نوع رویدادهای سیاسی در برخی کشورهای امروز جهان نیز قابل مشاهده است. در چنین شرایطی مردم فقط نقش نظاره‌گر را دارند و حضور مؤثری در پایان دادن به یک نظام سیاسی یا روی کار آوردن نظام دیگری ایفا نمی کنند. اما حرکت‌ها و نهضت‌های مردمی مبتنی بر اراده و خواست توده‌ها که با هدایت و رهبری شجاع و با تدبیر همراه شود، سبب شکل گیری

نظام‌هایی می شود که از قوام اجتماعی بیشتری برخوردار بوده و با حفظ این عناصر تداوم آن ممکن است. اگر ساختار برآمده از دل این تحول، آینه تمام‌نمای خواست و اراده مردم به عنوان پشتیبانان اصلی آن باشد، به طور طبیعی می تواند در شئون سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی، تغییرات متناسب با ضرورت‌های آن جامعه را پدید آورد. انقلاب اسلامی و نظام جمهوری اسلامی که برآمده از بطن مردم و رهبری یک عالم آگاه و زمان‌شناس بود و حرفی نو برای بشریت داشت، در طول بیش از چهار دهه پر فراز و نشیب که از عمر آن می‌گذرد، همواره با پشتیبانی مردم از گذرگاه‌های سخت و دشوار عبور کرده و توانسته است حرکت خود را که مبتنی بر اصول مشخص دینی و سیاسی است، ادامه دهد و در این میان دشمنی‌های بزرگ و ضربه‌های هولناک را از سر بگذراند، اما نه تنها دچار شکست نشود، بلکه از آرمان‌ها و اهداف خود نیز فاصله نگیرد. رهبر کبیر انقلاب به پشتوانه مردم در برابر رژیم شاهنشاهی ۲۵۰۰۰ ساله قیام کردند و پس از پیروزی نیز مردم را صاحبان اصلی نظام و انقلاب می‌دانستند و رهبر معظم انقلاب هم با هدایت‌های داهیمانه و حکیمانه در طول سه دهه گذشته این میراث گرانبهارا حفظ کرده‌اند

و با نفوذ معنوی که بر دل‌های آحاد مردم دارند، همواره مسیر حرکت ملت را در ابعاد گوناگون سیاسی، اجتماعی، علمی و فرهنگی تبیین و تشریح کرده‌اند. مردم هم با اعتماد و اعتقاد به جایگاه ولی فقیه بیدار و آگاه و ایمان به تدابیر و رهنمودهای رهبر حکیم و فرزانه خود، برای رسیدن به قله‌های عزت و پیشرفت کشور که با دشواری‌های فراوان و سنگ‌اندازی‌های دشمنان و بدخواهان نیز رویه‌روست، پشت سر امام جامعه حرکت کرده و حساب مشکلات و تنگناهای موجود را که هم ناشی از فشارهای خارجی و هم به دلیل ضعف مدیریت در بخش‌های مختلف اجرایی کشور بوده، از حساب انقلاب و نظام جدا کرده‌اند. مردمی که پس از حوادث اخیر نیز در لبیک به ندای رهبر خود، صف‌شان را از صف آشوبگران جدا کردند و این بار نیز چون فتنه‌های گذشته به میدان آمدند و از انقلاب، نظام، رهبری، امنیت و اقتدار کشورشان دفاع کردند و البته حرف‌ها، گلایه‌ها، اعتراض‌ها و انتقادات خود را با صدای بلند گفتند و نوشتند و بر دست گرفتند. بدون شک، این پشتوانه مردمی که می‌توان آن را شاخصه ویژه نظام اسلامی دانست، مزیت نسبی انقلاب اسلامی است که در نظام‌های سیاسی جهان کم‌نظیر، بلکه بی‌نظیر است.

مردمی که پس از حوادث
اخیر نیز در لبیک به ندای
رهبر خود، صف‌شان را
از صف آشوبگران جدا
کردند و این بار نیز چون
فتنه‌های گذشته به میدان
آمدند و از انقلاب، نظام،
رهبری، امنیت و اقتدار
کشورشان دفاع کردند و
البته حرف‌ها، گلایه‌ها،
اعتراض‌ها و انتقادات
خود را با صدای بلند
گفتند و نوشتند و بر دست
گرفتند. بدون شک، این
پشتوانه مردمی که می‌توان
آن را شاخصه ویژه نظام
اسلامی دانست، مزیت
نسبی انقلاب اسلامی
است که در نظام‌های
سیاسی جهان کم‌نظیر،
بلکه بی‌نظیر است.

تغییرات قیمت بنزین پس از پیروزی انقلاب

گردآوری اطلاعات و طراحی اطلاع‌نگاشت:
حمیدرضا حیدری

باامداد ۲۴ آبان ۱۳۹۸ شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران، از تغییر قیمت بنزین غیرسهمیه‌ای سه ارای هر لیتر ۴ هزار تومان خبر داد.

لازم می‌دانم تکریم و تعظیم عمیق خودم را به ملت بزرگ ایران به مناسبت این حرکت پُرشکوهی که در این چند روز انجام دادند تقدیم کنم و عرض کنم. حقیقتاً ملت ایران یک بار دیگر ثابت کردند که قدرتمندند، باعظمتند. بنده اصرار دارم که همه آحاد ملت به این اقتدار و عظمت خودشان توجه داشته باشند.

امام خامنه ای در دیدار با بسیجیان ۶ آذر ۱۳۹۸

